

ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΒΟΥΛΗΣ

Ι' ΠΕΡΙΟΔΟΣ (ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΜΕΝΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ)

ΣΥΝΟΔΟΣ Δ'

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ ΜΕ'

Παρασκευή 12 Δεκεμβρίου 2003

Αθήνα, σήμερα στις 12 Δεκεμβρίου 2003, ημέρα Παρασκευή και ώρα 10.49' συνήλθε στην Αίθουσα των συνεδριάσεων του Βουλευτηρίου η Βουλή σε ολομέλεια για να συνεδριάσει υπό την προεδρία του Προέδρου αυτής κ. **ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΚΑΚΛΑΜΑΝΗ**.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αρχίζει η συνεδρίαση.

Παρακαλείται ο κύριος Γραμματέας να ανακοινώσει τις αναφορές προς το Σώμα.

(Ανακοινώνονται προς το Σώμα από τον κ. Διονύσιο Γκούσκο, Βουλευτή Ζακύνθου, τα ακόλουθα:

A. ΚΑΤΑΘΕΣΗ ΑΝΑΦΟΡΩΝ

1) Ο Βουλευτής Πειραιά κ. ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ Ν. ΚΡΗΤΙΚΟΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Δήμαρχος Κερατσινού Πειραιά ζητεί την ένταξη στο πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων της αναγκαίας δαπάνης για την αγορά και αξιοποίηση του εργοστασίου Κεχραμάνογλου.

2) Ο Βουλευτής Λασιθίου κ. ΜΙΧΑΛΗΣ ΚΑΡΧΙΜΑΚΗΣ κατέθεσε δημοσίευμα εφημερίδας που αφορά στα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι σπουδαστές της ΑΣΤΕΑΝ.

3) Ο Βουλευτής Λασιθίου κ. ΜΙΧΑΛΗΣ ΚΑΡΧΙΜΑΚΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία η Ομοσπονδία Συλλόγων Ιεροψαλτών Ελλάδος ζητεί τη νομική κατοχύρωση του Ιεροψαλτικού λειτουργήματος, τη μισθοδοσία του κλάδου από το Δημόσιο κλπ.

4) Ο Βουλευτής Λασιθίου κ. ΜΙΧΑΛΗΣ ΚΑΡΧΙΜΑΚΗΣ κατέθεσε δημοσίευμα εφημερίδας που αφορά στο θέμα της αναδιανομής των κεφαλαίων του προγράμματος Leader.

5) Ο Βουλευτής Λασιθίου κ. ΜΙΧΑΛΗΣ ΚΑΡΧΙΜΑΚΗΣ κατέθεσε δημοσίευμα εφημερίδας που αφορά προτάσεις του Επιμελητηρίου Λασιθίου για οικονομικά – φορολογικά θέματα.

6) Ο Βουλευτής Λασιθίου κ. ΜΙΧΑΛΗΣ ΚΑΡΧΙΜΑΚΗΣ κατέθεσε δημοσίευμα εφημερίδας που αφορά στην ανάγκη προστασίας της Ιεράς Μονής των Ξερών Ξύλων.

7) Ο Βουλευτής Λασιθίου κ. ΜΙΧΑΛΗΣ ΚΑΡΧΙΜΑΚΗΣ κατέθεσε δημοσίευμα εφημερίδας που αφορά στο αίτημα της Δημοτικής Αρχής Λεύκης για κατασκευή έργων.

8) Ο Βουλευτής Λασιθίου κ. ΜΙΧΑΛΗΣ ΚΑΡΧΙΜΑΚΗΣ κατέθεσε

σε αναφορά με την οποία ο κ. Μανώλης Ροδανάκης, κάτοικος Ζάκρου, ζητεί την ραδιοτηλεοπτική κάλυψη της περιοχής του Δήμου Ιτάνου.

9) Ο Βουλευτής Λασιθίου κ. ΜΙΧΑΛΗΣ ΚΑΡΧΙΜΑΚΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία η Ένωση Ιερατικών Συνδέσμων Εκκλησίας Κρήτης ζητεί την ένταξη των Ιερέων Εφημέριων στο νέο μισθολόγιο των δημοσίων υπαλλήλων.

10) Ο Βουλευτής Δράμας κ. ΣΤΑΥΡΟΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Ιερός Σύνδεσμος Κληρικών Ελλάδος ζητεί την ένταξη των κληρικών στο νέο μισθολόγιο των δημοσίων υπαλλήλων.

11) Ο Βουλευτής Έβρου κ. ΛΕΩΝΙΔΑΣ ΛΥΜΠΕΡΑΚΙΔΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Ιερός Σύνδεσμος Κληρικών Ελλάδος ζητεί την ένταξη των κληρικών στο νέο μισθολόγιο των δημοσίων υπαλλήλων.

12) Ο Βουλευτής Δράμας κ. ΣΤΑΥΡΟΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Σύλλογος Επιτυχόντων Εκπαιδευτικών ΑΣΕΠ 2002 ζητεί την αξιοποίηση των μελών του μέσω ενός δίκαιου συστήματος διορισμού στη δημόσια εκπαίδευση.

13) Ο Βουλευτής Δράμας κ. ΣΤΑΥΡΟΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο κ. Κων/νος Διακοσάββας ζητεί την ικανοποίηση αιτήματος του από το ΔΙΚΑΤΣΑ.

14) Ο Βουλευτής Ιωαννίνων κ. ΚΩΝ/ΝΟΣ ΤΑΣΟΥΛΑΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία η Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Ιωαννίνων ζητεί την υλοποίηση του έργου της κατασκευής του «Πανηπειρωτικού Κλειστού Γυμναστηρίου Ιωαννίνων».

15) Ο Βουλευτής Ιωαννίνων κ. ΚΩΝ/ΝΟΣ ΤΑΣΟΥΛΑΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία η Ένωση Αστυνομικών Υπαλλήλων Νομού Ιωαννίνων ζητεί τη χορήγηση ειδικού επιδόματος στο αστυνομικό προσωπικό του Αστυνομικού Τμήματος Μερτζάνης.

16) Ο Βουλευτής Αιτωλ/νίας κ. ΧΡΗΣΤΟΣ ΣΜΥΡΛΗΣ – ΛΙΑΚΑΤΑΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία αγρότες, δικαιούχοι των αποζημιώσεων για την απαλλοτρίωση της περιοχής του φράγματος Αχυρών ζητούν την εφαρμογή της 259/2000 απόφασης του Εφετείου Πατρών.

17) Ο Βουλευτής Πειραιά κ. ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ Ν. ΚΡΗΤΙΚΟΣ

κατέθεσε αναφορά με την οποία ο κ. Δημήτριος Χατζημιχάλης, δικηγόρος σύμβουλος Δ.Σ.Α., διαμαρτύρεται για παράνομης σύλληψη και κράτηση δικηγόρου και ζητεί την αποκατάσταση της νομιμότητας.

18) Ο Βουλευτής Πειραιά κ. ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ Ν. ΚΡΗΤΙΚΟΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία πολίτες του Δήμου Αγίων Θεοδώρων Κορινθίας ζητούν την απομάκρυνση τοιμεντένιου ογκόλιθου από την παραλία των Αγίων Θεοδώρων.

19) Οι Βουλευτές κύριοι ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΓΚΑΤΖΗΣ και ΑΝΤΩΝΗΣ ΣΚΥΛΛΑΚΟΣ κατέθεσαν αναφορά με την οποία η Ομοσπονδία Ελληνικών Συλλόγων και Κοινοτήτων Σουηδίας διαμαρτύρεται για τη σύνθεση και επιλογή των εκπροσώπων του Συμβουλίου Απόδημου Ελληνισμού.

20) Ο Βουλευτής Θεσσαλονίκης κ. ΘΕΟΧΑΡΗΣ ΤΣΙΟΚΑΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Δασικός Συνεταιρισμός Σταυρού Θεσσαλονίκης ζητεί τη σύσταση Ταμείου Δασών, την αύξηση των πιστώσεων για τα δάση κλπ.

21) Οι Βουλευτές κύριοι ΑΣΗΜΙΝΑ ΞΗΡΟΤΥΡΗ - ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΑΡΗ και ΙΩΑΝΝΑ ΣΤΕΡΠΙΟΥ κατέθεσαν αναφορά με την οποία η κυρία Στέλλα Προσωτσανίωτου, δασκάλα - ψυχολόγος αποσπασμένη στο γραφείο ΣΕΑ Αφρικής ζητεί την ισότιμη μεταχείριση με τους υπόλοιπους συναδέλφους της καθώς και την παροχή των κατάλληλων εργαλείων και των κατάλληλων εργασιακών συνθηκών για την ανεμπόδιστη λειτουργική ευχέρεια υπαλλήλου με ειδικές ανάγκες.

22) Ο Βουλευτής Αθηνών κ. ΦΩΤΗΣ ΚΟΥΒΕΛΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία η Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Τρικάλων ζητεί να πρωθεθούν ταχύτατα οι σχετικές διαδικασίες για την κατασκευή του Χώρου Υγειονομικής Ταφής Απορριμάτων στο Νομό.

23) Ο Βουλευτής Θεσσαλονίκης κ. ΘΕΟΧΑΡΗΣ ΤΣΙΟΚΑΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Αγροτικός Συνεταιρισμός Αγίας Τριάδας, Δήμου Θερμαϊκού, ζητεί ενημέρωση επί ζητήματος καταλληλότητας περιοχών, για οινοπαραγωγή.

24) Ο Βουλευτής Θεσσαλονίκης κ. ΘΕΟΧΑΡΗΣ ΤΣΙΟΚΑΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Σύλλογος Γονέων και Κηδεμόνων των μαθητών της Πρότυπης Βιοτεχνικής Μονάδας ΟΑΕΔ Λακκιάς και ο Σύλλογος Εργαζομένων ζητούν την αναβάθμιση της Πρότυπης Βιοτεχνικής Μονάδας ΟΑΕΔ Λακκιάς.

Β. ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΥΠΟΥΡΓΩΝ ΣΕ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ

1. Στην με αριθμό 3080/16-9-03 ερώτηση των Βουλευτών κυρίων Τάκη Τσιόγκα, Άγγελος Τζέκη και Αντώνη Σκυλλάκου δόθηκε με το υπ' αριθμ. 7017/4/3776/7-10-03 έγγραφο από τον Υφυπουργό Δημόσιας Τάξης η ακόλουθη απάντηση:

«Σε απάντηση της ανωτέρω ερώτησης, που κατέθεσαν οι Βουλευτές κ. κ. Τάκης Τσιόγκας, Άγγελος Τζέκης και Αντώνης Σκυλλάκος σε ό,τι μας αφορά, σας γνωρίζουμε ότι το θέμα της πρόληψης των τροχαίων ατυχημάτων αποτελεί για την Υπουργείο μας πρώτη προτεραιότητα και για το σκοπό αυτό, σε συνεργασία με τα συναρμόδια Υπουργεία, λαμβάνουμε κάθε αναγκαίο μέτρο για την καλύτερη αστυνόμευση της τροχαίας κίνησης, τη διαρκή επιπτήρηση του οδικού δικτύου της χώρας και τη διενέργεια ελέγχων τήρησης των διατάξεων της ισχύουσας νομοθεσίας.

Η δραστηριότητα των Υπηρεσιών μας, σύμφωνα με τις εντολές και οδηγίες που τους έχουν δοθεί, αποσκοπεί κυρίως στην πρόληψη και κατευθύνεται ιδίως στη βεβαίωση των παραβάσεων εκείνων που χαρακτηρίζονται ως επικίνδυνες και υπαίτιες για την πρόκληση των τροχαίων ατυχημάτων, με βάση ειδικά προγράμματα που έχουν εκπονηθεί και εφαρμόζονται από τις Υπηρεσίες Τροχαίας.

Στο πλαίσιο αυτό οι αρμόδιες Υπηρεσίες μας διενεργούν

συνεχείς, αυστηρούς και συστηματικούς ελέγχους καθ' όλο το 24ωρο στο οδικό δίκτυο και για κάθε παράβαση που διαπιστώνεται εφαρμόζεται χωρίς παρεκκλίσεις η ισχύουσα νομοθεσία. Ιδιαίτερα αυστηροί είναι οι ελέγχοι στα φορτηγά, τις νταλίκες, τα πούλμαν και γενικά τα λεωφορεία, με τα οποία μετακινούνται ομαδικά πολλά άτομα, για διαπίστωση της διατάξεων των σχετικών με την νόμιμη και ασφαλή κυκλοφορία τους, καθώς και στα δικύλα και αγροτικά μηχανήματα. Ακόμη, ελέγχονται οι οδηγοί για κατοχή άδειας ικανότητας οδηγού κατηγορίας αντίστοιχης με το όχημα που οδηγούν.

Ειδικότερα, για τα φορτηγά αυτοκίνητα (νταλίκες κλπ.), ελληνικά και ξένα, οι ελέγχοι των αστυνομικών Υπηρεσιών αποσκοπούν στη νόμιμη και ασφαλή κυκλοφορία τους και ιδιαίτερα στη διαπίστωση της κανονικής και ασφαλούς φόρτωσης αυτών, της καταλληλότητας των ελαστικών και την τήρηση του ωραρίου οδήγησης.

Πέραν αυτών, σύμφωνα με τις διατάξεις της υπ' αριθ. Γ. 5/29480/2304/2001 Κοινής Υπουργικής Απόφασης, η οποία εκδόθηκε κατ' εξουσιοδότηση του Ν. 2801/2000, ο έλεγχος της νομιμότητας της κυκλοφορίας, της ασφάλειας και των εκπομπών καυσαερίων, καθώς και της νομιμότητας διενέργειας μεταφοράς όλων των οχημάτων, ελληνικών και αλλοδαπών, που κυκλοφορούν στη χώρα διενεργείται και από μικτά συνεργεία ελέγχου, που συγκροτούνται με απόφαση του Νομάρχη και στα οποία συμμετέχουν, εκτός των αστυνομικών, υπάλληλοι της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης, αλλά και εκπρόσωποι της Ομοσπονδίας των Οδικών Μεταφορέων.

Όταν, κατά τους ανωτέρω ελέγχους, διαπιστώνονται παραβάσεις που θέτουν άμεσα σε κίνδυνο τους όρους οδικής ασφάλειας, όπως σοβαρές βλάβες ή φθορές στα οχήματα, παραβάσεις ως προς τη φόρτωση, οδήγηση από οδηγούς που δεν βρίσκονται σε καλή σωματική ή πνευματική κατάσταση, εκτός από την επιβολή των προβλεπόμενων κυρώσεων, τα οχήματα ακινητοποιούνται μέχρι να εκλείψουν οι λόγοι που επέβαλαν τη λήψη του μέτρου, ενώ, αν για οποιονδήποτε λόγο δημιουργηθούν κατά τον έλεγχο αμφιβολίες ως προς την ασφαλή κυκλοφορία των οχημάτων, παραπέμπονται εκτάκτως στο αρμόδιο ΚΤΕΟ για άμεσο έλεγχο, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία.

Από τις αρμόδιες Υπηρεσίες μας, κατά το Α' εξάμηνο του τρέχοντος έτους, βεβαιώθηκαν σε βάρος οδηγών φορτηγών αυτοκίνητων 5.330 παραβάσεις για υπέρβαρο -διαστάσεις φορτίου, 2.669 για μη σωστή φόρτωση-πρόσδεση φορτίων, 2.913 για αντικανονικό προσπέρασμα, 1.894 για παραβίαση ερυθρού σηματοδότη, 279 για παραβίαση του ωραρίου εργασίας και 6.871 για φθαρμένα ελαστικά. Για τις παραβάσεις αυτές αφαιρέθηκαν 824 άδειες οδήγησης και κυκλοφορίας.

Τέλος, στις Υπηρεσίες μας δόθηκαν πρόσθετες εντολές και οδηγίες για συνεχή και αυστηρή αστυνόμευση του οδικού δικτύου.

Ο Υφυπουργός ΠΑΝΤΕΛΗΣ ΤΣΕΡΤΙΚΙΔΗΣ»

2. Στην με αριθμό 3099/17-9-03 ερώτηση του Βουλευτή κ. Νίκου Νικολόπουλου δόθηκε με το υπ' αριθμ. 7017/4/3777/7-10-03 έγγραφο από τον Υφυπουργό Δημόσιας Τάξης η ακόλουθη απάντηση:

«Σε απάντηση της ανωτέρω ερώτησης, που κατέθεσε ο Βουλευτής κ. κ. ΝΙΚΟΛΟΠΟΥΛΟΟΣ σε ό,τι μας αφορά, σας γνωρίζουμε ότι οι αστυνομικές Υπηρεσίες παρακολουθούν τις εξελίξεις στον τομέα της πλαστογραφίας και τις σοβαρές παρενέργειες που αυτή δημιουργεί, αξιοποιών τα συμπεράσματα που προκύπτουν σε σχέση με τα αίτια, τα κίνητρα των δραστών και τις άλλες παραμέτρους που διευκολύνουν τη διάπραξη τέτοιων εγκλημάτων και λαμβάνουν όλα τα πρόσφορα μέτρα στους τομείς οργάνωσης, σχεδιασμού, συνεργασίας, δραστηριοποίησης του αστυνομικού προσωπικού, εκπαίδευσης και εκσυγχρονισμού του τεχνολογικού εξοπλισμού, με στόχο την αποτελεσματική αντιμετώπιση του φαινομένου αυτού.

Ειδικότερα, εκδίδεται συλλογή διαρκούς ενημέρωσης γνησίων και πλαστών ταξιδιωτικών εγγράφων που έχει ως αποδέκτες τις Υπηρεσίες ελέγχου διαβατηρίων και τις Υπηρεσίες που

ασχολούνται με θέματα αλλοδαπών, με σκοπό την παροχή βοήθειας στην άσκηση του έργου τους, ενώ το προσωπικό των Υπηρεσιών ελέγχων διαβατηρίων εκπαιδεύεται σε θέματα χρήσης συσκευών ανίχνευσης πλαστών ταξιδιωτικών εγγράφων και αναγνώρισης πλαστότητας εγγράφων εν γένει, με σκοπό την απόκτηση περαιτέρω δεξιοτήτων και ικανοτήτων για την επιτυχή εκτέλεση της αποστολής του.

Για την καλύτερη αντικειμενική προσέταξη του προβλήματος, έχει εγκατασταθεί σε περισσότερα από είκοσι (20) σημεία εισόδου και εξόδου ανά την Ελλάδα σύστημα τηλεμετάδοσης εικόνας μέσω τηλεφωνικού δικτύου (PHOTOPHONE). Με το σύστημα αυτό γίνεται δυνατή η παροχή άμεσης βοήθειας στους αστυνομικούς, που ασκούν τον έλεγχο εγγράφων των ταξιδιωτών, αφού, όποτε έχουν αμφιβολίες, συνδέονται απ' ευθείας με το Εργαστήριο της Διεύθυνσης Εγκληματολογικών Ερευνών, από όπου οι εμπειρογνόμονες εξετάζουν τα επίμαχα σημεία και τους καθοδηγούν.

Επίσης, τα κλεμμένα και απολεσθέντα ταξιδιωτικά έγγραφα, καθώς και τα ασυμπλήρωτα έγγραφα καταχωρούνται στο σύστημα πληροφοριών SCHENGEN, δεδομένου ότι η εκμετάλλευση του εν λόγω συστήματος αποτελεί ισχυρό αποτρεπτικό μέσο και για την πάταξη της λαθρομετανάστευσης που γίνεται δια της πλαστογραφίας.

Παράλληλα, στα πλαίσια βελτίωσης της αποτελεσματικότητας των ελέγχων αναφορικά με τον εντοπισμό πλαστών ταξιδιωτικών εγγράφων, οι Υπηρεσίες μας ανταλλάσσουν πληροφορίες με Υπηρεσίες χωρών, με τις οποίες έχουν υπογράψει διμερείς συμφωνίες αστυνομικής συνεργασίας, ενώ έχουν διοργανωθεί σεμινάρια πανελλήνιου και διεθνούς επιπέδου σε θέματα αναγνώρισης πλαστών εγγράφων στα πλαίσια του κοινοτικού προγράμματος OISIN (ΔΙΟΓΕΝΗΣ, ΑΣΠΙΣ, ΛΕΩΝΙΔΑΣ κλπ.).

Πέραν αυτών οι αρμόδιες Υπηρεσίες μας, στα πλαίσια της δράσης τους, για τον εντοπισμό και την εξάρθρωση κυκλωμάτων που δραστηριοποιούνται στην κατάρτιση πλαστών ταξιδιωτικών εγγράφων και τη διάθεσή τους σε αλλοδαπούς, προκειμένου στη συνέχεια να μεταβούν σε χώρες του εξωτερικού, διενεργούν εντατικούς και ουσιαστικούς ελέγχους στους χώρους που συχνάζουν κυρίως αλλοδαποί, με σκοπό την καταπολέμηση αυτής της μορφής εγκληματικότητας, με θετικά αποτελέσματα.

Ενδεικτικά αναφέρεται ότι, από τις Υπηρεσίες της Αστυνομικής Διεύθυνσης Αχαΐας, κατά το χρονικό διάστημα από 1-1-2002 μέχρι σήμερα, συνελήφθησαν 32 αλλοδαποί και κατασχέθηκαν 32 πλαστά ταξιδιωτικά έγγραφα, ενώ, στην περιοχή της Αττικής, κατά το χρονικό διάστημα από 11-1-2001 μέχρι σήμερα, εξαρθρώθηκαν 25 κυκλώματα κατάρτισης και διάθεσης σε αλλοδαπούς πλαστών ταξιδιωτικών εγγράφων, συνελήφθησαν 73 άτομα ως δράστες και κατασχέθηκαν 196 διαβατήρια.

Ο Υφυπουργός ΠΑΝΤΕΛΗΣ ΤΣΕΡΤΙΚΙΔΗΣ»

3. Στην με αριθμό 3101/17-9-03 ερώτηση της Βουλευτού κ. Σοφίας Καλαντζάκου δόθηκε με το υπ' αριθμ. 101024/IH/8-10-03 έγγραφο από τον Υφυπουργό Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων η ακόλουθη απάντηση:

«Απαντώντας στην ερώτηση με αριθμό 3101/17.9.03 την οποία κατέθεσε η Βουλευτής κ. Σοφία Καλαντζάκου και αναφέρεται στο θεσμό του ολοήμερου σχολείου, σας γνωρίζουμε τα ακόλουθα:

Ο θεσμός του Ολοήμερου Σχολείου αποτελεί αναμφίβολα την πιο ολοκληρωμένη εκπαιδευτική και κοινωνική πρόταση που διατυπώσαμε, ως θεωρία και πράξη, αλλά και ως όραμα και προοπτική, για την διαρκή βελτίωση της εκπαιδευτικής διαδικασίας και του εκπαιδευτικού μας συστήματος. Είναι θεσμός που απαντά με πλορότητα στα εκπαιδευτικά αιτήματα των καιρών και στις ανάγκες και απαιτήσεις της σημερινής κοινωνίας, έχει δηλαδή ουσιαστικό εκπαιδευτικό περιεχόμενο και κοινωνικό αντίκρισμα. Ανοίγει μια καινούρια εποχή για την εκπαίδευση και το εκπαιδευτικό μας σύστημα. Δεν είναι άλλωστε τυχαίο το γεγονός, ότι ο θεσμός έχει θετική απήχηση τόσο στην εκπαί-

δευτική κοινότητα, όσο και στην συντριπτική πλειοψηφία των γονέων και κηδεμόνων.

Στο πλαίσιο του εντάσσονται επιλογές των μαθητών σε μαθήματα και δραστηριότητες που αναβαθμίζουν το ρόλο του σχολείου, όπως η Ξένη Γλώσσα, η εισαγωγή στην Πληροφορική, ο Αθλητισμός, ο Χορός, η Θεατρική Αγωγή, η Μουσική και τα Εικαστικά, αντικείμενα που διαμορφώνουν συνθήκες ανοικτού εκπαιδευτικού περιβάλλοντος και ελκυστικότερης μάθησης.

Από τα παραπάνω γίνεται φανερό ότι ο ολοήμερο απαντά στους γονείς που θέλουν ένα οργανωμένο σχολείο, στηρίζει και μορφώνει το παιδί και στέκεται δίπλα στην εργαζόμενη οικογένεια, της οποίας προστατεύεται ο εισόδημα αφού την απαλλάσσει από την οικονομική επιβάρυνση και τη φροντίδα αναζήτησης εκπαίδευτικού σχολείο πρόσθετου εκπαιδευτικού έργου.

Η επιτυχής εφαρμογή του προγράμματος προϋποθέτει την παρακολούθησή του από όλους τους μαθητές που συμμετέχουν στο ολοήμερο μέχρι τη λήξη του, στις 16:00.

Επομένως, δεν είναι δυνατόν να γίνουν αποδεκτά αιτήματα για πρόωρη αποχώρηση μαθητών, αφού αυτό θα έχει ως αποτέλεσμα την αδυναμία εφαρμογής του προγράμματος και κατά συνέπεια την υπονόμευση του παιδαγωγικού του ρόλου. Η προαιρετικότητα ισχύει όσον αφορά στη συμμετοχή των παιδιών στο πρόγραμμα του ολοήμερου σχολείου, κατόπιν σχετικής αίτησης και όχι στην προαιρετική παρακολούθηση μέρους του προγράμματος όσων έχουν δηλώσει συμμετοχή.

Η λειτουργία ίδρυσης παράλληλων τμημάτων στον ίδιο χρόνο, θα σήμαινε εφαρμογή προγραμμάτων διαφόρων ταχυτήτων, πράγμα μη συμβατό με τους κανόνες και τους σκοπούς του σύγχρονου σχολείου, ενώ η δημιουργία τμημάτων φύλαξης-ώστε η αποχώρηση να γίνεται κατά το «δοκούν»-θα είχε ως αποτέλεσμα τη μετατροπή του σχολείου σε χώρα επιτήρησης-φύλαξης των παιδιών και στην ανάθεση στους εκπαιδευτικούς, του ρόλου του παιδοφύλακα-παιδονόμου. Άλλωστε είναι και αντιπαδαγωγικό κάποια παιδιά να συμμετέχουν στις δραστηριότητες και κάποια άλλα να τις παρακολουθούν από μακριά.

Θα πρέπει λοιπόν να γίνει κατανοητό ότι ο θεσμός του ολοήμερου συνιστά μια ριζική αλλαγή στον τρόπο με τον οποίο βλέπουμε και αντιλαμβανόμαστε το ρόλο του σύγχρονου σχολείου. Εισάγει νέο τρόπο οργάνωσης της σχολικής μονάδας και συνεπάγεται αλλαγή όσον αφορά στη διεύρυνση και ουσιαστικοποίηση του ρόλου και της προσφοράς των εκπαιδευτικών, αλλά και των προσδοκιών των μαθητών και των γονέων τους, των οποίων συνεχώς κερδίζει την εμπιστοσύνη και δεν μπορεί να ταυτιστεί με καμιά μορφή υποαπασχόλησης και απλής επιτήρησης ή φύλαξης των μαθητών μέχρι την ώρα παραλαβής τους από τους γονείς.

Ο Υφυπουργός
ΝΙΚ. ΓΚΕΣΟΥΛΗΣ»

4. Στην με αριθμό 3141/17-9-03 ερώτηση του Βουλευτή κ. Πέτρου Μαντούβαλου δόθηκε με το υπ' αριθμ. 536/7-10-03 έγγραφο από τον Υπουργό Εμπορικής Ναυτιλίας η ακόλουθη απάντηση:

«Σε απάντηση του υπ' αριθ. πρωτ. 3141/17-09-2003 εγγράφου σας, με το οποίο μας διαβιβάστηκε ερώτηση του Βουλευτή κ. Π. Μαντούβαλου που κατατέθηκε στη Βουλή των Ελλήνων, σας γνωρίζουμε τα ακόλουθα:

1. Η διάταξη που προβλέπει ότι οι θέσεις των Ναυτιλιακών Ακολούθων είναι ενιαίες, περιέχεται στο άρθρο 2 του αριθμ. 66 Κανονισμού, ο οποίος κυρώθηκε με την αριθμ. 1141.1/44/2002 Υπουργική Απόφαση (ΦΕΚ 1186 Β), φωτοαντίγραφο της οποίας επισυνάπτεται.

2. Καμία σχετική διάταξη, δεν προβλέπει ότι η έλλειψη προϋπηρεσίας ΑΕ/κου ΛΣ Τεχνικού ή προερχόμενου από τη Σχολή Ναυτικών Δοκίμων σε γραφεία ανάκρισης, ναυτολογίας, επιθεώρησης κλπ. Λιμενικών Αρχών εσωτερικού, αποτελεί κώλυμα για την τοποθέτηση του ως ναυτιλιακού ακολούθου.

3. Κατά το παρελθόν έχουν υπηρετήσει, αλλά και σήμερα υπηρετούν Τεχνικοί Αξιωματικοί ΛΣ σε Λιμενικές Αρχές εσωτερικού. Ενδεικτικά σημειώνουμε ότι Πλωτάρχης ΛΣ Τεχνικός υπηρέτησε στο Κεντρικό Λιμεναρχείο Ηγουμενίτσας επί μια

τριετία στις θέσεις του Λιμενάρχη και Υπολιμενάρχη. Η τοποθέτησή τους σε Υπηρεσίες του YEN, σε Λιμενικές Αρχές του εσωτερικού ή ως ναυτιλιακών ακολούθων, γίνεται ανάλογα με τις υπάρχουσες υπηρεσιακές ανάγκες.

4. Στο πλαίσιο άσκησης του δικαιώματος προσφυγής ενώπιον της Διοικητικής Δικαιοσύνης, υποβλήθηκε η αναφερόμενη αίτηση ακύρωσης διαταγής τοποθέτησης Αξιωματικού, ως ναυτιλιακού ακολούθου.

**Ο Υπουργός
ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΑΣΧΑΛΙΔΗΣ»**

Σημ.: Τα συνημμένα σχετικά έγγραφα ευρίσκονται στο αρχείο της Δ/νσης Κοινοβουλευτικού Ελέγχου (Τμήμα Ερωτήσεων).

5. Στην με αριθμό 3142/17-9-03 ερώτηση του Βουλευτή κ. Πέτρου Μαντούβαλου δόθηκε με το υπ' αριθμ. 537/7-10-03 έγγραφο από τον Υπουργό Εμπορικής Ναυτιλίας η ακόλουθη απάντηση:

«Σε απάντηση του υπ' αριθ. πρωτ. 3142/17-2-03 εγγράφου σας, με το οποίο μας διαβιβάστηκε ερώτηση του Βουλευτή κ. Π. Μαντούβαλου που κατατέθηκε στη Βουλή των Ελλήνων, σας γνωρίζουμε τα ακόλουθα:

1. Το ποσό που διατέθηκε στο YEN ως δωρεά του Αμερικάνικου Δημοσίου, δεν αποτελεί Ειδικό Λογαριασμό του YEN, κατά την έννοια που άλλοι Ειδικοί Λογαριασμοί έχουν συσταθεί στο YEN, όπως το Κεφάλαιο της Ναυτικής Εκπαίδευσης (KNE), της Λιμενικής Αστυνομίας (ΛΑ) κλπ και οι οποίοι διέπονται από τις διατάξεις περί Δημόσιου Λογιστικού.

Σημειώνεται ότι, σύμφωνα με την Υπουργική Απόφαση αποδοχής της πιο πάνω δωρεάς, το ποσό αυτό θα διατίθεται για την κάλυψη αναγκών των Υπηρεσιών του YEN.

2. Το πλαίσιο της διαχείρισης του ποσού της δωρεάς, καθορίσθηκε με Υπουργικές Αποφάσεις και οι σχετικές διαδικασίες είναι ανεξάρτητες από τα πρόσωπα των υπολόγων διαχειριστών, για τον ορισμό των οποίων μοναδικό κριτήριο απετέλεσαν οι λειτουργικές και οργανωτικές ανάγκες.

3. Όπως αναφέρθηκε και στην αριθμ. 422-437-467/8-8-2003 απάντηση στη ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ, που κοινοποιήθηκε στον ερωτώντα Βουλευτή, ποσό 298.807 _ εκ του συνολικού ποσού της δωρεάς, δαπανήθηκε για την κάλυψη αναγκών της Δ/νσης Εκπαίδευσης Ναυτικών που ως στόχο είχαν την προσέλκυση νέων στο ναυτικό επάγγελμα.

Οι δραστηριότητες αυτές, συνδέονται με την προαγωγή της έννοιας ποιοτική ναυτιλία, την εξασφάλιση του αναγκαίου ποσοτικά και ποιοτικά προσωπικού για τη στελέχωση των εμπορικών πλοίων και την ομαλή και ασφαλή διενέργεια των θαλάσσιων μεταφορών.

Οι δραστηριότητες αυτές εντάσσονται στο πλαίσιο των αποφάσεων του τελευταίου Συμβουλίου Υπουργών Μεταφορών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ενώ έχουν ήδη αρχίσει να αποδίδουν τα αναμενόμενα θετικά αποτελέσματα, στρέφοντας ένα σημαντικό αριθμό νέων για απασχόληση στο ναυτικό επάγγελμα.

4. Δεν θα πρέπει όμως να παραβλέπεται το γεγονός ότι το YEN για τα έτη 2002-2003 δαπάνησε το ποσό των 8.000.000 _, για την προμήθεια επαρκούς σύγχρονου και υψηλών ποιοτικών προτύπων εξοπλισμού για την κάλυψη ανάλογων αναγκών, που αφορούν στην καταπολέμηση του οργανωμένου εγκλήματος καθώς επίσης και στην εξάρθρωση δικτύων διακίνησης ναρκωτικών ουσιών.

5. Το υπόλοιπο διαθέσιμο χρηματικό ποσό από την δωρεά του Αμερικάνικου Δημοσίου θα χρησιμοποιηθεί με γνώμονα και κριτήριο την κάλυψη άμεσων και επιτακτικών αναγκών των Υπηρεσιών του YEN, ώστε να εξασφαλισθεί η κατά το δυνατόν πληρέστερη άσκηση των αρμοδιοτήτων τους προς όφελος του Έλληνα πολίτη.

**Ο Υπουργός
ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΑΣΧΑΛΙΔΗΣ»**

6. Στην με αριθμό 3144/17-9-03 ερώτηση του Βουλευτή κ. Πέτρου Μαντούβαλου δόθηκε με το υπ' αριθμ. 7017/4/3780/7-

10-03 έγγραφο από τον Υφυπουργό Δημόσιας Τάξης η ακόλουθη απάντηση:

«Σε απάντηση της ανωτέρω ερώτησης, που κατέθεσε ο Βουλευτής κ. Π. ΜΑΝΤΟΥΒΑΛΟΣ, σε ό,τι μας αφορά, σας γνωρίζουμε ότι το θέμα της οδικής ασφαλειας των μαθητών, κατά την προσέλευση και αποχώρησή τους από το σχολείο, αντιμετωπίζεται από τις αρμόδιες Υπηρεσίες μας με ιδιαίτερη ευαισθησία. Από της ενάρξεως της σχολικής περιόδου, μετά από σαφείς εντολές και οδηγίες μας, από τις Υπηρεσίες μας λαμβάνονται μέτρα ρύθμισης της κυκλοφορίας σε όλα τα σχολεία που παρουσιάζουν ιδιαίτερα κυκλοφοριακά προβλήματα. Επιπλέον, διενεργούνται έλεγχοι των σχολικών και λοιπών λεωφορείων που μεταφέρουν μαθητές για να διαπιστωθεί αν πληρούν τους όρους ασφαλούς μεταφοράς μαθητών, καθώς και όλων των οδών που περιβάλλουν τα σχολικά συγκροτήματα για τη διαπίστωση της πληρότητας και ορθότητας της οδικής σήμανσης. Για τις ελλειψίες ή βλάβες, που εντοπίζονται, ενημερώνονται οι αρμόδιοι φορείς για τη λήψη των επιβαλλόμενων μέτρων.

Οι έλεγχοι των σχολικών λεωφορείων που πραγματοποιούνται καθ' όλη τη διάρκεια του σχολικού έτους, είναι συστηματικοί και κατά των παραβατών εφαρμόζεται η ισχύουσα νομοθεσία. Ιδιαίτερη έμφαση, κατά τους διενεργούμενους έλεγχους, δίδεται στην καταλληλότητα της κυκλοφορίας των σχολικών λεωφορείων, αν δηλαδή αυτά έχουν υποστεί τεχνικό έλεγχο και έχουν εφοδιασθεί με δελτίο τεχνικού έλεγχου, αν οι οδηγοί κατέχουν την προβλεπόμενη άδεια οδήγησης και αν φέρουν ζώνες ασφαλείας και άλλα βιοηθητικά όργανα.

Στα πλαίσια αυτά, κατά το παρελθόν σχολικό έτος (2002-2003) ελέγχηθηκαν σε όλη τη χώρα 6.592 σχολικά λεωφορεία και βεβαιώθηκαν 606 παραβάσεις, ενώ πρέπει αν επισημανθεί ότι, σε περίπτωση που εντοπίζονται λεωφορεία τα οποία δεν πληρούν τους όρους ασφαλείας, επιβάλλεται η ακινητοποίησή τους. Πάντως, από τα τηρούμενα στην Διεύθυνση Τροχαίας του Αρχηγείου Ελληνικής Αστυνομίας στατιστικά στοιχεία, προκύπτει ότι κατά το έτος 2002 ενετλάκησαν σε τροχαία ατυχήματα 22 σχολικά λεωφορεία, ενώ κατά το Α' εξάμηνο τρέχοντος έτους 8. Ανεξάρτητα από την υπαιτιότητά τους ή όχι ο αριθμός των εμπλεκομένων σχολικών λεωφορείων είναι μικρός και δεν προκαλεί ιδιαίτερη ανησυχία, όμως παρ' όλα αυτά καταβάλλονται συνεχείς προσπάθειες, ώστε τα ατυχήματα αυτά να ελαχιστοποιηθούν.

Πέραν αυτών, προγραμματίζονται και πραγματοποιούνται από ειδικούς αξιωματικούς διαλέξεις κυκλοφοριακής αγωγής μαθητών σε σχολεία όλης της χώρας με κύριους άξονες τη σωστή κυκλοφοριακή αγωγή, τη σεβασμό στην ανθρώπινη ζωή και την εμπέδωση κυκλοφοριακής συνειδησης.

Τέλος επισημαίνεται ότι για την παροχή αυξημένης οδικής ασφαλείας και τη διευκόλυνση των μαθητών, κατά την προσέλευση και αποχώρησή τους από το σχολείο, καθιερώθηκε και ο θεσμός του σχολικού τροχονόμου. Ο θεσμός αυτός κρίνεται επιτυχημένος, καθώς τα αποτελέσματα από την εφαρμογή του σχετικού προγράμματος είναι θετικά. Για την επέκταση του θεσμού αυτού σε όσο το δυνατό περισσότερα σχολεία καταβάλλονται προσπάθειες με τη συνεργασία των διευθυντών των σχολείων, των Ο.Τ.Α. και άλλων φορέων, ενώ οι Υπηρεσίες Τροχαίας είναι πρόθυμες να συνδράμουν κάθε προσπάθεια των αρμόδιων διευθυντών σχολείων για την εκπαίδευση των σχολικών τροχονόμων που ορίζονται από αυτούς.

**Ο Υφυπουργός
ΠΑΝΤΕΛΗΣ ΤΣΕΡΤΙΚΙΔΗΣ»**

7. Στην με αριθμό 3154/17-9-03 ερώτηση του Βουλευτή κ. Ηλία Φωτιάδη δόθηκε με το υπ' αριθμ. 539/7-10-03 έγγραφο από τον Υπουργό Εμπορικής Ναυτιλίας η ακόλουθη απάντηση:

«Σε απάντηση του υπ' αριθ. πρωτ. 3154/17-09-2003 εγγράφου σας, με το οποίο μας διαβιβάστηκε ερώτηση του Βουλευτή κ. Η. Φωτιάδη που κατατέθηκε στη Βουλή των Ελλήνων, σας γνωρίζουμε τα ακόλουθα:

1. Στο πλαίσιο της υλοποιούμενης λιμενικής πολιτικής το λιμενικό σύστημα της Βόρειας Ελλάδας με τους νεοσύστατους

Οργανισμούς Λιμένων Α.Ε. και τα Λιμενικά Ταμεία της περιοχής, εξασφαλίζει τις ανάγκες εξυπηρέτησης των εσωτερικών μεταφορών διανομαρχιακού επιπέδου και των ευρύτερων συνδέσεων με άλλες χώρες μέσω των ευρωπαϊκών και πανευρωπαϊκών δικτύων μεταφορών.

2. Στις περιπτώσεις που σε περιοχές αρμοδιότητος Λιμενικών Ταμείων διαμορφώνεται ζήτηση για νέες υπηρεσίες ή διαπιστώνεται ανάγκη βελτίωσης των λιμενικών υποδομών, εξετάζεται κατά περίπτωση την ανάπτυξη του λιμένα με τις διαδικασίες έγκρισης μελετών και έργων που προβλέπονται από την νομοθεσία.

3. Το YEN, δια της Γενικής Γραμματείας Λιμένων και Λιμενικής Πολιτικής, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων του, εξετάζει κάθε τεκμηριωμένο αίτημα που υποβάλλεται αρμοδίως από τους φορείς διαχείρισης των λιμένων και στοχεύει σε βιώσιμη ανάπτυξη αυτών. Ανάλογα θα ενεργήσει και στην συγκεκριμένη περίπτωση που αφορά την βελτίωση υποδομών του λιμένος Κίτρους Πιερίας, όπως περιέλθουν οι σχετικές προτάσεις σύμφωνα με τα ανωτέρω.

**Ο Υπουργός
ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΑΣΧΑΛΙΔΗΣ»**

8. Στην με αριθμό 3185/17.9.03 ερώτηση του Βουλευτή κ. Σταύρου Καλογιάννη δόθηκε με το υπ' αριθμ. 101035/IH/8.10.03 έγγραφο από τον Υφυπουργό Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων η ακόλουθη απάντηση:

«Απαντώντας στην ερώτηση με αριθμό 3185/17-9-2003 την οποία κατέθεσε ο Βουλευτής κ. Σταύρος Καλογιάννης και η οποία αναφέρεται στην επιλογή διευθυντών και προϊσταμένων της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, σας πληροφορούμε τα ακόλουθα:

Η επιλογή Διευθυντών Διευθύνσεων και Προϊσταμένων Γραφείων Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης πραγματοποιήθηκε σύμφωνα με τις διατάξεις του Π.Δ. 25/2002 (ΦΕΚ 20 τ. Α') και είναι σύννομη.

Εφόσον αναφερθούν στο ΥΠΕΠΘ συγκεκριμένα περιστατικά θα δοθούν οι σχετικές απαντήσεις.

**Ο Υφυπουργός
Ν. ΓΚΕΣΟΥΛΗΣ»**

9. Στην με αριθμό 3186/17.9.03 ερώτηση του Βουλευτή κ. Σταύρου Καλογιάννη δόθηκε με το υπ' αριθμ. TKE/Φ2/9178/7.10.03 έγγραφο από τον Υφυπουργό Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης η ακόλουθη απάντηση:

«Σε απάντηση της 3185/17-9-03 ερώτησης που κατέθεσε στη Βουλή ο βουλευτής κ. Σταύρος Καλογιάννης, σχετικά με το φαινόμενο της διαφθοράς στη χώρα μας, σας πληροφορούμε ότι:

Σε ό, τι αφορά το φαινόμενο της διαφθοράς στη χώρα μας, η ελληνική κυβέρνηση είναι εξίσου ευαισθητοποιημένη με τις κυβερνήσεις των άλλων κρατών και έχει αναπτύξει μηχανισμούς που διασφαλίζουν τον έλεγχο και τη διαφάνεια σε επίπεδο πολιτικό, διοικητικού και κοινωνικού.

Το Υπουργείο Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης έχει πρωθήσει ρυθμίσεις για τη βελτίωση της λειτουργίας της δημόσιας διοίκησης και τη διαφάνεια στη δράση των διοικητικών οργάνων.

Ειδικότερα:

Με το ν. 2477/1997 καθιερώθηκε ο θεσμός του Συνηγόρου του Πολίτη για την καταπολέμηση της κακοδιοίκησης και τη διαφύλαξη της νομιμότητας. Με τον ίδιο νόμο, συστάθηκε το Σώμα Επιθεωρητών Ελεγκτών Δημόσιας Διοίκησης για τον εσωτερικό έλεγχο της δημόσιας διοίκησης. Από τις σχετικές διατάξεις του ν. 2477/1997 προβλέπεται όταν προκύψουν αποχρώσεις ενδείξεις για τέλεση αξιόποινης πράξης από λειτουργό, υπάλληλο της ελεγχόμενης υπηρεσίας ή μέλος διοίκησης, η σχετική έκθεση των Επιθεωρητών - Ελεγκτών διαβιβάζεται στον αρμόδιο εισαγγελέα.

Εξάλου, με το ν. 2839/2000 «Ρυθμίσεις θεμάτων του Υπουργείου Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και

άλλες διατάξεις», ενισχύθηκε ο ρόλος του Σώματος Επιθεωρητών - Ελεγκτών Δημόσιας Διοίκησης με την ανάθεση σε αυτόν της διενέργειας προανακριτικών πράξεων κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 34 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας, στις περιπτώσεις που έχουν εντοπισθεί ποινικά αδικήματα των υπαλλήλων των φορέων που εμπίπτουν στην αρμοδιότητά του, τα οποία τέλεσαν κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους ή με αφορμή αυτή.

Επίσης, η κατά τόπον αρμοδιότητα του Εισαγγελέα Πλημμελειοδικών Αθηνών, για τις εκθέσεις που διαβιβάζονται από το Σώμα Επιθεωρητών - Ελεγκτών Δημόσιας Διοίκησης σε αυτόν, επεκτάθηκε σε όλη την Επικράτεια. Παράλληλα, το ΣΕΕΔΔ έχει ενισχυθεί με νέες αρμοδιότητες, εξειδικευμένο προσωπικό και επαρκείς πόρους ώστε παράλληλα με τις ελεγκτικές του αρμοδιότητες να έχει και την ευθύνη συντονισμού όλων των ελεγκτικών σωμάτων και υπηρεσιών των άλλων υπουργείων. Ταυτόχρονα ολοκληρώνονται οι διαδικασίες ίδρυσης και λειτουργίας τριών παραρτημάτων του ΣΕΕΔΔ στην Περιφέρεια.

Κρίσιμη στην προσπάθεια καταπολέμησης της διαφθοράς και στην προσπάθεια κατοχύρωσης της διαφάνειας στη δημόσια διοίκηση είναι και η συμβολή οργάνων όπως:

α) Σώμα Δίωξης Οικονομικού Εγκλήματος (ΣΔΟΕ) και Οικονομική Επιθεώρησης (ΟΕ) του Υπουργείου Οικονομικών.

β) Υπηρεσία Εσωτερικών Υποθέσεων του Υπουργείου Δημόσιας Τάξης.

γ) Σώμα Επιθεωρητησης Εργασίας.

δ) Σώμα Επιθεωρητών - Ελεγκτών του Υπουργείου Μεταφορών και Επικοινωνιών.

ε) Σώμα Επιθεωρητών- Ελεγκτών Υπηρεσιών Υγείας και Πρόνοιας

στ) Σώμα Επιθεωρητών Δημοσίων Έργων.

ζ) Ειδικό Σώμα Ελεγκτών για την Προστασία του Περιβάλλοντος.

η) Διεύθυνση Εσωτερικών Υποθέσεων του Λιμενικού Σώματος, αλλά και των δικαστικών αρχών.

Στόχος είναι να συνεχιστεί πιο συστηματικά η προσπάθεια πρόληψης και αντιμετώπισης των παθογενειών της Διοίκησης.

Με το νέο Υπαλληλικό Κώδικα (ν.2683/1999) καθιερώνεται αξιοκρατικό σύστημα προσλήψεων στο δημόσιο από ανεξάρτητη διοικητική αρχή και συνεχής επιμόρφωση των υπαλλήλων. Προσδιορίζονται οι υποχρεώσεις του υπαλλήλου για τη νομιμότητα των υπηρεσιών των ενεργειών. Ρυθμίζονται τα θέματα της υποχρεωτικής δήλωσης της περιουσιακής κατάστασης των υπαλλήλων καθώς και της υποχρέωσης δικαιολόγησης οποιασδήποτε αγοράς κινητών σημαντικής αξίας ή ακινήτων. Παράλληλα, προβλέπεται υποχρέωση της υπηρεσίας για διενέργεια έρευνας για την προέλευση των πόρων του υπαλλήλου στην περίπτωση που υπάρχει δυσανάλογη μεταβολή της περιουσιακής κατάστασης. Τίθεται στον έλεγχο του υπηρεσιακού συμβουλίου η παράλληλη άσκηση από τον υπάλληλο ιδιωτικού έργου με αμοιβή, ώστε να ελέγχεται η συμβατότητα του έργου με τη υπαλληλική ιδιότητα ενώ ως ολοκληρωτικά ασυμβίβαστη με την ιδιότητα αυτή απαγορεύεται η άσκηση εμπορίας. Ενεργοποιείται ο πειθαρχικός έλεγχος και διασφαλίζεται η λειτουργία του με σύντομη διαδικασία.

- Επίσης, με τις διατάξεις του άρθρου 104 του ν.2683/1999, λήφθηκε πρόνοια ώστε σε κατεπείγουσες περιπτώσεις όταν διακυβεύεται το συμφέρον της υπηρεσίας και προτού αποφανθεί το υπηρεσιακό συμβούλιο, να μπορεί να επιβληθεί στον υπαλληλο, από τον προϊστάμενο της αρχής στην οποία υπηρετεί, το μέτρο της αναστολής της άσκησης των καθηκόντων του.

- Επίσης, για τη διασφάλιση της ταχύτητας και αποτελεσματικότητας διαδικασιών πειθαρχικού ελέγχου, συστάθηκε και λειτουργεί από 1-1-2001 στο Υπουργείο Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης το Δευτεροβάθμιο Πειθαρχικό Συμβούλιο (ν. 2839/2000) που συγκροτείται από Νομικούς Συμβούλους του Κράτους, ανώτατους δημοσίους υπαλλήλους και εκπροσώπους που υποδεικνύονται από την ΑΔΕΔΥ και έχει ως αρμοδιότητα τον έλεγχο πειθαρχικών υποθέσεων, εκκρεμουσών ή μη, την κρίση σε δεύτερο βαθμό αποφάσεων των πρωτοβάθμιων πειθαρχικών συμβουλίων αποκλειστικά για τις υποθέ-

σεις που ορίζονται στον Υπαλληλικό Κώδικα, την άσκηση πειθαρχικής δίωξης κατά των μελών των πρωτοβάθμιων πειθαρχικών συμβουλίων που παραβαίνουν τις κατά νόμο υποχρεώσεις τους καθώς και τη δυνατότητα επιβολής ποινών. Κατ' αυτό τον τρόπο, θωρακίζεται ακόμη περισσότερο η καλή λειτουργία της Δημόσιας Διοίκησης και το δημόσιο συμφέρον γενικά.

-Ένα ακόμη σημαντικό βήμα είναι η υποχρέωση υποβολής δήλωσης περιουσιακής κατάστασης (πόθεν έσχες) από όλους του δημοσίους υπαλλήλους η, οποία πρόσφατα με το ν.3074/2002 επεκτάθηκε και στο χώρο της τοπικής αυτοδιοίκησης στα Νομικά Πρόσωπα Ιδιωτικού Δικαίου και στις Δημόσιες Επιχειρήσεις ή επιχειρήσεις τη διοίκηση των οποίων ορίζει άμεσα το Δημόσιο με διοικητική πράξη ή ως μέτοχος. Σκοπός του μέτρου είναι η ενίσχυση του κύρους και η προστασία των δημοσίων υπαλλήλων από αρίστες και αβάσιμες κατηγορίες.

-Ο Κώδικας Διοικητικής Διαδικασίας (ν. 2690/1999) έθεσε τους όρους για τη διεκπεραίωση των υποθέσεων των πολιτών με βάση τις αρχές της διαφάνειας, της ίσης μεταχειρίσιτης, του σεβασμού της προσωπικότητας και της αμεροληψίας

-Καταρτίστηκε από ομάδα εργασίας του ΥΠΕΣΔΔΑ «Κώδικας Δεοντολογίας των δημοσίων υπαλλήλων», με στόχο την πρόληψη της παράνομης συμπεριφοράς του υπαλλήλου κατά την άσκηση των καθηκόντων του. Στον Κώδικα αυτόν, καταγράφονται οι θεμελιώδεις αξίες της δημόσιας διοίκησης καθώς και η αναμενόμενη συμπεριφορά του δημοσίου υπαλλήλου στις σχέσεις του με τους πολίτες, την ηγεσία του φορέα που υπηρετούν, τους εκπροσώπους άλλων φορέων και θεσμών, τα ΜΜΕ και τους συναδέλφους του. Οι κανόνες δεοντολογίας κρίνονται απαραίτητοι για την προβολή της ηθικής οντότητας του δημοσίου υπαλλήλου και την καλύτερη εξυπηρέτηση του πολίτη και του δημοσίου συμφέροντος Εξάλλου, πρέπει να σημειωθεί ότι με την καθιέρωση αξιοκρατικού συστήματος προσλήψεων στο δημόσιο από ανεξάρτητη διοικητική αρχή και τη συνεχή επιμόρφωση των υπαλλήλων, αναμένεται η διαμόρφωση νέας νοοτροπίας με την αποδοχή σύγχρονων ιδεών και αντιλήψεων για το έργο που επιτελούν ώστε να εξαλειφθεί το έλλειμμα εμπιστοσύνης των πολιτών προς τη δημόσια διοίκηση.

Τέλος με το ν.3074/2002 αναβαθμίστηκε ο έλεγχος στη Δημόσια Διοίκηση με τη σύσταση θέσης Γενικού Επιθεωρητή Δημόσιας Διοίκησης, ενός οργάνου που έχει αρμοδιότητα να αξιολογεί, να ελέγχει και να συντονίζει τους υπάρχοντες ελεγκτικούς μηχανισμούς καθώς και με τη διεύρυνση του πεδίου δράσης του Σώματος Επιθεωρητών Ελεγκτών Δημόσιας Διοίκησης (ΣΕΕΔ) και του Συντονιστικού Οργάνου Επιθεώρησης και Ελέγχου (ΣΟΕΕ).

Όπως προκύπτει, από τα προαναφερόμενα είναι προφανές ότι το φαινόμενο της διαφθοράς αντιμετωπίζεται στη χώρα μας με τον καλύτερο δυνατό τρόπο με συνεχώς αυξανόμενους ελέγχους τόσο προληπτικά όσο και κατασταλτικά.

Συναφώς σας πληροφορούμε ότι σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 2, περ. β' του άρθρου 2 του Ν. 3074/2002 «Γεν. Επιθεωρητής Δημόσιας Διοίκησης, αναβάθμιση του Σώματος Επιθεωρητών - Ελεγκτών Δημόσιας Διοίκησης και του Συντονιστικού Οργάνου Επιθεώρησης & Ελέγχου και άλλες διατάξεις» το ΣΕΕΔ δεν επιλαμβάνεται θεμάτων που αφορούν την υπηρεσιακή κατάσταση των υπαλλήλων.

Σε κάθε περίπτωση αρμόδιο για να απαντήσει ως προς τα διαλαμβανόμενα στην ανωτέρω ερώτηση είναι το Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων.

Ο Υπουργός
Ν. ΜΠΙΣΤΗΣ»

10. Στην με αριθμό 3197/18-9-03 ερώτηση του Βουλευτή κ. Ιωάννη Διαμαντίδη δόθηκε με το υπ' αριθμ. 7017/4/3781/7-10-03 έγγραφο από τον Υφυπουργό Δημόσιας Τάξης η ακόλουθη απάντηση:

«Σε απάντηση της ανωτέρω ερώτησης, που κατέθεσε ο Βουλευτής κ. Γ. Διαμαντίδης, σας γνωρίζουμε ότι το θέμα της πληρότερης στελέχωσης των αστυνομικών Υπηρεσιών αντιμετωπίζεται μέσα από τις δυνατότητες που παρέχει η ελλειμματική

δύναμη του Σώματος με ορθολογική κατανομή αυτής. Στο πλαίσιο δε αυτό έχει στελεχωθεί και το Αστυνομικό Τμήμα Σαλαμίνας με δύναμη, η οποία, σήμερα, υπολείπεται της οργανικής της, όπως συμβαίνει και με άλλες αστυνομικές Υπηρεσίες που αντιμετωπίζουν τα ίδια ή και περισσότερα αστυνομικά προβλήματα. Στο εν λόγω Τμήμα υπηρετούν και 4 ειδικοί φρουροί.

Πάντως, για την κάλυψη των ελλειμμάτων τους οι Υπηρεσίες της Γενικής Αστυνομικής Διεύθυνσης Αττικής, θα ενισχυθούν με νέους αστυφύλακες, μετά την έξιδο τους από τη Σχολή τις προσεχείς ημέρες, ενώ, για την πληρότερη στελέχωση του συνόλου των αστυνομικών Υπηρεσιών, από το Υπουργείο μας, επειδή θεωρήθηκε αναγκαία η ενίσχυση αυτών με προσωπικό ενώπιει και της διεξαγωγής των Ολυμπιακών Αγώνων του 2004, αλλά και άλλων αναγκαιοτήτων, όπως η ανάληψη από την Αστυνομία της αρμοδιότητας έκδοσης των διαβατηρίων, μετά από ειδική επεξεργασία των δεδομένων που αφορούν την οργανική δύναμη του Σώματος, ζητήθηκε και ήδη εγκρίθηκε, η πρόσληψη ικανού αριθμού αστυνομικών για το τρέχον έτος και ικανού αριθμού προσωπικού για το επόμενο έτος.

Για τον υλικοτεχνικό εξοπλισμό και τον εκσυγχρονισμό του συστήματος μηχανογράφησης και μηχανογράφησης της αναφερόμενης, καθώς και των λοιπών Υπηρεσιών, σας πληροφορούμε ότι, τα τελευταία χρόνια, έχουν γίνει σημαντικά βήματα με την αύξηση των διατιθέμενων κονδυλίων. Η προσπάθεια αυτή, για την αναβάθμιση της υλικοτεχνικής υποδομής των Υπηρεσιών μας, τα αποτελέσματα της οποίας είναι ήδη ορατά, συνεχίζεται στο πλαίσιο του μεγάλου εξοπλιστικού προγράμματος της Αστυνομίας, το οποίο βρίσκεται σε εξέλιξη και υλοποιείται με γοργούς ρυθμούς, ενώπιει και των Ολυμπιακών Αγώνων του 2004. Ενδεικτικά αναφέρεται ότι στο ανωτέρω Τμήμα, εκτός των άλλων υλικών και μέσων, έχουν χορηγηθεί 6 οχήματα, διαφόρων τύπων και ένα τζιπ στον υφιστάμενο του Αστυνομικό Σταθμό Αμπελακίων. Από τα οχήματα αυτά, τα 4 χορηγήθηκαν κατά την τελευταία ζετία.

Ο Υφυπουργός
ΠΑΝΤΕΛΗΣ ΤΣΕΡΤΙΚΙΔΗΣ»

11. Στην με αριθμό 3198/18-9-03 ερώτηση του Βουλευτή κ. I. Διαμαντίδη δόθηκε με το υπ' αριθμ. 838/9-10-03 έγγραφο από τον Υπουργό Δικαιοσύνης η ακόλουθη απάντηση:

«Απαντώντας στην υπ' αριθ. 3198/18-9-2003 ερώτηση που κατέθεσε στη Βουλή των Ελλήνων ο Βουλευτής κ. κ. Γ. Διαμαντίδης σας γνωρίζουμε ότι στο Υποθηκοφυλακείο Σαλαμίνας, επί συνόλου 4 οργανικών θέσεων, υπηρετούν 4 υπάλληλοι, 3 σε προσωποπαγίες θέσεις και η Υποθηκοφύλακας.

Με το ν. 3060/02 συστήθηκαν 60 θέσεις ΠΕ Διοικητικού-Οικονομικού, 7 θέσεις ΠΕ Πληροφορικής και 8 θέσεις ΤΕ Πληροφορικής, εκ των οποίων, με σχετική απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης (10-4-2003) κατανεμήθηκαν 3 ΠΕ Διοικητικού-Οικονομικού στο Υποθηκοφυλακείο Σαλαμίνας.

Το Υπ. Δικαιοσύνης έχει ζητήσει την κάλυψη όλων των κενών οργανικών θέσεων των Εμμίσθων Υποθηκοφυλακείων.

Για το Υποθηκοφυλακείο Σαλαμίνας, με σχετική απόφαση της Επιτροπής του άρθρου 2 παρ 1 της 55/98 ΠΥΣ εγκρίθηκαν προς πλήρωση 2 θέσεις ΠΕ Διοικητικού-Οικονομικού, οι οποίες βρίσκονται στο στάδιο της προκήρυξης από το ΑΣΕΠ.

Ο Υπουργός
ΦΙΛΙΠΠΟΣ ΠΕΤΣΑΛΝΙΚΟΣ»

12. Στην με αριθμό 3201/18-9-03 ερώτηση των Βουλευτών κ.κ. Ιωάννη Λαμπρόπουλου, Πέτρου Τατούλη και Αικατερίνης Παπακώστα δόθηκε με το υπ' αριθμ. 44133/8-10-03 έγγραφο από τον Υφυπουργό Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης η ακόλουθη απάντηση:

«Σε απάντηση της ανωτέρω ερώτησης, που κατέθεσε ο Βουλευτής κ. κ. Λαμπρόπουλος, Πέτρος Τατούλης και Αικατερίνη Παπακώστα, σύμφωνα με όσα με πληροφόρηση η Περιφέρεια Αττικής, σας γνωρίζουμε τα ακόλουθα:

Με το ν. 2503/1997, συστάθηκε Διεύθυνση Δασών στην έδρα

της Περιφέρειας, με αρμοδιότητα την περιφερειακή δασική ανάπτυξη και την προστασία των δασών σε επίπεδο Περιφέρειας και παράλληλα διατηρήθηκε η οργανωτική δομή των Διευθύνσεων Δασών των νομών ή νομαρχιών και των Δασαρχείων, όπως αυτή προβλέπονταν από τις ισχύουσες κατά την έναρξη ισχύος του προαναφερθέντος νόμου διατάξεις, με αρμοδιότητα τη δασική ανάπτυξη και την προστασία των δασών σε επίπεδο νομού ή νομαρχίας, καθώς και τις δασικές χαρτογραφήσεις και τα ιδιοτησιακά θέματα του νομού ή της νομαρχίας.

Ως προς τους πίνακες προακτέων, κατά την πρώτη εφαρμογή του νέου Υπαλληλικού Κώδικα (ν. 2683/1999), πραγματοποιήθηκαν οι προαγωγές υπαλλήλων όλων των κλάδων και τοποθετήθηκαν οι προαχθέντες υπάλληλοι σε αντίστοιχες κενές οργανικές θέσεις, σύμφωνα με το τελευταίο εδάφιο της παρ. 3 του δευτέρου άρθρου του ίδιου νόμου, βάσει του οποίου προβλέπεται ότι κατά την πρώτη εφαρμογή του νόμου αυτού, οι προαγωγές των υπαλλήλων στο βαθμό του Διευθυντή γίνονται με απόφαση του οικείου Υπηρεσιακού Συμβουλίου, χωρίς την κατάρτιση προς τούτο πινάκων προακτέων. Έκτοτε, συντάσσονται σε επίσημα βάση πίνακες προακτέων στους ενιαίους βαθμούς από την αρμόδια υπηρεσία Διοικητικού.

Όσο αφορά στο ερώτημα σχετικά με μεταθέσεις - μετακινήσεις υπαλλήλων της Περιφέρειας Αττικής, επισημαίνεται ότι αφενός μεν απαραίτητη προϋπόθεση για τη διενέργεια μεταθέσεων είναι η ύπαρξη κενής οργανικής θέσης στην υπηρεσία υποδοχής, αφετέρου δε ότι οι οργανικές θέσεις της Περιφέρειας είναι ενιαίες για όλη την Περιφέρεια και όχι κατανεμημένες κατά νομαρχία. Συνεπώς, εν προκειμένῳ δεν πρόκειται για μεταθέσεις, αλλά για μετακινήσεις υπαλλήλων από μία οργανική μονάδα σε άλλη της ίδιας αρχής (Περιφέρεια Αττικής), λαμβανομένου υπόψη ότι η Περιφέρεια, σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 1 του ν. 2503/1997, είναι ενιαία αποκεντρωμένη μονάδα διοίκησης του Κράτους.

Καθόδον, οι εν λόγω αποφάσεις αρχειοθετούνταν από το έτος 1997 ως το έτος 2000 μόνο στους ατομικούς φακέλους των υπαλλήλων, δεν είναι ευχερής ο εντοπισμός τους για το παραπάνω χρονικό διάστημα. Από το αρχείο του Τμήματος Τεκμηρίωσης και Πληροφορικής, το οποίο άρχισε να λειτουργεί το έτος 2000, προκύπτει ότι έχουν εκδοθεί από το έτος 2000 μέχρι και σήμερα περί τις εκατόν δέκα (110) αποφάσεις, εκ των οποίων οι σαράντα εφτά (47) έχουν συζητηθεί στο οικείο Υπηρεσιακό Συμβούλιο.

Για τις μετακινήσεις εκείνες, οι οποίες διενέργηθηκαν τόσο για την ικανοποίηση αιτημάτων των υπαλλήλων όσο για την κάλυψη επιτακτικών υπηρεσιακών αναγκών, δεν απαιτείται, σύμφωνα με το άρθρο 66 του Υπαλληλικού Κώδικα, γνώμη Υπηρεσιακού Συμβουλίου. Παρόλα αυτά, η Περιφέρεια, όπου έκρινε ότι η μετακίνηση ενείχε το στοιχείο της μεταθέσης (μετακινήσεις εκτός των γεωγραφικών ορίων των νομαρχιών) και προκειμένου να διασφαλιστούν κατά το μέγιστο δυνατό βαθμό η διαφάνεια και η αντικειμενικότητα, ζήτησε τη γνώμη του οικείου Υπηρεσιακού Συμβουλίου.

Διευκρινίζεται δε ότι συνολικά έξι (6) αποφάσεις ακυρώθηκαν με αποφάσεις των Διοικητικών Δικαστηρίων, εκ των οποίων υλοποιήθηκαν όλες, πλήν της τελευταίας, η οποία διαβιβάστηκε προσφάτως στη Διοίκηση και βρίσκεται στο στάδιο της διεκπεραίωσης.

Όσο αφορά στις τοποθετήσεις προϊσταμένων, διασαφηνίζεται πως οι υπάλληλοι που είχαν επιλεγεί μέχρι το έτος 2001 με αποφάσεις του Υπηρεσιακού Συμβουλίου και τοποθετηθεί στις οργανικές θέσεις προϊσταμένων, εξακολουθούν και σήμερα να κατέχουν θέσεις προϊσταμένων. Ορισμένες τοποθετήσεις, οι οποίες έγιναν με απόφαση του οικείου Γενικού Γραμματέα Περιφέρειας, υπαγορεύτηκαν από την ανάγκη αντιμετώπισης πιεστικών υπηρεσιακών αναγκών (π.χ. λειτουργία των Διευθύνσεων Αλλοδαπών και Μετανάστευσης), αλλά και από την έλλειψη υπαλλήλων ορισμένων ειδικοτήτων (π.χ. κλάδου ΠΕ Διοικητικού - Οικονομικού). Επισημαίνεται δε ότι για κάποιους κλάδους δεν μπορούσε να συνταχθεί πίνακας προακτέων, καθόσον οι υπηρετούντες υπάλληλοι δεν πληρούσαν τις οριζόμενες από τον Κώδικα προϋποθέσεις.

Οι πάγιες οργανικές θέσεις της Περιφέρειας ανέρχονται σε χίλιες διακόσιες δεκαπέντε (1.215), εκ των οποίων είναι καλυμμένες οι πεντακόσιες εβδομήντα πέντε (575). Μάλιστα, από το έτος 2002 μέχρι σήμερα έχουν προσληφθεί εβδομήντα (70) υπάλληλοι, κυρίως δασοπόνοι, δασολόγοι και μηχανικοί και ήδη με την αριθμ. ΔΙΠΠ/Φ.ΕΓΚΡ.1/218/10363/24.6.2003 απόφαση της Επιτροπής της παρ. 1 του άρθρου 2 της αριθμ. 55/1998 Π.Υ.Σ. έχει εγκριθεί η πληρωση ενενήντα τεσσάρων (94) οργανικών θέσεων, από τις οποίες οι σαράντα δύο (42) αφορούν σε δασικούς υπαλλήλους και οι τριάντα πέντε (35) σε διοικητικούς, όλων των κατηγοριών, καθόσον οι ελλείψεις προσωπικού στην Περιφέρεια Αττικής εστιάζουνται κυρίως στο διοικητικό και δασικό προσωπικό.

Τέλος, επισημαίνεται ότι προγραμματίζεται να διενεργηθεί σε σύντομο χρονικό διάστημα η κατάρτιση πινάκων προακτέων στο βαθμό του Διευθυντή για όλους τους κλάδους, καθώς και η επιλογή προϊσταμένων Τμημάτων.

Ο Υφυπουργός
ΛΑΜΠΡΟΣ ΠΑΠΑΔΗΜΑΣ»

13. Στην με αριθμό 3201/18-9-03 ερώτηση των Βουλευτών κυρίων Ιωάννη Λαμπρόπουλου, Πέτρου Τατούλη και Αικατερίνης Παπακώστα-Σιδηροπούλου δόθηκε με το υπ' αριθμ. 562/6-10-03 έγγραφο από τον Υφυπουργό Γεωργίας η ακόλουθη απάντηση:

“Απαντώντας στην παραπάνω ερώτηση που κατέθεσαν οι Βουλευτές κύριοι Ι. Λαμπρόπουλος, Π. Τατούλης και Κ. Παπακώστα, για τα θέματα της αρμοδιότητάς μας, σας πληροφορούμε ότι εξής:

Ο Δασικές Υπηρεσίες του Νομού Αττικής προστατεύουν αποτελεσματικά τα δάση και τις δασικές εκτάσεις των περιοχών επιπτείας τους και λαμβάνονται όλα τα προβλεπόμενα από την ισχύουσα Νομοθεσία μέτρα για την δίωξη των υπευθύνων και την προστασία των εκτάσεων όποτε βεβαιωθούν παράνομες επεμβάσεις. Οπωδήποτε όμως - είναι απαραίτητη η ενίσχυση των Δασικών Υπηρεσιών με δασικό μόνιμο προσωπικό όλων των κατηγοριών (επιστημονικό και μη).

Η Διεύθυνση Προστασίας Δασών και Φ.Π. μέσα στα πλαίσια των προληπτικών μέτρων για τις πυρκαγιές και την ενίσχυση τους κατά το δυνατόν προέβη, για την τρέχουσα αντιπυρική περίοδο, στις παρακάτω ενέργειες:

Μετά από αίτημά μας εγκρίθηκε με τη (β') σχετ., η πρόσληψη 2040 ατόμων εποχιακού προσωπικού διαφόρων ειδικοτήτων (50 Δασολόγων ΠΕ, 50 Δασοπόνων ΤΕ, 1836 εργατών και 104 ειδικών δασικής προστασίας) μέτρα για την δίωξη των υπευθύνων και την προστασία των εκτάσεων όποτε βεβαιωθούν παράνομες επεμβάσεις. Οπωδήποτε όμως - είναι απαραίτητη η ενίσχυση των Δασικών Υπηρεσιών με δασικό μόνιμο προσωπικό όλων των κατηγοριών (επιστημονικό και μη).

Ειδικότερα για τις Δασικές Υπηρεσίες του Νομού Αττικής και για την τρέχουσα αντιπυρική περίοδο, κατανεμήθηκαν και εγκρίθηκε η πρόσληψη 131 ατόμων διαφόρων ειδικοτήτων (4 Δασολόγων ΠΕ, 6 Δασοπόνων ΤΕ, 9 ειδικών δασικής προστασίας και 112 εργατών) για την συγκρότηση συνεργειών για τις προληπτικές εργασίες καθαρισμών αντιπυρικών ζωνών, δρόμων κ.λ.π.

Στις Δ/νσεις δασών χωρίς Δασαρχεία και σε κάθε δασαρχείο (102 συνολικά Υπ. Μονάδες) λειτουργούν συνεργεία επιφυλακής για την χρονική περίοδο από Ιούνιο έως Οκτώβριο, για τις εργάσιμες ημέρες (από 14.30. έως 21.30). Ενώ για τις μη εργάσιμες λειτουργούν δύο περίπολοι δασοπροστασίας (οκτώ ώρες η κάθε μία).

Για την εφαρμογή των διατάξεων που αφορούν την υπηρεσιακή κατάσταση και εξέλιξη των υπαλλήλων, αρμόδιες είναι οι Περιφέρειες της Χώρας.

Αρμόδιος να απαντήσει για υπηρεσιακές μεταβολές και εφαρμογή διατάξεων του δημοσιοϋπαλληλικού Κώδικα στην Περιφέρεια Αττικής είναι ο Γενικός Γραμματέας της Περιφέρειας Αττικής και το εποπτεύον Υπουργείο Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης.

Ο Υφυπουργός
Φ. ΧΑΤΖΗΜΙΧΑΛΗΣ»

14. Στην με αριθμό 3210/18-9-03 ερώτηση του Βουλευτή κ. Αναστασίου Παπαληγούρα δόθηκε με το υπ' αριθμ. 839/9-10-03 έγγραφο από τον Υπουργό Δικαιούντης η ακόλουθη απάντηση:

«Απαντώντας στην υπ' αριθ. 839/9-10-03 ερώτηση που κατέθεσε στη Βουλή των Ελλήνων ο Βουλευτής κ. Α. Παπαληγούρας σας γνωρίζουμε ότι κατά τη διάρκεια του δημοσιονομικού ελέγχου από τα αρμόδια όργανα του Ελεγκτικού Συνεδρίου, εφόσον διαπιστωθεί η ύπαρξη ενδείξεων για τέλεση αξιόποινων πράξεων, υποχρεωτικά διαβιβάζεται ο σχετικός φάκελος από τα ανωτέρω όργανα στις αρμόδιες Εισαγγελικές Αρχές.

Σε κάθε περίπτωση, για θέματα που άπονται της Δικαιούντης, η οποία σύμφωνα με το Σύνταγμα είναι ανεξάρτητη, το Υπ. Δικαιούντης δεν νομιμοποιείται να επεμβαίνει.

Ειδικότερο, για την αναζήτηση τυχόν ποινικών ευθυνών αποκλειστικών αρμόδιες είναι οι Εισαγγελικές Αρχές, στις οποίες, άλλωστε, μπορεί να απευθυνθεί οποιοδήποτε διαθέτει στοιχεία βάσει των οποίων πιθανολογείται τέλεση αξιόποινων πράξεων.

**Ο Υπουργός
ΦΙΛΙΠΠΟΣ ΠΕΤΣΑΛΛΗΚΟΣ»**

15. Στην με αριθμό 3213/18-9-03 ερώτηση του Βουλευτή κ. Νικολάου Κατσαρού δόθηκε με το υπ' αριθμ. 61628/B/2104/7-10-03 έγγραφο από τον Υπουργό Οικονομίας και Οικονομικών η ακόλουθη απάντηση:

«Σε απάντηση της ανωτέρω ερώτησης που κατέθεσε στη Βουλή των Ελλήνων ο Βουλευτής κ. Ν. Κατσαρός, και όπως μας πληροφόρησε η ΑΤΕ, σας γνωρίζουμε τα ακόλουθα:

Η εξασφάλιση των πάσης φύσεως χορηγούμενων δανείων αποτελεί βασική πιστοδοτική αρχή και γενικευμένη πρακτική προκειμένου να ικανοποιηθούν οι απαιτήσεις του δανειστή σε περίπτωση μη ομαλής εξέλιξης μιας πιστωτικής σύμβασης.

Ως εκ τούτου η ανάγκη εξασφάλισης των πιστώσεων προς Φυσικά ή Νομικά Πρόσωπα που δραστηριοποιούνται στον πρωτογενή αγροτικό τομέα, καθίστανται επιτακτικότερη καθ' όσον τα αγροτικά δάνεια από τη φύση τους εμφανίζουν ιδιαίτερα αυξημένο πιστωτικό κίνδυνο.

Κατά συνέπεια η ΑΤΕ ως ΑΕ, προκειμένου να διασφαλίσει κατά τον καλύτερο δυνατό τρόπο τα συμφέροντα της και κατ' επέκταση τα συμφέροντα τόσο των μετόχων της, όσο και των καταθετών της, είναι υποχρεωμένη να εκτιμά σωστά τον, ανά υποψήφιο δανειολήπτη, αναλαμβανόμενο κίνδυνο και αναλόγως να αξιώνει εμπράγματες (ή και προσωπικές όπου κρίνεται σκόπιμο) εξασφαλίσεις.

Η συγκεκριμένη πρακτική είναι αυτονόητο πως δεν μπορεί να διαφοροποιηθεί στις περιπτώσεις νέας δανειοδότησης πελατών που ρύθμισαν οφειλές με την εγγύηση του Δημοσίου και για τις οποίες οι παρασχεθείσες εξασφαλίσεις καλύπτουν απαιτήσεις του Δημοσίου που ενδέχεται να εκδηλωθούν στην πορεία αποπληρωμής του δανείου ρύθμισης.

Οι υπηρεσίες της είναι Τράπεζας είναι πάντα πρόθυμες να δώσουν κάθε πληροφορία που θα τους ζητηθεί και σε καμία περίπτωση δεν στοχεύουν στην παραπλάνηση του αγρότη.

**Ο Υπουργός
Ν. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΑΚΗΣ»**

16. Στην με αριθμό 3233/18-9-03 ερώτηση της Βουλευτού κ. Μαρίας Δαμανάκη δόθηκε με το υπ' αριθμ. 7017/4/3783/7-10-03 έγγραφο από τον Υφυπουργό Δημόσιας Τάξης η ακόλουθη απάντηση:

«Σε απάντηση της ανωτέρω ερώτησης, που κατέθεσε η Βουλευτής κ. Μ. Δαμανάκη, σας γνωρίζουμε ότι ο αναφερόμενος σε αυτήν ανήλικος υπήκοος Σουδάν αφίχθηκε λάθρα στο Αγαθονήσι την 25-8-2003 μαζί με άλλους 23 λαθρομετανάστες και αρχικά δήλωσε υπήκοος Σομαλίας. Σε βάρος όλων σχηματίσθηκε δικογραφία για παράβαση του ν. 2910/2001, ενώ ο Εισαγγελέας Πρωτοδικών Κω απέσχε από την σε βάρος τους ποινική δίωξη και διέταξε την παράδοσή τους στις αστυνομικές Αρχές, προκειμένου να επαναπροωθήσουν αυτούς στις χώρες προέλευσης ή καταγωγής τους. Κατόπιν τούτου από την Αστυ-

νομική Διεύθυνση Δωδεκανήσου εκδόθηκαν σε βάρος όλων διοικητικές αποφάσεις απέλασης με κράτηση και μεταφέρθηκαν από την Πάτμο για φιλοξενία στη Ρόδο.

Κατά την λεπτομερή εξέταση των ανωτέρω λαθρομεταναστών από την Υποδιεύθυνση Ασφαλείας Ρόδου, για τον προσδιορισμό της ταυτότητάς τους και την αξιολόγηση των αιτιών αναχώρησης από τις χώρες τους, διαπιστώθηκε η ανηλικότητα του αναφερόμενου ανηλίκου, ο οποίος εξέφρασε φόρο επιστροφής στη χώρα του και την επιθυμία συνένωσης με την αδερφή του, που, κατά δήλωσή του, διαμένει μόνιμα στη Δανία.

Κατόπιν αυτού και στα πλαίσια εφαρμογής της Σύμβασης της Γενεύης του 1951 και της Σύμβασης του 1998 για τα δικαιώματα του παιδιού ακολουθήθηκε από την Υπηρεσία η πλέον ενδεδειγμένη διαδικασία αποδοχής του αιτήματός του για άσυλο και παρέμεινε σε ειδικό χώρο για ανηλίκους μέχρι να ολοκληρωθεί η διαδικασία. Όμως, επειδή ο ανηλίκος δεν συνοδευόταν από γονείς ή άλλο συγγενή του, σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 1 του π.δ.61/99, οδηγήθηκε ενώπιον του Εισαγγελέα Πρωτοδικών Ρόδου, ο οποίος την 18-9-2003 διαπίστωσε ότι η ωριμότητά του επιτρέπει σε αυτόν να αντιληφθεί τη σημασία της πράξης υποβολής του αιτήματος αυτού, δεν διόρισε ειδικό πρωσαρινό επίτροπο και διέταξε τη συνέχιση της διαδικασίας ασύλου από τις αστυνομικές Αρχές.

Παράλληλα, για τις συνήθεις παραμονής του ανηλίκου, ενημερώθηκε σχετικά η Γενική Γραμματεία Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου, η οποία, με απόφασή της, της 24-9-2003 επέτρεψε την προσωρινή παραμονή του στη χώρα για 6 μήνες. Η Υπηρεσία μας, ενεργώντας για την κατάλληλη φιλοξενία και προστασία αυτού, κατόπιν συνεννόησης με την αρμόδια Υπηρεσία του Υπουργείου Υγείας και Πρόνοιας, τον οδήγησε στο Ελληνικό Συμβούλιο Προσφύγων (Ε.Σ.Π.), με μέριμνα του οποίου την 25-9-2003 οδηγήθηκε για φιλοξενία στο κέντρο υποδοχής στο Πικέρμι Αττικής.

Τέλος σας πληροφορούμε ότι, για τον αναφερόμενο ανηλίκο, ο οποίος είναι εφοδιασμένος από την Υποδιεύθυνση Ασφαλείας Ρόδου με το ειδικό δελτίο αιτήσαντος άσυλο, η αρμόδια Υπηρεσία του Αρχηγείου, στα πλαίσια της Σύμβασης του Δουβλίνου, ενεργεί με τις Αρχές της Δανίας, για την εξεύρεση των συγγενικών του προσώπων και τη συνένωση με αυτούς, μέσω της αποδοχής του αιτήματος της χώρας μας για ανάληψη της ευθύνης εξέτασης της υπόθεσής του.

**Ο Υφυπουργός
ΠΑΝΤΕΛΗΣ ΤΣΕΡΤΙΚΙΔΗΣ»**

17. Στην με αριθμό 3243/19-9-03 ερώτηση του Βουλευτή κ. Μάνου Φραγκιαδούλακη δόθηκε με το υπ' αριθμ. 19177/7-10-03 έγγραφο από τον Υφυπουργό Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης η ακόλουθη απάντηση:

«Σε απάντηση της με αριθμό 3243/19-9-03 ερώτησης που κατέθεσε στη Βουλή ο Βουλευτής κ. Μάνος Φραγκιαδούλακης, σχετικά με την επέκταση των διατάξεων της παρ. 1 του άρθρου 105 του ν. 2071/1992 και σε ορισμένες άλλες ειδικότητες, σας πληροφορούμε ότι:

Τα ανωτέρω θέματα αποτελούν αντικείμενο διαλόγου στο πλαίσιο των Συλλογικών Διαπραγματεύσεων μεταξύ του Υπουργείου Εσωτερικών Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, ως εκπροσώπου του Δημοσίου και της δευτεροβάθμιας συνδικαλιστικής οργάνωσης με τη συμμετοχή των εκπροσώπων των συναρμοδίων Υπουργείων Οικονομίας και Οικονομικών και Υγείας και Πρόνοιας, οι οποίοι είναι αρμόδιοι να εισηγηθούν σχετικά με αυτά.

**Ο Υφυπουργός
ΝΙΚΟΣ ΜΠΙΣΤΗΣ»**

18. Στην με αριθμό 3264/19-9-03 ερώτηση του Βουλευτή κ. Σήφη Βαλυράκη δόθηκε με το υπ' αριθμ. 19181/7-10-03 έγγραφο από τον Υφυπουργό Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης η ακόλουθη απάντηση:

«Σε απάντηση της 3264/19-9-03 ερώτησης που κατέθεσε στη Βουλή ο Βουλευτής κ. Σήφης Βαλυράκης, σχετικά με την αντι-

μετώπιση του προβλήματος του πλεονάζοντος προσωπικού από την συγχώνευση των Ενώσεων Αγροτικών Συνεταιρισμών, σας γνωρίζουμε τα εξής:

Οι Ενώσεις Αγροτικών Συνεταιρισμών αποτελούν ΝΠΙΔ, εκτός Δημόσιου Τομέα, με εμπορική κατά νόμο ιδιότητα.

Η πρωτοβουλία για ρύθμιση θεμάτων που αφορούν Αγροτικούς Συνεταιρισμούς ανήκει στο Υπουργείο Γεωργίας.

Όσον αφορά την συνταξιοδότηση του προσωπικού αυτού καθύλην αρμόδιο να σας απαντήσει είναι το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

**Ο Υφυπουργός
ΝΙΚΟΣ ΜΠΙΣΤΗΣ»**

19. Στην με αριθμό 3303/19-9-03 ερώτηση των Βουλευτών κυρίων Σταύρου Σκοπελίτη και Τάκη Τσιόγκα δόθηκε με το υπ' αριθμ. 102227/IH/9-10-03 έγγραφο από τον Υπουργό Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων η ακόλουθη απάντηση:

«Απαντώντας στην ερώτηση με αριθμό 3303/19-9-2003 την οποία κατέθεσαν οι Βουλευτές κύριοι Σταύρος Σκοπελίτης και Τάκης Τσιόγκας και αφορά στην καταβολή των πιστώσεων για την κάλυψη λειτουργικών δαπανών στην Πρωτοβάθμια και Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση στο Ν. Χίου, σας γνωρίζουμε τα ακόλουθα:

Η χρηματοδότηση των σχολείων για την αντιμετώπιση των λειτουργικών τους δαπανών γίνεται από πιστώσεις του Υπουργείου Εσωτερικών Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και με τη φροντίδα του Υπουργείου αυτού, σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 6β του άρθρου 55 του ν. 1946/91 και ως εκ τούτου το ΥΠΕΠΘ δεν ευθύνεται για την καθυστέρηση καταβολής των οφειλομένων ποσών.

**Ο Υπουργός
ΠΕΤΡΟΣ Δ. ΕΥΘΥΜΙΟΥ»)**

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Κύριοι συνάδελφοι, έχω την τιμή να ανακοινώσω στο Σώμα το δελτίο επικαίρων

ερωτήσεων της Δευτέρας 15 Δεκεμβρίου 2003.

Α. ΕΠΙΚΑΙΡΕΣ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ Πρώτου Κύκλου (Άρθρο 130 παρ. 4 Καν. Βουλής)

1. Η με αριθμό 307/8-12-2003 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή του Πανελλήνιου Σοσιαλιστικού Κινήματος κ. Παναγιώτη Αντωνακόπουλου προς τους Υπουργούς Μεταφορών και Επικοινωνιών, Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων, σχετικώς με την έλλειψη σήμανσης στις συμβολές του επαρχιακού δικτύου με το Εθνικό Δίκτυο στο Νομό Ηλείας.

2. Η με αριθμό 321/9-12-2003 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή της Νέας Δημοκρατίας κ. Αθανασίου Νάκου προς τον Υπουργό Ανάπτυξης, σχετικώς με την κάλυψη των αυξημένων αναγκών σε ηλεκτρική ενέργεια το καλοκαίρι του 2004 κλπ.

3. Η με αριθμό 320/9-12-2003 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας κ. Δημητρίου Τσιόγκα προς τους Υπουργούς Μεταφορών και Επικοινωνιών, Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, σχετικώς με την επίλυση μισθολογικών και θεσμικών αιτημάτων των υπαλλήλων της Εταιρείας Ηλεκτροκίνητων Λεωφορείων Περιοχής Αθηνών-Πειραιώς κ.λπ..

Β. ΕΠΙΚΑΙΡΕΣ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ Δεύτερου Κύκλου (Άρθρο 130 παρ.4 Καν. Βουλής)

1. Η με αριθμό 323/9-12-2003 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή της Νέας Δημοκρατίας κ. Αθηναίο Φλωρίνη προς τον Υπουργό Δικαιοσύνης, σχετικώς με την έλλειψη δικαστών και δικαστικών υπαλλήλων στην Εισαγγελία Χαλκιδικής κ.λπ..

2. Η με αριθμό 318/9-12-2003 Επίκαιρη Ερώτηση του Βουλευτή του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας κ. Σπυρίδωνος Στριφτάρη προς τον Υπουργό Ανάπτυξης, σχετικώς με τις αυξησεις στα είδη πρώτης ανάγκης, τη λήψη των αναγκαίων μέτρων συγκράτησης των τιμών κ.λπ..

3. Η με αριθμό 316/9-12-2003 επίκαιρη ερώτηση του Ανεξάρτητου Βουλευτή κ. Βασιλείου Κεδίκογλου προς τους Υπουργούς Γεωργίας, Οικονομίας και Οικονομικών, σχετικώς με την επιτέλεση των σκοπών του Διαθέτη του «Κληροδοτήματος Τασούλα» κ.λπ..

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Κύριοι συνάδελφοι, εισερχόμαστε στη συζήτηση των

ΕΠΙΚΑΙΡΩΝ ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ

Επίκαιρες ερωτήσεις πρώτου κύκλου:

Πρώτη είναι η με αριθμό 315/9-12-2003 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή του Πανελλήνιου Σοσιαλιστικού Κινήματος κ. Διονυσίου Γκούσκου προς τον Υπουργό Δημόσιας Τάξης, σχετικώς με το πρόσφατο τραγικό γεγονός στην Κρήτη με το θανάσιμο τραυματισμό νεαρού, τον καταλογισμό των ευθυνών κ.λπ..

Η επίκαιρη ερώτηση του κ. Γκούσκου έχει ως εξής:

«Ζούμε σε δημοκρατικό καθεστώς, όπου η προστασία της ζωής του πολίτη και των θεμελιωδών δικαιωμάτων του, αποτελούν πρωταρχικό χρέος της Πολιτείας και των οργάνων της, ιδιαίτερα των ενόπλων. Φαίνεται όμως πως ορισμένοι εξ αυτών δεν έχουν ακόμη συνειδητοποιήσει, ότι φέρουν τα όπλα για την προστασία του πολίτη κι' όχι για την καταπίστηση του.

Τραγικό δείγμα της αστυνομικής αυθαίρεσίας, το περιστατικό της 5/12/03 στον επαρχιακό δρόμο Ανωγείων – Ηρακλείου, όπου τρεις ανάξιοι αστυνομικοί, δύχως να βρίσκονται σε άμυνα από άδικη ένοπλη επίθεση σε βάρος τους, πυροβόλησαν, εν ψυχρώ, νεαρούς πολίτες, γνωρίζοντες ότι οι πυροβολισμοί τους μπορούν ν' αποβούν ανθρωποκτόνοι. Αυτό, προδήλως, δεν οφείλεται ούτε σε υπερβάλλοντα ζήλο, ούτε σε φόβο, ούτε σε έλλειψη εκπαίδευσης, διότι δεν δικαιούνταν ν' αγνοούν ότι ο κοινός νους κι η απλή λογική επιτάσσει.

Επειδή η αστυνομική αυθαίρεσία διογκώνεται, επιβάλλεται, πλέον, να υπάρξει άμεση, αυτορή και παραδειγματική αντιμετώπιση αυτών των θλιβερών φαινομένων από πλευράς Πολιτείας, αλλιώτικα η δίκαιη οργή των πολιτών θα οδηγήσει σε αυτοδικίες με απρόβλεπτες συνέπειες.

Ερωτάται ο Υπουργός

Πώς προτίθεται η πολιτική ηγεσία ν' αντιμετωπίσει τους δράστες αστυνομικούς του ανωτέρω επεισοδίου, ν' αποκαταστήσει ηθικά την οικογένεια του νεαρού θύματος της αστυνομικής αμότητας και τέλος, πώς σχεδιάζει ν' αποσοβήσει ανάλογες πράξεις αστυνομικής βίας στο μέλλον».

Θα απαντήσει ο Υφυπουργός Δημόσιας Τάξης κ. Παντελής Τσερτικίδης.

Ορίστε, κύριε Υπουργέ, έχετε το λόγο.

ΠΑΝΤΕΛΗΣ ΤΣΕΡΤΙΚΙΔΗΣ (Υφυπουργός Δημόσιας Τάξης): Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Ένας πολίτης έχασε τη ζωή του και αισθανόμαστε την ανάγκη να εκφράσουμε τη λύπη μας για το χαμό του άτυχου νέου και τη συμπαράστασή μας στους γονείς, στους συγγενείς, αλλά και στους συμπολίτες του. Και βεβαίως εμείς αισθανόμαστε την ανάγκη να εκφράσουμε τη συμπαράστασή μας, γιατί αυτός ο άτυχος νέος έχασε τη ζωή του από πυροβολισμό ενός αρχιφύλακα και δύο ειδικών φρουρών.

Το Υπουργείο μας λόγω του χαρακτήρα και της αποστολής της Αστυνομίας είναι ιδιαίτερα ευαίσθητο στο θέμα της άψογης συμπεριφοράς του προσωπικού, αστυνομικών, συνοριακών φυλάκων, ειδικών φρουρών και της πιστής εκτέλεσης του καθηκοντός του και ελέγχει με αυστηρότητα κάθε παράνομη ή αντικανονική δραστηρότητα.

Οι εντολές μας προς τις υπηρεσίες έχουν κεντρικό θέμα πάντοτε την επίδειξη άψογης συμπεριφοράς προς τους πολίτες και εφαρμογή της νομοθεσίας χωρίς διάκριση και δεν πρόκειται σε καμία περίπτωση να δεχθούμε την ανάπτυξη κλίματος αυταρχισμού και γενικότερα απρεπούς συμπεριφοράς ή καταπάτησης των δικαιωμάτων του πολίτη. Έχουμε αποδείξει ότι είμαστε αποφασισμένοι να ελέγχουμε με αυστηρότητα κάθε παράνομη ή αντικανονική δραστηρότητα στον ευαίσθητο χώρο της Ελληνικής Αστυνομίας. Κάθε σχετική καταγγελία για ανάρμοστη συμπεριφορά αστυνομικού, ειδικού φρουρού, συνοριακού φύλακα σε βάρος οποιουδήποτε απόμου ερευνάται επισταμένων και, εφόσον διαπιστωθεί ενέργεια ή παράλειψή τους αντίθετη με τους ισχύοντες νόμους, κανονισμούς και την ηθική τάξη, λαμβάνονται αυστηρά πειθαρχικά και ποινικά μέτρα.

Στα πλαίσια αυτά διερευνώνται επισταμένως από την υπηρε-

σία μας και οι συνθήκες κάτω από τις οποίες τραυματίστηκε θανάσιμα ο άτυχος νέος Ηρακλής Μαραγκάκης. Για την πράξη τους αυτή κρατήθηκαν ο επικεφαλής της περιπολίας και οι δύο ειδικοί φρουροί, ενημερώθηκε για το συμβάν άμεσα ο Εισαγγελέας Ρεθύμνης, οδηγήθηκαν στον Εισαγγελέα Ηρακλείου, διότι ήταν δική του αρμοδιότητα, από τον οποίο ασκήθηκε ποινική δίωξη για απόπειρα ανθρωποκτονίας από πρόθεση και παραβίαση του ν. 3169/2003. Και με τη σύμφωνη γνώμη του ανακριτή και του εισαγγελέα διετάχθη η προσωρινή τους κράτηση και ήδη αυτοί κρατούνται στις φυλακές Αλικαρνασσού.

Οστόσο από τη Γενική Αστυνομική Διεύθυνση Περιφέρειας Κρήτης διατάχθηκε η διενέργεια ένορκης διοικητικής εξέτασης. Θέλω να σας ενημερώσω, κύριε συνάδελφε, επίσης ότι αμέσως μόλις περιέλθει στην αρμόδια υπηρεσία μας το ένταλμα προσωρινής κράτησης και η εισαγγελική παραγγελία, σύμφωνα με τα οποία ο αστυνομικός και οι δύο ειδικοί φρουροί κρατούνται στις φυλακές Αλικαρνασσού, θα επιβληθεί σ' αυτούς το διοικητικό μέτρο της διαθεσιμότητας, ενώ αναμένονται τα αποτελέσματα της ποινικής και πειθαρχικής διαδικασίας, προκειμένου η υπηρεσία να προχωρήσει στις προβλεπόμενες και παραπέρα ενέργειες.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης) : Ο κ. Γκούσκος έχει το λόγο.

ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ ΓΚΟΥΣΚΟΣ : Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Φοβούμαστε, κύριε Πρόεδρε, ότι το επεισόδιο αυτό δεν είναι ούτε μεμονωμένο ούτε τυχαίο ούτε έγινε από λάθος. Για πολλούς στή φορά αστυνομικοί πυροβολούν από πίσω σε πολύ μικρή απόσταση άσπρο νεαρό. Είναι το έβδομο θύμα τα τελευταία χρόνια. Τζελάλ, Σαπουνάς, Μουράτης, Μπουλάτοβιτς, Χριστόπουλος, Τσελίκου, Λεωνίδης και τώρα Μαραγκάκης. Έχουμε εβδομήντα νεκρούς την τελευταία περίοδο δεκαετία. Ασκήθηκαν ποινικές διώξεις, συνήθως με ενδεχόμενο δόλο, όπως και στην προκειμένη περίπτωση, κατέληξαν όμως να είναι από αμέλεια ή οι αστυνομικοί αυτοί ποτέ να μη φθάσουν στο ακροαπήριο.

Γνωρίζω ότι η ηγεσία του Υπουργείου Δημόσιας Τάξης έχει τις ίδιες ευαισθησίες που έχουμε όλοι μας και ο ομιλών και θέλει πραγματικά υψηλό επίπεδο αστυνομικών. Διαχωρίζουμε την ισχυρή αυτή μειοψηφία αστυνομικών από την μεγάλη πλειονότητα των αστυνομικών που κάνουν καλά τη δουλειά τους, αλλά εδώ πρέπει να υπάρξει παραδειγματική τιμωρία. Και δεν μιλώ για την ποινική διαδικασία, αλλά για τη διοικητική. Παραδείγματος χάρη, αυτεπιάγγελτα οφείλει η ηγεσία του Υπουργείου Δημόσιας Τάξης να θέσει σε αργία από τη στιγμή που προφυλακίστηκαν με ένταλμα προσωρινής κράτησης οι τρεις αστυνομικοί και να μην περιμένει το αποτέλεσμα της ΕΔΕ. Μας φοβίζει η ΕΔΕ που διενεργείται, διότι λέμε ότι η δικαιούντων είναι ανεξάρτητη και είναι –θεωρούμε– πλην όμως κινείται στα πλαίσια των στοιχείων που η διοίκηση θέτει υπόψη της. Και επειδή σε όλες τις προηγούμενες περιπτώσεις που ανέφερα η ΕΔΕ οδηγούντων πάντοτε από την κακώς εννοούμενη συναδελφική αλληλεγγύη σε συγκάλυψη των υποθέσεων αυτών, η δικαιούντων βραχυκυκλώνταν με αποτέλεσμα να μην μπορεί να ασκήσει καλά το χρέος της.

Επιγραμματικά: Δεν πρόκειται περί λάθους, δεν πρόκειται περί έλλειψης παιδείας, όπως ισχυρίζονται τινές εκ των αστυνομικών αυτών, διότι ό,τι ξέρει όλος ο κόσμος...

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Μισό λεπτό, κύριε Πρόεδρε, παρακαλώ.

Ό,τι γνωρίζει όλος ο κόσμος κι ό,τι είναι κτήμα του κοινού νου και της κοινής λογικής δεν μπορούν να λένε οι αστυνομικοί αυτοί ότι δεν το γνωρίζαν και ήθελαν να ενημερωθούν για τον καινούργιο νόμο. Το ότι δεν πυροβολεί κανείς από πίσω σε μικρή απόσταση άσπρο παιδί δεν χρειάζεται εκπαίδευση και είναι ντροπή να λέγονται από τη μεριά τους τέτοια πράγματα.

Τέλος δε, θα παρακαλέσω ιδιαίτερα την ευαίσθητη ηγεσία του Υπουργείου Δημόσιας Τάξης να μην περιμένει δικαστικές αποφάσεις για να σκύψει να παρηγορήσει, να αποκαταστήσει την ψυχική οδύνη της οικογένειας του θύματος, αλλά να προτάξει την προσπάθεια αυτή ερχόμενη σε επαφή μαζί της.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης) : Ο κύριος Υπουργός έχει το λόγο.

ΠΑΝΤΕΛΗΣ ΤΣΕΡΤΙΚΙΔΗΣ (Υφυπουργός Δημόσιας Τάξης): Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε συνάδελφε, με το νόμο που ψηφίσαμε πριν από τέσσερις μήνες, τα v.3169/2003, για οπλοφορία και χρήση πυροβόλων όπλων από τους αστυνομικούς, είναι ξεκάθαρο ότι δεν είχαν το δικαίωμα ο αστυνομικός και οι ειδικοί φρουροί να πυροβολήσουν. Ιδιαίτερα δε όταν ένα πρόσωπο τρέπεται σε φυγή, απαγορεύεται ο πυροβολισμός. Αυτό είναι σαφέστατο και δεν χωράει καμία αμφιβολία επ' αυτού, ότι δηλαδή οι τρεις παρανόησαν.

Ωστόσο θέλω να σας πω ότι το Υπουργείο επέδειξε ευαισθησία από την πρώτη στιγμή και το ενδιαφέρον μας είναι στραμμένο στο περιστατικό αυτό. Ήδη ο Αρχηγός της Ελληνικής Αστυνομίας μετέβη στην Κρήτη να παρακολουθήσει το συμβάν και τα γεγονότα που έχουν διαδραματιστεί εκεί.

Είναι λάθος όμως, κύριε συνάδελφε, μεμονωμένα περιστατικά με κάποιους, οι οποίοι κακώς προέβησαν σε ενέργειες που προέβησαν, να γενικεύονται και να κατηγορεύται όλο το σώμα της Ελληνικής Αστυνομίας.

ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ ΓΚΟΥΣΚΟΣ: Δεν είπα ποτέ κάτι τέτοιο.

ΠΑΝΤΕΛΗΣ ΤΣΕΡΤΙΚΙΔΗΣ (Υφυπουργός Δημόσιας Τάξης): Έτσι. Αυτό να είναι σαφές.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Διεχώρισε σαφώς ο κύριος Βουλευτής τη θέση του. Βέβαια οι δράστες έχουν, νομίζω, και κάποιους προϊσταμένους. Κάποιοι θα έχουν κάποια ευθύνη για τις οδηγίες που είχαν οι δράστες.

ΠΑΝΤΕΛΗΣ ΤΣΕΡΤΙΚΙΔΗΣ (Υφυπουργός Δημόσιας Τάξης): Σωστά, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε συνάδελφε, την ευαισθησία της η Κυβέρνηση και το Υπουργείο Δημόσιας Τάξης την επέδειξε όταν πρόσφατα, πριν από ένα μήνα μάλιστα, περάσαμε διάταξη στη Βουλή, η οποία έλεγε ότι δίνεται η δυνατότητα διορισμού σε προσωποπαγείς θέσεις στο δημόσιο των πολιτών, οι οποίοι σε μια συμπλοκή τραυματίζονται και καθίστανται ανάπτηροι με ποσοστό αναπτηρίας πάνω από 50%. Και σχετικά με την αποζημίωση της τραγικής οικογένειας θέλω να σας ενημερώσω ότι η ποιλεία θα κάνει το καθήκον της, πάντα όμως σύμφωνα με τα ισχύοντα στο νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Η υπ' αριθμόν 322/9-12-2003 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή της Νέας Δημοκρατίας κ. Δημητρίου Σιούφα προς τον Υπουργό Γεωργίας, σχετικώς με τις καθυστερήσεις στην καταβολή των επιδοτήσεων του Προγράμματος Ολοκληρωμένου Συστήματος Διαχείρισης και Ελέγχου στο Νομό Καρδίτσας κ.λπ. δεν θα συζητηθεί λόγω κωλύματος του αρμόδιου Υπουργού και διαγράφεται.

Θα συζητηθεί η με αριθμό 317/9-12-2003 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας κ. Αντωνίου Σκυλλάκου προς τον Υπουργό Μεταφορών και Επικοινωνιών, σχετικώς με την αύξηση της τιμής του εισιτηρίου στη γραμμή του Οργανισμού Σιδηροδρόμων Ελλάδας Αθήνα-Χαλκίδα.

Η επίκαιρη ερώτηση του κυρίου συναδέλφου έχει ως εξής:

«Η γραμμή του ΟΣΕ Αθήνα-Χαλκίδα καθημερινά χρησιμοποιείται από όλο και περισσότερους εργαζόμενους που μετακινούνται από Αθήνα προς Χαλκίδα για να πάνε στη δουλειά τους.

Τις τελευταίες μέρες ο ΟΣΕ έβαλε σε λειτουργία τα νέα τρένα RAI BUS, όμως αύξησε την τιμή του εισιτηρίου κατά 45%, το δε κόμιστρο είναι διαφορετικό ανάλογα με τον τύπο της αμαξοστοιχίας. Περιόρισε τις στάσεις του εξπρές ανά κατεύθυνση μόνο σε τέσσερις σταθμούς από τους δεκαεπτά της διαδρομής, αυξάνοντας έτσι την ταλαιπωρία των επιβατών. Ιδιαίτερα προβλήματα υπάρχουν στους σταθμούς Αγίου Στεφάνου και Αχαρνών (Μενιδίου), κυρίως στα πρωινά δρομολόγια.

Έτσι με πρόσχημα την αναβάθμιση του στόλου επιβάλλεται στους επιβάτες νέο χαράτσι, που σε συνδυασμό με την ταλαιπωρία που υφίστανται προκαλεί τη δίκαιη αγανάκτηση τους και διεκδικούν να παρθούν μέτρα, ώστε ο ΟΣΕ να εξυπηρετεί τις ανάγκες που υπάρχουν σε δρομολόγια με φτηνό εισιτήριο.

Ερωτάται ο κύριος Υπουργός τι μέτρα προτίθεται να πάρει για τη λύση των προβλημάτων που παρατηρούνται στη συγκεκριμένη γραμμή;»

Θα απαντήσει ο Υφυπουργός Μεταφορών και Επικοινωνιών κ. Στρατάκης. Έχετε το λόγο, κύριε Υφυπουργέ.

ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΣΤΡΑΤΑΚΗΣ (Υφυπουργός Μεταφορών και Επικοινωνιών):

Κύριε Πρόεδρε, είναι γνωστό, αλλά και ορατό ότι το τελευταίο διάστημα υπάρχει μια συνεχής βελτίωση στις δημόσιες συγκοινωνίες της χώρας μας και βέβαια αυτή η βελτίωση αρχίζει να παρατηρείται και στο συγκεκριμένο δρομολόγιο, στο οποίο αναφέρεστε. Γιατί ο ΟΣΕ εδώ και λίγες μέρες μείωσε το χρόνο διαδρομής στο δρομολόγιο Αθήνα-Χαλκίδα σε μία ώρα και οκτώ λεπτά και προχώρησε στην αύξηση των δρομολογίων της γραμμής Αθήνα - Χαλκίδα σε μία ώρα και οκτώ λεπτά και προχώρησε στην αύξηση των δρομολογίων της γραμμής Αθήνα - Χαλκίδα σε μία ώρα και λίγες μέρες.

Παράλληλα δρομολόγησε και νέους υπερσύγχρονους συρμούς τα γνωστά rail bus προκειμένου βέβαια να εξυπηρετούν καλύτερα οι σιδηροδρομικές ανάγκες της περιοχής, γιατί εκτιμούμε ότι με αυτόν τον τρόπο προσφέρεται ένα εντελώς νέο σιδηροδρομικό πρότοιον, που δεν υπήρχε και που αυτό έχει συνακόλουθη εξέλιξη ότι πρέπει να αναπροσαρμοστούν οι τιμές ειδικά και αποκλειστικά για τα δρομολόγια που εκτελούνται με αυτά τα rail bus.

Σε όλα τα άλλα δρομολόγια όμως –και αυτό είναι που πρέπει να επισημανθεί– παραμένουν ακριβώς οι παλιές τιμές. Και βέβαια η αύξηση που υπάρχει στα rail bus δεν είναι αυτή που αναφέρεται στην ερώτησή σας. Είναι μειωμένη περίπου κατά 15% δηλαδή, είναι γύρω στο 30%.

Σε όλους τους σταθμούς της διαδρομής Αθήνα-Χαλκίδα σταθμεύουν όλες οι κοινές αμαξοστοιχίες, ενώ επιπροσθέτως στους σταθμούς της Οινόντας, των Οινοφύτων, της Σκανδάλης, των Αφιδνών και των Αχαρνών προβλέπεται και η προαιρετική στάθμευση της εξπρές αμαξοστοιχίας 1533, η οποία αφικνείται στην Αθήνα στις 07.08', ενώ κατά την άνοδο της εξπρές αμαξοστοιχίας 1550 με ώρα αναχώρησης από την Αθήνα 14.55' προβλέπεται η προαιρετική στάθμευση και στο σταθμό Αχαρνών.

Επιπλέον πρέπει να αναφερθεί ότι ενισχύεται η αμαξοστοιχία 1535, η οποία σταθμεύει στο σταθμό Αχαρνών και αφικνείται στην Αθήνα στις 07.45' με δύο συρμούς rail bus.

Μετά από όλα αυτά τα στοιχεία πρέπει να πω ακόμη ότι οι ώρες αυχμής υπερκαλύπτονται. Και δόθηκε βέβαια ιδιαίτερη προσοχή, ώστε οι πρωινές και μεσημβρινές ώρες να έχουν τη μεγαλύτερη δυνατή πυκνότητα και να επιτυγχάνεται μ' αυτόν τον τρόπο να γίνεται η καλύτερη και πληρέστερη εξυπηρέτηση του επιβατικού κοινού. Θέλω να πιστεύω ότι οι κάτοικοι των περιοχών αυτών πραγματικά με τις νέες αυτές δρομολογίες, αλλά και με τα υπερσύγχρονα rail bus εξυπηρετούνται στο καλύτερο δυνατό βαθμό και ασφαλώς εμείς εισπράττουμε αυτή τη θετική εξέλιξη σε ό,τι αφορά τις δημόσιες συγκοινωνίες.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Ο κ. Σκυλλάκος έχει το λόγο.

ΑΝΤΩΝΗΣ ΣΚΥΛΛΑΚΟΣ : Υπάρχει σοβαρό κοινωνικό πρόβλημα στην περιοχή, το οποίο δεν αντιμετωπίστηκε ούτε μ' αυτές τις ρυθμίσεις που κάνατε. Συνεχίζει η ίδια κατάσταση. Έχω μιλήσει με ανθρώπους που εργάζονται ακόμη και στη Βουλή και παίρνουν κάθε μέρα το τρένο για να έρθουν εδώ –είναι υπάλληλοι της Βουλής και εργάζονται στα γραφεία μας- έχω κείμενα διαμαρτυρίων μετά τις ρυθμίσεις και σας λέω ότι δεν μπορείτε να επικαλείσθε τις όποιες προσπάθειες και βήματα εκσυγχρονισμού του σιδηρόδρομου, διότι ο εκσυγχρονισμός έπρεπε να γίνει εδώ και πολλά χρόνια σε σύγκριση με άλλες χώρες.

Εν πάσῃ περιπτώσει αν βλέπατε πραγματικά τις μαζικές μεταφορές –και εδώ πρόκειται για χιλιάδες εργαζόμενους που πηγαίνουν στη δουλειά τους καθημερινά και ορισμένοι αναγκάζονται δύο φορές τη μέρα να μετακινούνται με το σιδηρόδρομο είτε από τους ενδιάμεσους σταθμούς προς Χαλκίδα- πράγματι ως κοινωνικό αγαθό δεν θα κάνατε αύξηση των εισιτηρίων. Τι θα πει, βάλαμε καινούργια βαγόνια; Αν φέρουμε σ' ένα νοσοκομείο καινούργια μηχανήματα θα αυξήσετε τα νοσήλια; Σας

φέρνω ένα χοντρό παράδειγμα. Η λογική της ανταποδοτικότητας είναι απαράδεκτη για έναν εργαζόμενο που παίρνει αύξηση 3% και εσείς πάτε σε αύξηση 46% ή έστω 30% όπως λέτε. Και μιλάμε για τη στιγμή που όλα τα βαγόνια θα γίνουν rail bus που σημαίνει ότι η αύξηση του 30% που λέτε εσείς θα επεκταθεί σε όλα τα βαγόνια.

Δεύτερον ζήτημα: Στις ώρες αιχμής σκοτώνεται ποιος θα πρωτομεί και μένει κόσμος έξω. Δεν λύθηκε το πρόβλημα ούτε με τις δύο διαδρομές που συμπληρώσατε. Χρειάζεται και άλλες γραμμές να σταματούν σε περισσότερους σταθμούς.

Τρίτον: Δεν μπορείτε να λύσετε το πρόβλημα με την έκδοση των εισιτηρίων, να βγάζουν κάρτα να πάρουν δέσμη εισιτηρίων να γίνουν αυτόματα μηχανήματα; Τα αυτόματα μηχανήματα δεν λειτουργούν στην Αθήνα. Μιλάμε για χιλιάδες κόσμου.

Είναι δηλαδή ζητήματα που θα μπορούσατε, αν σκύβατε από πάνω τους θα τα λύνατε. Η δικιά μας άποψη είναι ότι πρέπει να επανεξεταστεί η τιμολόγηση προς τα κάτω και άμεσα να λυθεί το πρόβλημα των διαδρομών και των σταθμών και να λύσετε και το ζήτημα της έκδοσης των εισιτηρίων γιατί δημιουργούνται ουρές.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης) : Ο κύριος Υφυπουργός έχει το λόγο.

ΕΜΜΑΝΟΥΗΛΑ ΣΤΡΑΤΑΚΗΣ (Υφυπουργός Μεταφορών και Επικοινωνιών): Κύριε συνάδελφε, βάζετε κάποια θέματα, τα οποία βέβαια εμείς τα έχουμε αντιμετωπίσει και θεωρώ –και το αντιλαμβάνεται ο καθένας μας– ότι είναι σοβαρή αντιμετώπιση η αύξηση των δρομολογίων κατά 45% και η αύξηση των θέσεων κατά 48%. Όμως εμείς εδώ είμαστε. Εάν πραγματικά μετά την εφαρμογή αυτών των μέτρων αντιληφθούμε ότι εξακολουθεί να υπάρχει πρόβλημα, βεβαίως θα ξαναπροσαρμόσουμε τα δρομολόγια, όπως πρέπει να διαμορφωθούν.

Όμως θέλω να σας πω ότι αυτή η μικρή αύξηση σε σχέση με την εξυπηρέτηση και τη συντόμευση του χρόνου που δώσαμε δεν είναι τέτοια που να είναι προς φόρον. Γιατί η αναβάθμιση των υπηρεσιών νομίζω ότι δύσει στον πολίτη τη δυνατότητα να κερδίζει από άλλες πλευρές και αυτό δεν πρέπει να το παραγνωρίζει κανείς.

Σε σχέση με την παρατήρηση που κάνατε για τις διαφορές και εάν τις βλέπω ως κοινωνικό αγαθό, κύριε Σκυλλάκο, είναι γνωστό ότι η Κυβέρνηση έχει δειξει τεράστιο ενδιαφέρον σε αυτό το ζήτημα και είναι γνωστή η αναβάθμιση που υπάρχει συνολικά σε όλη την επικράτεια από το κέντρο, που είναι το «Αττικό Μετρό» και ό,τι άλλο βλέπουμε στην Αθήνα με τα αναβαθμισμένα λεωφορεία, αλλά και σε ολόκληρη την ελληνική περιφέρεια με την ανακαίνιση του στόλου των ΚΤΕΛ και όλων αυτών των μέσων μαζικής μεταφοράς που εξυπηρετούν τον πολύ κόσμο. Και γι' αυτό εμείς ενδιαφερόμαστε, αυτό προσπαθούμε να φέρουμε σε μια κατάσταση καλύτερης εξυπηρέτησης και τα μέτρα που παίρνουμε σε αυτό στοχεύουν.

Σε σχέση με τα εισιτήρια και την έκδοσή τους θα δούμε εάν όντως υπάρχουν προβλήματα, ώστε να δώσουμε τις ανάλογες οδηγίες να βελτιωθεί η κατάσταση στους χώρους των σταθμών του σιδηροδρόμου.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης) : Η με αριθμό 314/9.12.2003 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή του Συναπτισμού της Αριστεράς των Κινημάτων και της Οικολογίας κ. Φώτη Κουβέλη προς τους Υπουργούς Πολιτισμού, Γεωργίας, σχετικώς με την αξιοποίηση του πρώην «Βασιλικού Κτήματος» στο Τατόι δεν θα συζητηθεί λόγω κωλύματος του ερωτώμενου Υπουργού και διαγράφεται.

Επίκαιρες ερωτήσεις δεύτερου κύκλου:

Θα συζητηθεί η με αριθμό 312/9.12.2003 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή της Νέας Δημοκρατίας κ. Γεωργίου Βλάχου προς τους Υπουργούς Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, σχετικώς με τις απολύτεις εργαζόμενων από τις Δημοτικές Επιχειρήσεις του Δήμου Ανω Λιοσίων κ.λπ.

Η επίκαιρη ερώτηση του κ. Βλάχου έχει ως εξής:

«Στην απόλυτη περίπου πεντακοσίων εργαζόμενων στις Δημοτικές Επιχειρήσεις του Δήμου Ανω Λιοσίων ετοιμάζεται να

προχωρήσει η Δημοτική Αρχή επικαλούμενη τις μεταβολές στο θεσμικό πλαίσιο λειτουργίας των Δημοτικών Επιχειρήσεων αλλά και οικονομική δυσπραγία.

Πρόκειται για το δεύτερο κύμα μαζικών απολύτεις στο Δήμο Άνω Λιοσίων καθώς τον Ιούνιο του 2003 η Δημοτική Αρχή απέλυσε εξακοσίους εργαζόμενους με το πρόσχημα της οικονομικής καρχείας. Η Κυβέρνηση και ο Δήμος, μάλιστα, διαβεβαίωνταν τότε ότι οι απολύτεις ήταν προσωρινές και δεν θα επεκτείνονταν και σε άλλους εργαζόμενους. Αξίζει να σημειωθεί ότι ο Δήμος Άνω Λιοσίων εισπράττει σεβαστά ποσά ως αντισταθμιστικά οφέλη από τη λειτουργία της χωματερής που βρίσκεται εντός των ορίων του.

Κατόπιν τούτων ερωτάται ο κ. Υπουργός:

1. Σε τι ενέργειες θα προβεί η Κυβέρνηση για να μη γίνουν νέες απολύτεις εργαζόμενων στο Δήμο Άνω Λιοσίων, δημιουργώντας τεράστιο κοινωνικό πρόβλημα και μάλιστα κατά παράβαση των δεσμεύσεων της του Ιουνίου 2003;

2. Τι ενέργειες σχεδιάζει να κάνει η Κυβέρνηση για την επαναπρόσληψη των εργαζόμενων που απολύθηκαν το καλοκαίρι του 2003;»

Ο Υφυπουργός Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης κ. Λάμπρος Παπαδήμας έχει το λόγο.

ΛΑΜΠΡΟΣ ΠΑΠΑΔΗΜΑΣ (Υφυπουργός Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης): Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριοι συνάδελφοι, όπως είναι γνωστό σε όλους μας, οι δημοτικές επιχειρήσεις είναι νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου, τα οποία έχουν δική τους διοίκηση. Αυτή η διοίκηση χαράσσει την πολιτική και το δημοτικό συμβούλιο, εφόσον είναι αμιγείς δημοτικές επιχειρήσεις, δηλαδή εφόσον το 100% του κεφαλαίου ανήκει στο δήμο, μπορεί να ασκήσει εποπτεία και έλεγχο πάνω στην πολιτική, την οποία εφαρμόζει.

Σαν νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου δεν έχουν τη δυνατότητα από το θεσμικό πλαίσιο να παίρνουν επιχορήγηση ούτε από το δήμο ούτε από την Κυβέρνηση. Λειτουργούν καθαρά σαν ιδιωτικές επιχειρήσεις. Αυτές τις πολιτικές που αποφασίζουν -και ουσιαστικά είναι πολιτικές που ο δήμος τις εγκρίνει- πρέπει να εξασφαλίζουν τη βιωσιμότητα των επιχειρήσεων, αλλιώς θα ήταν προς ζημιά και των εργαζόμενων και της ίδιας της επιχειρήσης και του δημοτικού χρήματος, το οποίο έχει επενδυθεί σε αυτήν τη συγκεκριμένη επιχείρηση.

Κάποιες φορές αυτές οι πάγιες δραστηριότητές τους αναπτύσσονται περισσότερο, γιατί υπάρχουν ανάγκες, οι οποίες καλύπτονται ή από προγραμματικές συμβάσεις ή από χρηματοδοτήσεις που γίνονται για συγκεκριμένα έργα μέσω προγραμματικών συμβάσεων.

Αυτό έγινε απ' ότι ξέρετε και στο Δήμο Άνω Λιοσίων, ο οποίος κτυπήθηκε το 1998 από πλημμύρες, το 1999 από το μεγάλο σεισμό και χρειάστηκε να αντιμετωπίσει τα μεγάλα προβλήματα που είχε με πρόσληψη προσωπικού στις επιχειρήσεις, αφού βέβαια εξασφάλισε τη χρηματοδότησή του μέσα από προγραμματικές συμβάσεις. Αυτά τα έργα εκτελέστηκαν. Κάποτε τα έργα έχουν τελειώσει και όταν τα έργα τελειώνουν, δεν υπάρχει και αντικείμενο ασφαλώς για τους εργαζόμενους, γιατί ήταν έργα με αυτεπιστασία.

Σε αυτά τα θέματα η Κυβέρνηση δεν μπορεί να κάνει τίποτα. Δεν μπορεί όπως είπα, ούτε να χρηματοδοτήσει ούτε να παρέμβει πάνω στις αποφάσεις που παίρνει ουσιαστικά μια ιδιωτική επιχειρήση. Εκείνο που μπορεί να κάνει η Κυβέρνηση -και στην περίπτωση των δημοτικών επιχειρήσεων, αλλά και των δήμων, και το έχει κάνει με πρόσφατες νομοθετικές ρυθμίσεις- είναι να τους δεινοκολύνει ώστε αν έχουν κάποια χρέωση, να μπορούν να πληρώσουν τα χρέα τους ευκολότερα. Περάσμε, λοιπόν, νομοθετική ρύθμιση και τους δεινοκολύνουμε να καλύψουν και τα χρέα που είχαν, να πάρουν δάνεια με ευνοϊκότατους όρους από το Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων και αυτό βέβαια δημιουργεί προϋποθέσεις επώνυμης προβλημάτων που έχουν προκύψει εξαιτίας μιας αδυναμίας χρηματοδότησης.

Πέρα από αυτό, ασφαλώς τα Υπουργείο Εργασίας έχει προγράμματα απασχόλησης ανέργων. Έχει το επίδομα της ανεργίας, αλλά και προγράμματα στα οποία εντάσσονται και οι

δημοτικές επιχειρήσεις. Είμαι βέβαιος ότι ο Δήμος Άνω Λιοσίων με την ευαισθησία που τον διακρίνει θα μπορέσει να βρει λύση γι' αυτό το μεγάλο κοινωνικό πρόβλημα, που είναι μέσα στη δική του διοικητική περιοχή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης) : Ο κ. Βλάχος έχει το λόγο.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΒΛΑΧΟΣ : Κύριε Πρόεδρε, πραγματικά δεν περίμενα από τον κύριο Υφυπουργό αυτήν την απάντηση και το λέω γιατί, ενώ η ερώτηση γίνεται για ένα κοινωνικό ζήτημα μεγάλης σημασίας, ο κύριος Υφυπουργός δεν θέλησε να αγγίξει αυτό το πρόβλημα.

Μας είπε ότι επειδή είναι νομικό πρόσωπο ιδιωτικού δικαίου, δεν μπορούμε να παρέμβουμε, μας μίλησε για βιωσιμότητα επιχειρήσεων και ότι οι ανάγκες για τις οποίες είχαν δημιουργηθεί δημοτικές επιχειρήσεις ξεπεράστηκαν.

Οι περισσότερες, θέλω να πω στον κύριο Υπουργό, ήταν συμβάσεις αιρίστου χρόνου και όχι συγκεκριμένης χρονικής διάρκειας ή με βάση κάποια προγράμματα. Όλοι κάλυπταν πάγιες και διαρκείς ανάγκες του δήμου και των δημοτικών επιχειρήσεων και εργάζονταν από πέντε έως δέκα χρόνια. Αρα, κύριε Υπουργέ, εργάζονταν πολύ πιο πριν από τους σεισμούς και τις πλημμύρες. Δεν φτιάχτηκαν οι δημοτικές επιχειρήσεις για να αντιμετωπίσουν τέτοιες ανάγκες. Κάνατε λάθος.

Επειδή είπατε ότι εσείς παρεμβαίνετε στους δήμους για να ξεχερώσουν τις υποχρεώσεις τους με δάνεια κ.λπ., -ο γενικός γραμματέας του Υπουργείου σας ισχυρίστηκε ότι ο μισός προϋπολογισμός του κράτους πάει στο Δήμο Άνω Λιοσίων- και σήμερα έρχεστε και μου λέτε ότι δεν έχει δυνατότητα, ξεπεράστηκε και μιλήσατε για ευαισθησία της δημοτικής αρχής. Μόνο ευαισθησία της δημοτικής αρχής εγώ δεν βλέπω. Θα πρέπει, αν μη τι άλλο, να συμφωνήσουμε ότι πρέπει να γίνει παρέμβαση από εσάς. Έγιναν πεντακόσιες απολύσεις το καλοκαίρι. Εντάξει, ήταν συμβασιούχοι. Σήμερα είναι αιρίστου χρόνου. Δεν μπορεί να λέτε ότι δεν βλέπετε το μέγεθος του προβλήματος. Με αναγκάζετε να πω ότι καταντήσατε το βάθρο της δημοκρατίας εξέδρα για την αγχόνη των συμπολιτών μας. Οι άνθρωποι είναι σε απόγνωση. Μένουν σε κοντέινερ, έχουν πάρει δάνεια για τα σπίτια τους, πολύ λίγοι έχουν επιστρέψει στα σπίτια τους μετά το σεισμό και τους στέλνουμε στην ανεργία και τους λέμε ότι δεν μπορούμε να παρέμβουμε, δεν μπορούμε να τους βοηθήσουμε. Το πολιτικό σύστημα αδρανεί. Εσείς, εμείς, δηλαδή, κοιτάζουμε και δεν μπορούμε να βοηθήσουμε αυτούς τους συμπολίτες. Εγώ αυτό δεν μπορώ να το κατανοήσω πραγματικά. Είμαι από την πρώτη στιγμή κοντά τους όχι με λαϊκίστικες υποσχέσεις, αλλά πραγματικά αγγίζοντας την καρδιά του προβλήματος.

Πρέπει να πάρετε μέτρα, πρέπει να παρέμβετε. Πρέπει να συνεργαστείτε με το Δήμο Άνω Λιοσίων, που έχει μια ιδιαιτερότητα, γιατί πραγματικά έχει αναστατώσει για δεύτερη φορά –σας θυμίζω μετά τις δημοτικές εκλογές, τώρα τα θυμηθήκαμε όλα, ήταν όμηροι πριν τις δημοτικές εκλογές- τη ζωή εκατοντάδων εργαζομένων συμπολιτών μας. Οι περισσότεροι είναι στην καθαριότητα. Θα σταματήσει να καθαρίζεται ο δήμος σήμερα;

Αυτό μου είπατε; Θα μου επιτρέψετε να σας πω -επειδή δεν έχω δικαίωμα να παρέμβω- ότι εντάσσετε την όλη διαδικασία στο πλαίσιο του ξεκαθαρίσματος εσωκομματικών λογαριασμών και ρόλων στην περιοχή σας.

Πρέπει να αγγίξετε το πρόβλημα και να προσπαθήσετε και αυτό που είπα να το διαψεύσετε.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης) : Ο κύριος Υπουργός έχει το λόγο.

ΛΑΜΠΡΟΣ ΠΑΠΑΔΗΜΑΣ (Υφυπουργός Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης): Κύριοι συνάδελφοι, νομίζω ότι όλοι μας οφείλουμε να σεβόμαστε την αυτοτέλεια της αυτοδιοίκησης. Πιστεύω ότι κι εσείς θα πρέπει εμπράκτως να το δείχνετε αυτό.

Η δημοτική αρχή των Άνω Λιοσίων παραμένει η ίδια επί σχεδόν δύο δεκαετίες. Αυτό δείχνει στην τοπική κοινωνία ότι έχει την έγκριση για ό,τι κάνει. Εξάλλου ο Δήμος Λιοσίων σε αναλογία εργαζομένων προς το συνολικό πληθυσμό, έχει το μεγαλύτερο ποσοστό από όλους τους δήμους. Δεν υπάρχει δήμος που να έχει απασχολήσει τέτοιο ποσοστό δημοτών, όπως αυτό που απασχολεί ο Δήμος Άνω Λιοσίων.

Σε αυτά που είπατε, έχω να αντιλέξω αυτά που μας πληροφόρησε ο Δήμος Άνω Λιοσίων ότι οι περισσότεροι είναι νημερομίσθιοι και υπάρχουν και κάποιες συμβάσεις αιρίστου χρόνου. Ξέρετε πολύ καλά, όμως, ότι οι συμβάσεις ορισμένου χρόνου μετατρέπονται σε αιρίστου, όταν περάσει το δεκαοκτάμηνο. Όταν, μάλιστα, από τους σεισμούς πούς πήρε και απασχολούνταν σε έργα, τα οποία αφορούσαν τους σεισμούς –έργα αποκατάστασης ζημιών, πλατείες, κτήρια και αυτά τα έργα που έφτιαξαν με αυτεπιστασία- είναι επόμενο ότι ξεπερνώντας τους δεκαοκτώ μήνες ήταν συμβασιούχοι αιρίστου χρόνου.

Δεν παύει όμως να είναι ιδιωτική επιχείρηση και δεν παύει να έχει συγκεκριμένους πόρους και να μην μπορεί να τους αυξήσει αυτούς τους πόρους με κανέναν άλλο τρόπο. Το θέμα είναι θεσμικό. Εάν εσείς νομίζετε ότι πρέπει να σταματήσουν να υπάρχουν δημοτικές επιχειρήσεις και αυτοί που εργάζονται σε δημοτικές επιχειρήσεις να πάνε και να εργαστούν στο δήμο, δηλαδή να γίνουν υπηρεσίες των δήμων, αυτό να το καταθέσετε στη Βουλή και να το φέρετε σαν πρόταση, αν αυτό εννοείτε.

Εμείς πιστεύουμε, όμως, ότι ο θεσμός των δημοτικών επιχειρήσεων, μέσω του οποίου απασχολούνται δεκάδες χιλιάδες εργαζόμενοι σε όλη τη χώρα, πρέπει να μείνει για να δίνει τη δυνατότητα στην αυτοδιοίκηση να κάνει και μία παρέμβαση στην παραγωγική διαδικασία, στην απασχόληση, πράγματα που έκανε μέχρι σήμερα με συνέπεια ο Δήμος Άνω Λιοσίων και πιστεύω ότι θα εξακολουθήσει και στο μέλλον να το κάνει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης) : Κύριοι συνάδελφοι, η με αριθμό 319/9.12.2003 επίκαιρη ερώτηση της Βουλευτού του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας κ. Λιάνας Κανέλλη προς τον Υπουργό Υγείας και Πρόνοιας, σχετικώς με τη στελέχωση του Αλλεργιολογικού Τμήματος του Λαϊκού Νοσοκομείου με το αναγκαίο ιατρικό προσωπικό δεν θα συζητηθεί, λόγω κωλύματος του ερωτώμενου Υπουργού και διαγράφεται.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης) : Κύριοι συνάδελφοι, εισερχόμαστε στην ημερήσια διάταξη των

ΕΠΕΡΩΤΗΣΕΩΝ

Θα συζητηθεί η υπ' αριθμόν 21/14.11.2003 επερώτηση των Βουλευτών της Νέας Δημοκρατίας κυρίων Ευάγγελου Πολύζου, Αθανάσιου Δαβάκη, Κωνσταντίνου Τασούλα, Θεόφιλου Βασιλείου, Γεωργίου Τσούρουν, Ιωάννη Λαμπρόπουλου, Κωνσταντίνου Τσιπλάκη, Ζωής Μακρή, Αθανάσιου Φλωρίνη, Χρήστου Ζώη και Βύρωνος Πολύδωρα προς τον Υπουργό Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, σχετικώς με την πολιτική της Κυβέρνησης για την Τοπική Αυτοδιοίκηση.

Την επερώτηση θα αναπτύξουν ο κ. Πολύζος, ο κ. Τασούλας, ο κ. Τσούρον, ο κ. Τσιπλάκης και ο κ. Ζώης.

Από το ΠΑΣΟΚ ορίζεται ως Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος ο κ. Αναστάσιος Μαντέλης και από τη Νέα Δημοκρατία ως Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος ορίζεται ο κ. Βύρων Πολύδωρας.

Το λόγο έχει ο πρώτος των επερωτώντων, ο κ. Πολύζος.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΠΟΛΥΖΟΣ: Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, είναι φανερό ότι η οικονομική κατάσταση της χώρας απέχει πάρα πολύ από αυτό που μας παρουσιάζει ο κ. Σημίτης. Η ακρίβεια καλπάζει, οι επιχειρήσεις φεύγουν ή κλείνουν, η ανταγωνιστικότητα κατρακυλά, τα νοικοκυριά στενάζουν. Ο τουρισμός είναι αφημένος στην τύχη του, ενώ η Κυβέρνηση για το μόνο που ενδιαφέρεται, είναι πώς θα ξεπουλήσει τα περιουσιακά στοιχεία του ΕΟΤ.

Οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις φυτοζωούν και για την Κυβέρνηση αποτελούν μόνο πηγή για φορολογία. Κανένας δεν ασχολείται με τους αγρότες, τη στιγμή που οι τιμές των αγροτικών προϊόντων πέφτουν, ενώ το κόστος παραγωγής ανεβαίνει. Αυτό συμβαίνει γιατί, ενώ δαπανήθηκαν δυόμισι Κοινοτικά Πλαίσια Στήριξης, δεν έγιναν εκείνα τα αναγκαία έργα υποδομής -αρδευτικά έργα, αγροτική οδοποιία- σε πολλούς τομείς, προκειμένου να πέσει το κόστος παραγωγής. Αυτή είναι η κατάσταση στην ελληνική επαρχία.

Στο σημείο αυτό θεωρώ σκόπιμο να αναφέρω ως χαρακτηριστικό παράδειγμα την ιδιαίτερη εκλογική μου περιφέρεια, την Πιερία, στην οποία στο θέμα της άρδευσης που σας είπα, το 10% αρδεύεται με συστηματικά δίκτυα άρδευσης, τα οποία είχαν χρηματοδοτηθεί από την πολιτεία.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Α' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. **ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΓΕΙΤΟΝΑΣ**)

Τα υπόλοιπα, εάν αυτά ανέρχονται στο 30% ή 40%, είναι δημιούργημα της ιδιωτικής πρωτοβουλίας. Και μιλάμε για ένα νομό που κάποτε ήταν πιλότος στην ανάπτυξη, στην πρόοδο, στην ποιότητα ζωής και σήμερα -ευτυχώς για μερικούς που δεν πρέπει να καμαρώνουν, δυστυχώς για μας- είναι μόνο πρωταθλητής νομός στην ανεργία.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, είναι τραγική η κατάσταση που ζούμε σήμερα στην ελληνική επαρχία, στην ελληνική ύπαιθρο και αυτό δεν νοιμίζω να το αρνούνται ούτε οι συνάδελφοι μας του κυβερνώντος κόμματος. Οι συμπολίτες μας έχασαν το χαμόγελο από τα χείλη τους και τους έχει μείνει μόνο η ελπίδα, η οποία προέρχεται από το ότι έχουν πλέον πειστεί ότι η Νέα Δημοκρατία στις ερχόμενες εκλογές θα γίνει κυβέρνηση και ο Κώστας Καραμανλής πρωθυπουργός. Δυστυχώς, όμως, οι πολίτες βλέπουν με αμηχανία ότι ούτε στην Τοπική και Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση μπορούν να έχουν πλέον εμπιστοσύνη και να προσβλέπουν και όχι από την υπαιτιότητα της Νομαρχιακής ή Τοπικής Αυτοδιοίκησης, αλλά από την υπαιτιότητα του κράτους, της Κυβέρνησης του κ. Σημίτη που εγκατέλειψε αυτούς τους νευραλγικούς θεσμούς. Μπορώ να πω ότι συμπεριφέρεται εχθρικά προς την Τοπική και Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση με αποτέλεσμα να έχει κλωνιστεί αυτή η πίστη των πολιτών ως προς την Αυτοδιοίκηση.

Το 1994 –και αναγνωρίζουμε ότι το έκανε η Κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ- με δύο διαδοχικούς νόμους, το 2218 και το 2240 των οποίων, όμως, δεν είχε προηγηθεί η στοιχειώδης μελέτη και επεξεργασία, η Κυβέρνηση δημιούργησε τη Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση. Στη συνέχεια, όμως, κάπου δεν της βγήκε, κάπου είδε

ότι δεν πάνε καλά τα πράγματα, γιατί δεν μπόρεσε να ελέγξει από τις εκλογές τη Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση και άρχισε η αποψήλωση των αρμοδιοτήτων. Άλλα και με τις υπάρχουσες αρμοδιότητες δεν δίνονταν οι παράλληλοι πόροι προκειμένου η Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση να αντεπεξέλθει στον αναπτυξιακό σκοπό για τον οποίο δημιουργήθηκε. Και ελάχιστα έχουν προσφέρει πλέον οι νομαρχιακές αυτοδιοικήσεις και στην αναπτυξιακή διαδικασία, αλλά και στους πολίτες.

Η Κυβέρνηση ακόμα και σήμερα ταλαντεύεται για το τι θέλει γι' αυτό το συγκεκριμένο θεσμό, τον οποίο η δια δημιούργησε. Μία μας λέει ο κ. Σκανδαλίδης ότι ο Β' βαθμός Τοπικής Αυτοδιοίκησης θα μπορούσε να είναι μια διευρυμένη Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση, από την άλλη με τις νέες προτάσεις οδηγούμαστε σε επίπεδο περιφέρειας, χωρίς όμως την κατάργηση των νομαρχιών. Έτσι, όμως, οι εκκρεμότητες και η σύγχυση επιτείνονται και διαιωνίζονται. Όλα αυτά είναι εις βάρος των πολιτών της υπαίθρου, είναι εις βάρος της ανάπτυξης της ελληνικής υπαίθρου, γιατί εκεί η Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση έχει ρόλο να δημιουργήσει ανάπτυξη. Σπήλα Αθήνα ή στη Θεσσαλονίκη εμπλέκονται χίλιοι δυο φορείς με πρωταγωνιστή την Κυβέρνηση, προκειμένου να δημιουργηθούν αυτά τα απαιτούμενα έργα.

Κύριε Πρόεδρε, στη μεγάλη τους πλειοψηφία οι δήμοι αδυνατούν να ανταποκριθούν στις ανάγκες της σύγχρονης τοπικής ανάπτυξης. Στη μεγάλη τους πλειοψηφία οι καποδιστριακοί δήμοι, αδυνατούν να ασκήσουν τις αρμοδιότητες που τους αναθέτει ο Κώδικας και πολύ περισσότερο να παραλάβουν τις αρμοδιότητες που πρόσφατα έχουν εκχωρηθεί.

Αυτά τα ανέγνωσα, όπως έχουν, γιατί δεν είναι δικά μου λόγια, είναι γραπτά κείμενα του κ. Σκανδαλίδη που είναι μέσα στον Κώδικα που κατατέθηκε στη Βουλή, στα κόμματα και στους φορείς για διάλογο. Τα καταθέω στην Πρακτικά.

(Στο σημείο αυτό ο Βουλευτής κ. Ευάγγελος Πολύζος καταθέτει για τα Πρακτικά το προαναφερθέν κείμενο, το οποίο βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Συνεχίζω: Θα διαβάσω πρόσφατες δηλώσεις της 10ης Ιουνίου 2003 του Προέδρου της ΚΕΔΚΕ στην κεντρική επιτροπή, ο οποίος είναι γνωστό από πού προέρχεται και σε ποιο κόμμα ανήκει. Λέει: «Χωρίς περιστροφές, υπερβολές και ερωτήσεις, το οικονομικό πρόβλημα που αντιμετωπίζουν όλοι οι ΟΤΑ της χώρας αποτυπωνεύεται στη λέξη «αδιέξοδο». Μετά από το αδιέξοδο, όπως είναι γνωστό, αν δεν ληφθούν άμεσα μέτρα, ακολουθεί η κατάρρευση».

Συνεχίζει: «Όλη αυτή η οικονομική κατάσταση που μας έχει φέρει σε αδιέξοδο από κάθε άποψη, νομίζω πως ακυρώνει τη μέχρι σήμερα πορεία του θεσμού στη μεταπολιτευτική περίοδο μέχρι σήμερα και επαναφέρει αναγκαστικά στο προσκήνιο ξεπερασμένες λογικές του συγκεντρωτικού κράτους. Διακυβεύει ή καθιστά ανενεργή, αν θέλετε, στην πράξη την πρόσφατη συνταγματική αναθεώρηση. Κυρίως βέβαια διακυβεύει ανοικτά και υπονομεύει, θα έλεγα, κάθε προσπάθεια και απόπειρα σύγκλισης της χώρας μας με την ευρωπαϊκή πραγματικότητα σε ό,τι αφορά τους θεσμούς αποκέντρωσης και αυτοδιοίκησης».

Συνεχίζει ο Πρόεδρος της ΚΕΔΚΕ: «Οι δήμοι θα κλείσουν από μόνοι τους. Δεν χρειάζεται να τους κλείσουμε εμείς, οι δήμαρχοι».

Σε αυτές τις δηλώσεις του Προέδρου της ΚΕΔΚΕ τι άραγε θα μπορούσαμε να προσθέσουμε εμείς; Τις καταθέτω για τα Πρακτικά, για να μη νομισθεί ότι λέμε ό,τι θέλουμε.

(Στο σημείο αυτό ο Βουλευτής κ. Ευάγγελος Πολύζος καταθέτει για τα Πρακτικά τις προαναφερθέσες δηλώσεις, οι οποίες βρίσκονται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Όταν όλα αυτά τα ομολογεί ο κύριος Υπουργός, όταν τέτοια λόγια ακούγονται από τα χείλη του Προέδρου της ΚΕΔΚΕ, τότε τι περισσότερο πρέπει να προσθέσουμε εμείς; Το μόνο που μπορούμε να πούμε –και το λέων κάθε φορά, αλλά στεναχωρίζομε, γιατί πρόκειται για ελληνική Κυβέρνηση- είναι ότι η Κυβέρνηση έχει αποδειξεί σε όλους τους τομείς ότι είναι αποκομμένη από τα «καυτά» καθημερινά προβλήματα. Έτσι συμβαίνει και με

αυτόν το νευραλγικό θεσμό της Αυτοδιοίκησης για την άνιση αυτή εξουσία που είναι δίπλα στον Έλληνα πολίτη και ειδικότερα αναφέρομαι στον πολίτη της επαρχίας.

Σας αποδείξαμε με επίσημα στοιχεία στην περιστή στης Εθνικής Στατιστικής Υπηρεσίας ότι το ποσοστό των εσόδων των ΟΤΑ προς το Ακαθάριστο Εθνικό Προϊόν το 1995 ήταν 2,3%, ενώ το 2001 έφθασε μόλις στο 2,69%.

Επίσης από επίσημα στοιχεία του Υπουργείου σας φαίνεται καθαρά ότι η ποσοστιαία σχέση εσόδων Τοπικής Αυτοδιοίκησης προς έσοδα κεντρικής διοίκησης παραμένει σταθερή τα τελευταία χρόνια. Το 1981 ήταν 11,1% και το 1997 ήταν 10,5%. Σας καταθέτω αυτούς τους πίνακες για τα Πρακτικά.

(Στο σημείο αυτό ο Βουλευτής κ. Ευάγγελος Πολύζος καταθέτει για τα Πρακτικά τους προαναφερθέντες πίνακες, οι οποίοι βρίσκονται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Οι κυβερνήσεις των τελευταίων δέκα ετών έχουν παρακρατήσει θεσμοθετημένους πόρους ύψους ζ διεσκατομμύριων δραχμών κατά μετριοπαθείς εκτιμήσεις. Λέω «κατά μετριοπαθείς εκτιμήσεις», γιατί ούτε η τριμερής επιτροπή που έχει συσταθεί για το ζήτημα έχει λειτουργήσει με ευθύνη του Υπουργείου Οικονομικών. Επιπλέον το ίδιο το Υπουργείο αρνείται κάθε ενημέρωση. Φθάσαμε να κάνουμε ερωτήσεις στο Υπουργείο Εσωτερικών, διότι μας το ζητάνε οι δήμαρχοι και πολλές φορές μας το ζητάει και η ΚΕΔΚΕ, προκειμένου να πάρουμε ορισμένα ακριβή στοιχεία που θα χρησιμεύσουν και στην ΚΕΔΚΕ και σ' εμάς.

Ας δούμε τι έγινε φέτος και τι θα γίνει του χρόνου, το 2004, δηλαδή ο' ένα μήνα από μέρους της Κυβέρνησης για την αυτοδιοίκηση. Αντί για 1.900.000.000 ευρώ που πρέπει να δώσει από τη φορολογία εισοδήματος, δίνει 300.000.000 λιγότερο. Ενώ το Υπουργείο Εσωτερικών κοστολογεί τις νέες αρμοδιότητες που έδωσε η Τοπική Αυτοδιοίκηση για το 2003 σε 285.000.000 ευρώ, στον προϋπολογισμό του 2003 γράφτηκαν μόλις 123.000.000 ευρώ.

Η Κυβέρνηση εξακολουθεί να μη δίνει το ποσό που πρέπει για τα τέλη κυκλοφορίας, δηλαδή το 50%. Είχε γίνει μια ενδιάμεση συμφωνία να δώσει το 37,5% αλλά παραμένει στο 28%.

Από το ΕΤΕΡΠΣ που τόσα χρόνια παρακρατούνται περίπου 40 διεσκατομμύρια πάλι δεν δόθηκε τίποτα, όπως και τίποτα δεν δόθηκε απ' αυτά που δικαιούνται οι μη καποδιστριακοί δήμοι.

Με αυτές, λοιπόν, τις μεθοδεύσεις, φθάσαμε φέτος τον Αύγουστο, οπότε ο κόμπος έφθασε στο κτένι και το ελεγχόμενο όργανο της ΚΕΔΚΕ από την Κυβέρνηση, δηλαδή, το προεδρείο κατέβηκε σε έκτακτο συνέδριο για τα οικονομικά. Εκεί ο κ. Σκανδαλίδης δεσμεύθηκε πάνω σε ορισμένα θέματα τόσο για το 2003 όσο και για το 2004. Είμαστε όλοι εκεί και τα ακούσαμε αυτά. Δεσμεύθηκε ότι το 2003 η ΣΑΤΑ θα εκταμιευθεί μέχρι και το τελευταίο ευρώ. Δεσμεύθηκε ακόμη ότι από το 2004 θα υπάρξει πλήρης εφαρμογή του ν. 1829 με βάση τα απολογιστικά στοιχεία του 2002.

Επίσης υποσχέθηκε ότι θα αρχίσουν οι διαδικασίες για τη σταδιακή καταβολή στους δήμους όσα έχουν παρακρατηθεί, παράνομα αυτά τα χρόνια. Υποσχέθηκε ότι μέχρι το τέλος του 2003 θα εξοφληθεί το 50% του ΕΠΤΑ, θα γίνει αποδέσμευση του υπόλοιπου 50% και θα γίνουν οι πρώτες εντάξεις.

Δεσμεύθηκε ακόμη για τη ρύθμιση των χρεών των δήμων. Υποσχέθηκε πλήρης κοστολόγηση των νέων μεταφερόμενων αρμοδιοτήτων. Δεσμεύθηκε για τη θεσμοθέτηση της ΚΕΔΚΕ ως ιστόμου εταίρου για τις συλλογικές συμβάσεις.

Σήμερα, κύριοι συνάδελφοι, τρεις μήνες μετά απ' αυτές τις δεσμεύσεις και αφού έχει κατατεθεί ο προϋπολογισμός βρισκόμαστε στο εξής σημείο. Την Πέμπτη που θα αρχίσει η συζήτηση του προϋπολογισμού οι δήμαρχοι όλης της χώρας θα συγκεντρωθούν έξω από τη Βουλή για να διαμαρτυρηθούν γι' αυτά που υποσχέθηκε η Κυβέρνηση και δεν έγραψε στον προϋπολογισμό ή δεν έχει κάνει περίπου τίποτα.

Δεν πιστεύω, κύριε Υπουργέ, ότι η Κυβέρνηση αφού πρώτα είχε απομακρύνει από το συγκεκριμένο χώρο δέρνοντας τους συνταξιούχους της τρίτης ηλικίας και στη συνέχεια τους αγρό-

τες που τους διέλυσε με τα δακρυγόνα και τρίτον στην πλατεία Συντάγματος τους αστυνομικούς, τώρα να ρίξει δακρυγόνα ή να απομακρύνει βίαια και τους αιρετούς της Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

Γιατί μόνο εμπαιγμός προκύπτει, κύριε Υπουργέ, αν συγκρίνει κανείς τις δεσμεύσεις της Κυβέρνησης σύμφωνα με αυτά που έχουν γίνει. Και είμαι αρνητικός γιατί ενδέχεται η Κυβέρνηση που διαθέτει την ικανότητα να κάνει το μαύρο άσπρο, να μας πει άλλα. Πρώτων η εξόφληση της ΣΑΤΑ του 2003 παραπέμπεται τελικά για το 2004

Με τον προϋπολογισμό του 2004 η Κυβέρνηση εξακολουθεί να μην εφαρμόζει το νόμο 1828 και να μην τιμά το λόγο της με αποτέλεσμα να δίνει στους δήμους 600 εκατομμύρια ευρώ λιγότερα. Συγκεκριμένα είναι περίπου 200 εκατομμύρια ευρώ από τα τέλη κυκλοφορίας. Είναι 111 εκατομμύρια ευρώ από το φόρο φυσικών και νομικών προσώπων. Είναι 248 εκατομμύρια ευρώ από τους φόρους παρελθόντων ετών. Και αυτά είναι με βάση τα απολογιστικά στοιχεία του 2002.

Είναι και άλλα 50.000.000 περίπου από τη μη κοστολόγηση των νέων αρμοδιοτήτων που δώσατε στην Τοπική Αυτοδιοίκηση και όχι τους παράλληλους πόρους.

Επιπλέον, δεν υπάρχει καμία πρόβλεψη στον προϋπολογισμό για την απόδοση των παρακρατηθέντων που για να δοθούν σε ένα χρονικό ορίζοντα πέντε ετών θα έπρεπε το 2004 να δοθεί η πρώτη δόση η οποία υπολογίζεται στα 600.000.000 ευρώ.

Ως προς τα υπόλοιπα θέματα για τα οποία δεσμεύτηκε ο κύριος Υπουργός θέλω να πω τα εξής:

Για το ΕΠΤΑ ούτε το πρώτο 50% ολοκληρώθηκε ούτε εξοφλήθηκε και ουσιαστικά τίποτε δεν έγινε για το υπόλοιπο 50%.

Η ρύθμιση για τα χρέη των ΟΤΑ έγινε κοιτσουρεμένη, κύριε Υπουργέ, διότι εάν το 20% των τακτικών τελών δεν ανταποκρίνεται σ' αυτό το οποίο βάλατε δεν μπορεί να γίνει η ρύθμιση.

Όσον αφορά τις δημοτικές επιχειρήσεις, όπως σας είπα και στη Διαρκή Επιτροπή, στο νομοσχέδιο -ύδρευσης και αποχέτευσης εννοώ και συμφωνώ με τις άλλες μαζί σας- οι οποίες δημιούργησαν τα έργα υποδομής ύδρευσης και αποχέτευσης με το 35% επιδότηση και το 65% δανειοδότηση, στενάζουν οι πολίτες, οι δημότες. Δεν μπορούν να ανταποκριθούν σε ένα ποσό 300.000 - 400.000 δραχμών. Χαρακτηριστικό παράδειγμα είναι ο Δήμος Αιγινίου της Πειραιάς που πολλές φορές σας έχουμε επισκεφθεί προκειμένου να γίνει κάποια ρύθμιση. Το Υπουργείο, όμως, δεν το είδε με καλό μάτι.

Δυστυχώς, η Κυβέρνηση συνετέλεσε, κύριε Υπουργέ, με τη συμπεριφορά της στο να χαθεί αυτή η εμπιστοσύνη η οποία πάντα υπήρχε μεταξύ Τοπικής Αυτοδιοίκησης και πολιτών επειδή είναι ανακάλουθη η ίδια.

Και κάπι αλλό όμως. Η ανάπτυξη συντελείται με την απόλυτη και ειλικρινή συνεργασία της Αυτοδιοίκησης και της Κεντρικής Κυβέρνησης. Και είναι γεγονός ότι αυτό τα τελευταία χρόνια έχει κλονιστεί με υπαιτιότητα πάντα της Κυβέρνησης.

Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Ο κ. Τσούρωνος έχει το λόγο.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΤΣΟΥΡΝΟΣ: Κύριοι συνάδελφοι, θα μου επιτρέψετε κατ' αρχάς να εκφράσω τη χαρά μου που ομιλώ από τους Βήματος του Κοινοβουλίου προεδρεύοντος του εξ Αρκαδίας Αντιπροέδρου και παρισταμένου, ως Υπουργού, ενός πρώην Δημάρχου, ο οποίος ως Δήμαρχος προσέφερε αξιόλογο έργο στο Δήμο της Λαμίας.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΚΑΨΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, εμείς οι Αρκάδες να φύγουμε;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Κύριε Καψή, όλοι είναι Αρκάδες.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΚΑΨΗΣ: Εγώ είμαι Μικρασιάτης.

ΒΥΡΩΝ ΠΟΛΥΔΩΡΑΣ: Δεν το ξέρετε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Το ξέρετε ότι και σεις ως Μικρασιάτης είστε Αρκάς...

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΤΣΟΥΡΝΟΣ: Με δεδομένο ότι έχω υπηρετήσει για τριάντα περίπου χρόνια την Τοπική Αυτοδιοίκηση από τα οποία τα δώδεκα ως δήμαρχος, φρονώ ότι δικαιούμαι να έχω άποψη

για όσα στο διάστημα αυτό έχουν συμβεί στον ευαίσθητο αυτό χώρο, το χώρο της Τοπικής Αυτοδιοίκησης που από όλους αναγνωρίζεται ότι είναι κύπταρο της δημοκρατίας.

Το κύπταρο αυτό από τις πολλαπλές επεμβάσεις της Κυβέρνησης ειδικότερα την τελευταία τετραετία, κινδυνεύει να μεταλλαχθεί και από κύπταρο της δημοκρατίας να καταστεί κύπταρο της κομματοκρατίας του ΠΑΣΟΚ.

Το παγίο διαχρονικά αίτημα της Τοπικής Αυτοδιοίκησης για διοικητική αυτοτέλεια και οικονομική αυτοδυναμία έχει ξεθωριάσει. Τα άλλοτε πολυδιαφημισμένα συμβούλια περιοχής και οι αναπτυξιακοί σύνδεσμοι απλώς έγραψαν ιστορία και ταλαιπώρησαν την Τοπική Αυτοδιοίκηση.

Το ίδιο συμβαίνει και θα συμβεί και τώρα με τα λεγόμενα τοπικά συμβούλια και τις συμπολιτείες των δήμων.

Η Κυβέρνηση στραγγάλισε οικονομικά τους ΟΤΑ αφού, όπως εύστοχα παρατήρησε και ο Αρχηγός της Νέας Δημοκρατίας, υπεξαίρεσε θεσμοθετημένους πόρους της Τοπικής Αυτοδιοίκησης. Και ενώ για τον απλό υπάλληλο η υπεξαίρεση είναι βαρύτατο ποινικό αδίκημα, η Κυβέρνηση σφυρίζει αδιάφορα. Δεν θέλει η Κυβέρνηση ισχυρή Τοπική Αυτοδιοίκηση γιατί είναι εμπόδιο στα κομματικά σχέδια του κυρίου Πρωθυπουργού. Έτσι, οικονομικά χρεοκοπημένοι δήμαρχοι σπεύδουν παρακλητικά στα κυβερνητικά κομματικά γραφεία εκλιπαρούντες για βοήθεια σε χρήμα ή σε εντάξεις έργων.

Αλλά εκεί που η παρέμβαση της Κυβέρνησης υπήρξε εξοντωτική, είναι στον τομέα της διοικητικής αυτοτέλειας. Ο κομματικός περιφερειάρχης, με τις εξουσίες που έχει νομοθετήσει υπέρ αυτού η Κυβέρνηση, είναι το μεγάλο αφεντικό των δημάρχων. Άκομα και η εξέταση μιας προσφυγής πολίτη κατά αποφάσεως δημοτικού συμβουλίου, έξετάζεται από επιτροπή η οποία ορίζεται από τον κομματικό περιφερειάρχη, βάσει νόμου της παρούσας Κυβέρνησης. Αν αυτό λέγεται αναβάθμιση του θεσμού, τότε οι λέξεις έχουν χάσει το νόημά τους.

Πειθαρχικά παραπτώματα, έλεγχοι κατά βούληση, χρηματοδοτήσεις, εντάξεις έργων και κάθε λογής εξάρτηση τελούν υπό τον κομματικό περιφερειάρχη ή των υπ' αυτού οριζομένων εντολοδόχων.

Δεν μπορώ να αποδεχτώ το γεγονός ότι το ποιοι θα προσληφθούν στη Δημοτική Αστυνομία του Δήμου της Αθήνας, θα αποφασιστεί από επιτροπή την οποία ορίζει ο Περιφερειάρχης της Αττικής. Είναι προσβολή για τον πρώτο δήμο της πατρίδας, να αποφασίζει ο κομματικός περιφερειάρχης για το ποια άτομα και με ποια κριτήρια θα προσληφθούν στη Δημοτική Αστυνομία του Δήμου της Αθήνας.

Μήπως μπορεί ο κύριος Υπουργός να μνημονεύσει πόλη της Ευρώπης που να ισχύει αυτό το καθεστώς; Ο κύριος Πρωθυπουργός επαιρέται ότι έβαλε την Ελλάδα στον σκληρό πυρήνα της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η Τοπική Αυτοδιοίκηση σε ποιον πυρήνα ανήκει;

Μήπως μπορείτε να μας πείτε, κύριε Υπουργέ, σε ποια χώρα της Ευρωπαϊκής Ένωσης ισχύει το μοντέλο αυτό της Τοπικής Αυτοδιοίκησης ως προς το βαθμό της διοικητικής εξάρτησης από τον κομματικό περιφερειάρχη; Εκχωρήστε στους δήμους ό,τι προβληματικό και χρεοκοπημένο υπήρχε στη κεντρική εξουσία (γήπεδα, παιδικούς σταθμούς) χωρίς να μεταφέρετε ανάλογους οικονομικούς πόρους. Αντί να εκσυγχρονίσετε το θεσμό, φαίνεται ότι εκσυγχρονίσατε τη διαπλοκή, δείγματα της οποίας εμφανίζονται και στην Τοπική Αυτοδιοίκηση, αφού καταργήσατε κάθε έλεγχο.

Διάβασα προ ημερών σε αξιόπιστη αθηναϊκή εφημερίδα ότι από έρευνα που έγινε, στους τρεις βιολογικούς καθαρισμούς, ο ένας δεν λειτουργεί ποτέ και από τους άλλους δύο ο ένας λειτουργεί προβληματικά. Ερευνήστε το Υπουργείο τα καταγγελλόμενα; Για τους βιολογικούς καθαρισμούς διετέθησαν δισεκατομμύρια δραχμών.

Εκεί που σταθερά έχετε εκχωρήσει αρμοδιότητες στους ΟΤΑ, είναι στο θέμα των XYTA. Μολύνεται ανεπανόρθωτα η Ελλάδα και το Υπουργείο κωφεύει. Αρνείται να αναλάβει πρωτοβουλία λύσης του προβλήματος και επί σειρά ετών χωροθετεί χωρίς αποτέλεσμα.

Η Κυβέρνηση δεν λύνει το πρόβλημα, διότι φοβάται το λεγό-

μενο πολιτικό κόστος. Όταν μία κυβέρνηση δεν μπορεί να λύσει το τόσο σπουδαίο πρόβλημα της διάθεσης των αστικών απορριμάτων, πώς θα λύσει άλλα προβλήματα που χρειάζονται περισσότερο θάρρος, περισσότερη τόλμη, περισσότερη αποφασιστικότητα;

Θα ήμασταν αφελείς εάν περιμέναμε από μία Κυβέρνηση που διανύει τις τελευταίες μέρες την κοινοβουλευτική της θητείας να δώσει λύσεις τώρα στα χρόνια αυτά προβλήματα. Τώρα το ενδιαφέρον της Κυβέρνησης και για την Τοπική Αυτοδιοίκηση, αλλά και για όλους σχεδόν τους τομείς δράσης, είναι έντονα ψηφοθηρικό.

Ακόμα και τον πρόεδρο της ΚΕΔΚΕ τον στρατεύσατε στο Εκτελεστικό Γραφείο του ΠΑΣΟΚ, οδηγώντας έτσι στο κομματικό πρυτανείο το κορυφαίο συνδικαλιστικό όργανο της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, που είναι η ΚΕΔΚΕ.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η Κυβέρνηση οφείλει να δηλώσει ζεκάθαρα πώς θέλει να λειτουργεί η αυτοδιοίκηση. Θα είναι εργαλείο ανάπτυξης της τοπικής κοινωνίας ή θα είναι πολιτιστικός σύλλογος ποικίλων εκδηλώσεων; Η Ευρώπη στην οποία ανήκουμε, μας δείχνει το δρόμο, μας παρέχει την εμπειρία της, αρκεί να πάψουμε να βλέπουμε την Τοπική Αυτοδιοίκηση ως κομματικό παραμάγαζο.

Η Νέα Δημοκρατία ως αυριανή κυβέρνηση θα απεγκλωβίσει την Τοπική Αυτοδιοίκηση από το θανάτωμα εναγκαλισμό της από τον κομματικό περιφερειάρχη. Θα εφαρμόσει το πρόγραμμά της, πολλά σημεία του οποίου έχουν δημοσιοποιηθεί, και θα κάνει την Τοπική Αυτοδιοίκηση πραγματικό μοχλό ανάπτυξης της τοπικής κοινωνίας και ουσιαστικό κύπταρο της δημοκρατίας.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΓΙΑΝΝΗΣ ΚΑΨΗΣ: Κύριε Υπουργέ, μετά τη χειρουργική αυτή ερμηνεία των ΟΤΑ, θα πρέπει να περιμένετε και εισήγηση να μπούμε στο γύψο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Κύριε Καψή, δεν έχετε το λόγο.

Ο κ. Τασούλας έχει το λόγο.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΑΣΟΥΛΑΣ: Κύριε Πρόεδρε, ένας εκ των γνωστών ποιητών της νεότερης Ελλάδος, ο οποίος χαρακτηρίζεται και πεσιμιστής, ο Καρυωτάκης, έγραψε ένα στίχο, ο οποίος λέει «Ρίξε το όπλο και σωριάσου πρηηνής, όταν ακούσεις ανθρώπους».

Θα μπορούσε κανείς, βλέποντας τις δυσκολίες με τις οποίες η Τοπική Αυτοδιοίκηση σήμερα αντιμετωπίζει τις αρμοδιότητες που το κράτος της εκχωρεί, χωρίς αυτές να συνοδεύονται από πραγματική εξουσία και κατοχυρωμένους πόρους, να παραφράσει τον Καρυωτάκη, όχι στον πεσιμιστό του, αλλά στους στίχους του και να πει ότι η Τοπική Αυτοδιοίκηση «ρίχνει το όπλο και σωριάζεται πρηηνδόν, όταν ακούει αρμοδιότητες».

Και τούτο διότι εκεί όπου είχαμε μία διεκδικητική αντίληψη έναντι των αρμοδιοτήτων και έναντι του γεγονότος ότι πρέπει το κεντρικό κράτος να δώσει στους δήμους, που είναι η πιο κοντινή εξουσία στον πολίτη, όλα αυτά τα οποία καλύτερα λόγω γνώσεως και αμεσότητος μπορεί να διαχειριστεί, σήμερα θα δείτε να δημιουργείται ένα αντίστροφο κλίμα και μην εκπλαγείτε σύντομα να γίνει και κάποιο κίνημα επιστροφής αρμοδιοτήτων, ελλείψει πραγματικών δυνατοτήτων ασκήσεως αυτών των αρμοδιοτήτων.

Δεν είναι το θέμα των αρμοδιοτήτων σε ποιον θα γκρινιάζει ο κόσμος και επειδή η κεντρική εξουσία δεν θέλει ο κόσμος να γκρινιάζει σ' αυτήν πετάμε το μπαλάκι στην Τοπική Αυτοδιοίκηση. Η Τοπική Αυτοδιοίκηση είναι κράτος και η πρωτοβάθμια και η δευτεροβάθμια, είναι δημόσιο, είναι φορείς ασκήσεως αποκεντρωμένης εξουσίας και συνεπώς δεν είναι υπεκφυγή ή μαξιλάρι, ή σωσίβιο στο οποίο να καταφεύγουμε, προκειμένου να περισώσουμε τους εαυτούς μας από τη λαϊκή καταφορά.

Κύριε Πρόεδρε, δεν είναι τυχαίο πως διαρκώς τα συνέδρια της Τοπικής Αυτοδιοίκησης και το τελευταίο στη Θεσσαλονίκη και το προτελευταίο, που έγινε λίγους μήνες πριν, αναφέρονται στα δέκα σημεία των οικονομικών διεκδικήσεων κατά τρόπο μονότονο, κατά τρόπο ο οποίος να μαρτυρεί όχι απλώς μία αδιαφορία εκ μέρους της πολιτείας, αλλά τολμώ να πω και έναν

εμπαιγμό.

Πρέπει, λοιπόν, να συμφωνήσουμε ότι τα πάντα, λίγους μήνες πριν τις εκλογές, πώς αντιλαμβανόμεθα την Τοπική Αυτοδιοίκηση. Είναι ένα χριστουγεννιάτικο δένδρο, για να γίνει επίκαιρος, το οποίο στολίζουμε όχι με χιόνι ή με δώρα, αλλά το στολίζουμε με τίτλους και επικεφαλίδες θεσμών, το στολίζουμε με βαρύγδουπα στολίδια, τα οποία τα ονομάζουμε «βοήθεια στο σπίτι», «ΚΕΠ», «κοινωνική πρόνοια», «μέριμνα» και σε συνέχεια όλα αυτά τα στολίδια πέφτουν και σπάνε, επειδή ακριβώς δεν τα στορίζουμε επαρκώς; Είναι ένας θεσμός τον οποίο χρησιμοποιούμε για να έχουμε σε ομηρία χιλιάδες συμβασιούχους, η συνέχιση της εργασίας των οποίων εξαρτάται από το ακάθε χρόνο ή κάθε εξάμηνο το Υπουργείο Εσωτερικών ή το Υπουργείο Εργασίας θα δεήσει να συνεχίσει τη χρηματοδότησή τους; Ή είναι ένας θεσμός ο οποίος βρίσκεται κοντά στον πολίτη, ένας θεσμός ο οποίος έχει αρμοδιότητα και στο κοινωνικό έργο και ο οποίος πρέπει να νιώθει τα νώτα του καλυμμένα ως προς την οικονομική διάσταση αυτών των δυνατοτήτων του για να μπορέσει να τις ασκήσει τουλάχιστον σε μια μεσοπρόθεσμη βάση;

Εάν, κύριε Υπουργέ, μας πείτε -που θα μας πείτε και εν μέρει δικαιώδης- ότι έχετε δώσει χρήματα στην Τοπική Αυτοδιοίκηση, έχετε κάνει ρυθμίσεις δανείων της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, προτρέχω και σας απαντώ ότι αυτήν τη στιγμή δεν συγκρινόμαστε με το τι συνέβαινε τη δεκαετία του 1960 ή τη δεκαετία του 1970. Αυτήν τη στιγμή συγκρινόμαστε με το τι γίνεται στον περίγυρό μας, αυτήν τη στιγμή συγκρινόμαστε με τη γεωμετρική αύξηση των αναγκών και των αξιώσεων που έχει η κοινωνία έναντι της Τοπικής Αυτοδιοίκησης και ως προς αυτό το αγώνισμα είμαστε εκτός μάχης.

Ασφαλώς έχετε να απαντήσετε πολλά. Άλλα ασφαλέστατα υπάρχει αμηχανία και αδυναμία πραγματικής απαντήσεως στο κεφαλαιώδες ερώτημα γιατί σήμερα η Τοπική Αυτοδιοίκηση προικοδοτείται με μια πανδαισία θεσμών και στην ουσία η ανημπορία των δήμων να ανταποκριθούν στα οικονομικά προκύπτει όχι μόνο από αυτά που σας λέει η ΚΕΔΚΕ, αλλά από μια επίσκεψη σε μια οποιαδήποτε εκλογική περιφέρεια.

Σήμερα οι δήμοι πρέπει να κάνουν εκτός των άλλων και μελέτες περιβαλλοντικών επιπτώσεων για όλα τα έργα εκτός από τα οικοδομικά, νομίζω. Ποιος δήμος στο Νομό Ιωαννίνων ή στον οποιοδήποτε νομό της Ελλάδας έχει την επιστημονική επάρκεια στο προσωπικό του για να κάνει τείτοιον είδους μελέτες; Ποιος θα τα κάνει αυτά; Η ΤΥΔΚ, η οποία τους παραπέμπει στους ιδιώτες;

Όλο αυτό, λοιπόν, το παιχνίδι των αρμοδιοτήτων και των μύθων πρέπει να λυθεί, πρέπει να κατοχυρωθούν οι δήμοι θεσμικά, από πλευράς λειτουργικότητας και επιστημονικού προσωπικού -το 90% του προσωπικού των καποδιστριακών δήμων αποτελείται από παλιούς γραμματείς- και κυρίως από κατοχυρωμένους πόρους που θα δώσουν τη δυνατότητα στους δήμους μας να ασκήσουν αυτές τις πλούσιες πράγματι αρμοδιότητες όχι με το τσιγκέλι, αλλά αποφασιστικά και για το καλό τους κοινωνικού συνόλου.

Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Κύριοι συνάδελφοι, έχω την τιμή να ανακοινώσω στο Σώμα ότι τη συνεδρίασή μας παρακολουθούν από τα άνω δυτικά θεωρεία, αφού προηγουμένως ξεναγήθηκαν στην Έκθεση της αίθουσας «ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ» με θέμα: «Κρήτη - 90 χρόνια από την Ένωσή της με την Ελλάδα», πενήντα τέσσερις μαθητές και καθηγητές από το 2ο Γυμνάσιο Ταύρου και είκοσι τρεις μαθητές κι ένας καθηγητής από το 5ο Γυμνάσιο Ζωγράφου Αθηνών.

Η Βουλή τους καλωσορίζει.

(Χειροκροτήματα από όλες τις πτέρυγες)

Το λόγο έχει ο κ. Τσιπλάκης.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΣΙΠΛΑΚΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, αγαπητοί συνάδελφοι, έχει επανελημμένως ειπωθεί -και έχει ειπωθεί βασικώς- ότι στην πολιτική όλα κρίνονται εκ του αποτελέσματος. Και το λέω, το επισημάνων αυτό, γιατί το ερωτηματικό της συγκεκριμένης σήμερα υποβαλλόμενης επερώτησης είναι:

Ξεκαθαρίστε την άποψή σας για το ρόλο της αυτοδιοίκησης, ξεκαθαρίστε την άποψή σας θεσμικά και έστω την υστάτη στιγμή κάντε κάποιες κινήσεις σε οικονομικό επίπεδο για να μην προσαυξήσετε αυτήν τη χρόνια τώρα υπάρχουσα κατάσταση ομηρίας έναντι της Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

Και το ερωτηματικό είναι καθ' ον τρόπο σας εξωτερίκευσα, διότι δεν τρέφουμε ψευδαισθήσεις -και επιώθηκε προηγουμένων από τους συναδέλφους- ότι δυο, τρεις μήνες προ των εκλογών ενασκούντες εμείς συγκεκριμένη κοινοβουλευτική ενέργεια, εσείς θα προχωρήσετε και σε λύση του τιθέμενου ζητήματος. Εμείς έχουμε γνώση της μη αντιστοίχησης λόγων και έργων, γιατί αυτό είναι θεμελιακός, διαχρονικός σας όρος λειτουργίας. Και σας ελέγχουμε αυστηρά περί αυτού, διότι χρόνια τώρα οραματικά και εμπνευστικά ή δεν ξέρω κατά άλλον ποίον τρόπο τοποθετείστε στα προβλήματα και ο αντίλογός σας έναντι της Νέας Δημοκρατίας είναι: «Εμείς δεν μπορούμε να σας παρακολουθήσουμε σ' αυτό το θεωρητικό επίπεδο». Όμως έχετε ξεχάσει ότι είστε Κυβερνηση.

Και αυτές οι εμπνεύσεις και οι άλλης φύσεως θεωρητικές μεγαλόστομες διακηρύξεις και τοποθετήσεις, αν μη τι άλλο, χρειάζονται εν μέρει αντιστοίχιση με το έργο. Και αποδεικνύεται περίτρανα ότι τέτοιο έργο δεν έχετε επιτελέσει στον συγκεκριμένο τομέα της αυτοδιοίκησης, που εσείς κατά την ίδρυτική σας διακήρυξη έχετε αναγάγει σε ένα από τα τρία βάθρα της δημοκρατίας, Κοινοβούλιο, συνδικαλισμός και Τοπική Αυτοδιοίκηση. Τα οράματα -σας το λέω προτρεπτικά- και οι υψηλοί στόχοι θέλουν ψυχή, θέλουν καρδιά, θέλουν ξεκαθάρισμα με τον ίδιο μας τον εαυτό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Σας προσέχει ο κ. Καψής, ο οποίος «έσπασε» τη μέση του γυρίζοντας προς εσάς για να ακούσει τα περί οραμάτων...

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΣΙΠΛΑΚΗΣ: Ελπίζω ότι ο ίδιος αποδέχεται ότι από πλευράς Νέας Δημοκρατίας λέγονται μόνο σοβαρά πράγματα, σε αντίλογο των όσων κατά καιρούς εσείς λέτε.

Θέλουν ψυχή, θέλουν καρδιά οι υψηλοί στόχοι, τα οράματα, οι εμπνεύσεις. Παρομία λαϊκή λέει, την ψυχή σου αν την πετάξεις πέρα από το ποτάμι θα ακολουθήσει το άλογο. Αν έχεις ξεκαθαρίσει τι θέλεις και από εκεί και πέρα διαχειρίζεσαι αυτό το στόχο καθόν τρόπο πρέπει με αυτοσυνειδησία, υπευθυνότητα, είναι βέβαιο ότι θα φθάσεις το στόχο.

Χρόνια τώρα τι μας λέτε, κύριε Υπουργέ; Μας λέτε ότι πρέπει να έχει οικονομικά αυτοτέλεια η Τοπική Αυτοδιοίκηση ότι πρέπει να είναι κοντά στον πολίτη γιατί η διαχείριση των τοπικών υποθέσεων γίνεται από την Τοπική Αυτοδιοίκηση. Βεβαίως θα πρέπει η ίδια στα πλαίσια των διαμορφούμενων ευρωπαϊκών συνθηκών και των επιταγών του ευρωπαϊκού δικαιού, να είναι σε θέση να πράπτει απευθείας, αυτοτελώς και με την Ευρωπαϊκή Ένωση για να υποβοηθήσει τις τοπικές κοινωνίες.

Για να μη θεωρηθεί ότι ο αντίλογος της Νέας Δημοκρατίας είναι υποκειμενικός, θα ήθελα να σας πω εγώ σ' αυτά που διαχρονικά λέτε, το εξής: Πάρτε και διαβάστε τα πορίσματα, συμπεράσματα και όχι μόνο τακτικών συνεδριών αλλά και εκτάκτων και της ΚΕΔΚΕ και της ΕΝΑΕ. Διαβάστε τα καλά και θα δείτε ότι υπεράκοντίζουν και αυτές τις θέσεις της Νέας Δημοκρατίας, οι οποίες εκφράστηκαν προσφάτως με αφορμή δημοσιοποίησης του κυβερνητικού προγράμματός μας για την Τοπική Αυτοδιοίκηση.

Δεν μπορεί, λοιπόν, να παραγνωριστεί ότι χρόνια τώρα υπεξαιρείτε θεσμοθετημένους πόρους και δεν τους αποδίδετε σε βάθος τουλάχιστον πενταετίας. Λέει η ΕΝΑΕ, η ΚΕΔΚΕ «αποδώστε αυτούς τους κρατικούς αυτοτελείς πόρους σε βάθος πενταετίας». Λέει η ΚΕΔΚΕ «αποδώστε τα 50 εκατομμύρια ευρώ...» -και θα έρθουν στις 18 Δεκεμβρίου, ημερομηνία έναρξης συζήτησης του προϋπολογισμού- «...της ATA». Εγγράψτε, λέει, σωστά στον προϋπολογισμό τα κονδύλια του v. 1828/89 γιατί τα απολογιστικά στοιχεία του 2002 υποδηλώνουν παρέκκλιση κατά 200 εκατομμύρια ευρώ. Εγγράψτε, λέει, σωστά επισημαντώντας τα κονδύλια τα οποία σε συνέχεια της θεσμοθέτησης του v. 2539/97 περί «ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑ» πρέπει να εγγραφούν και να συνιστούν τη συμπλήρωση αυτού του ειδικού, περιφερειακού, τοπικού, αναπτυξιακού προγράμματος του ΕΠΤΑ, το οποίο απο-

τέλεσε και το υπόβαθρο αυτού του συγκεκριμένου θεσμού που διαμορφώσατε και τον οποίο έχετε εγκαταλείψει.

Τελειώνοντας, αναμφισβήτητα στοιχεία δείχνουν ότι το 40% των δήμων της χώρας αυτήν τη στιγμή είναι «εν πτωχεύσει». Δεν υπάρχει χρηματοδότηση.

Επιπέλους -και εμείς το λέμε σε θεωρητικό επίπεδο- πρέπει και ενόψει εκλογών να κάνετε συγκεκριμένες προτάσεις, όπως κάνει η Νέα Δημοκρατία και να δεσμευτείτε έστω και αν αυτή η υποσχέση σας είναι απροσφόρου αποτελέσματος για να φθάσετε τουλάχιστον κατ' επίφαση θαρραλέα στις εκλογές και να πείτε έστω και εκ των υστέρων ότι προβληματίζεστε υποβάλλοντες προτάσεις.

Σας ευχαριστώ πολύ.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΚΑΨΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, το λόγο επί προσωπικού.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Δεν έχετε το λόγο.

Ο κ. Ζώης έχει το λόγο.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Πρόεδρος της Βουλής κ. **ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΚΑΚΛΑΜΑΝΗΣ**)

ΧΡΗΣΤΟΣ ΖΩΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, μ' αυτήν την επερώτηση η Νέα Δημοκρατία προσπαθεί να αποδείξει τη σύγχυση στο χώρο της αυτοδιοίκησης, την ανακολουθία λόγων και πράξεων, την αναντιστοιχία κυβερνητικών υποσχέσεων και έργων πραγματικής στήριξης της Νομαρχιακής και Τοπικής Αυτοδιοίκησης. Η Κυβέρνηση δεν έχει καταφέρει να δώσει άθηση σε εκείνες τις θεσμικές αλλαγές που κρίνονται απαραίτητες για τις οποίες η ίδια η αυτοδιοίκηση επανειλημμένως έχει εκφρασθεί.

Επίσης η Κυβέρνηση δεν κατάφερε να ανταποκριθεί στα χρονικά όρια που η ίδια έθεσε. Για όλους εμάς δεν αποτελεί ούτε έκπληξη ούτε παραδόξητη μία τέτοια διαπίστωση, γιατί δεν είναι η πρώτη φορά που η Κυβέρνηση λειτουργεί κατ' αυτόν τον τρόπο. Θα έλεγα μάλιστα ότι διακρίνεται γι' αυτήν την «ιδιότυπη» συνέπειά της.

Και τα δύο συνέδρια που πρόσφατα πραγματοποιήθηκαν στη Θεσσαλονίκη και την Ημαθία της ΚΕΔΚΕ και της ΕΝΑΕ κατέγραψαν με απόσταση μόνο μιας εβδομάδος την υποχρέωση της Κυβέρνησης να αποσαφηνίσει επιπέλους το τοπίο στη Νομαρχιακή και Τοπική Αυτοδιοίκηση. Εγκαλούν την Κυβέρνηση για καλλιέργεια σύγχυσης έστω και κομψά διατυπωμένα. Ζητούν να προσδιορίσετε με σαφήνεια τις κρατικές και αυτοδιοικητικές αρμοδιότητες. Μετά από τόσα χρόνια διακυβέρνησης, δυστυχώς, τα αυτονότα παραμένουν ζητούμενα.

Τώρα λίγο πριν ο λαός δείξει την έξοδο στην Κυβέρνηση, το μόνο που δείχνει να την απασχολεί είναι με αυτές τις συνεχείς εξαγγελίες και παρουσία στο προσκήνιο των αυτοδιοικητικών πραγμάτων να διεκδικεί τη δημιουργία ενός άλλοθι για την επόμενη ημέρα, ένα αλλοθι που θα μπορεί να επικαλείται αύριο ως Αντιπολίτευση για τις προθέσεις που σήμερα εξαγγέλλει.

Δεν γνωρίζει ότι αυτές οι εξαγγελίες γίνονται στην αρχή της τετραετίας; Δεν γνωρίζει ότι υπάρχει τέλος χρόνου; Δεν γνωρίζετε, κύριε Υπουργέ, ότι θα κριθείτε για όλα όσα έχετε πραγματοποιήσεις και όχι για όσα έχετε υποσχεθεί ή πρόσκειται να υποσχεθείτε ότι θα πραγματοποιήσετε; Δυστυχώς η χώρα με δική σας ευθύνη βρίσκεται από καιρό σε μακρά προεκλογική περίοδο. Ό,τι και να λέτε κρίνετε μέσα απ' αυτήν την ιδιόμορφη οπτική γωνία.

Την υποτιθέμενη διοικητική αναδιάρθρωση τη διαβάζουμε κάθε Σαββατοκύριακο στα φύλλα των εφημερίδων αλλά δεν τη βλέπουμε έξω απ' αυτά.

Αυτό αποδεικνύει και μας αποκαλύπτει ταυτόχρονα ότι δεν έχετε ολοκληρωμένο σχέδιο για τη διοικητική αναδιάρθρωση της χώρας ή τουλάχιστον, όπως προείπα, εάν έχετε, φροντίζετε να το διαρρέετε μόνο στον Τύπο.

Εξαγγείλατε το νέο Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων και ξεκινήστε ένα διάλογο με τους ενδιαφερομένους που κράτησε περίπου οκτώ μήνες. Βέβαια, δεν έχει έρθει ακόμα στη Βουλή για να τον κρίνουμε τυπικά και δεν γνωρίζω αν θα προλάβει κιόλας, κύριε Υπουργέ, να έρθει πριν από τις επερχόμενες εθνικές εκλογές. Όμως, μπορούμε από όσα ήδη γνωρίζουμε να συνάγουμε κάποια συμπεράσματα.

Εμείς ισχυρίζομαστε ότι δεν πρόκειται τελικά για ένα

κώδικα, αλλά για μία τροποποίηση απλώς του υφισταμένου. Αφήνω ασχολίαστο βέβαια το άλλο μεγάλο θέμα τεχνικής αλλά και τελικά ουσιαστικής πολιτικής σημασίας για το αν αποτελεί συστηματική προσπάθεια κωδικοποίησης των διατάξεων για την Τοπική Αυτοδιοίκηση. Και θα επιμείνω στο σημείο του αν είναι νέος. Και αυτό γιατί η κριτική οδηγεί σε πάγια συμπεράσματα για το χαρακτήρα της πολιτικής. Εσείς βεβαίως μπορεί να την υψώνετε αυτήν την προσπάθειά σας σε μεταρρυθμιστική, όλοι όμως οι υπόλοιποι την κατανοούμε και την αντιλαμβανόμαστε απλώς ως διαχειριστικό τύπου.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα να πάρω και το χρόνο της δευτερολογίας μου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Κανονικά ολοκληρώστε τώρα και θα δευτερολογήσετε μετά.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΖΩΗΣ: Τότε προτιμώ να σταματήσω εδώ και θα επανέλθω στη δευτερολογία μου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Ολοκληρώστε τη σκέψη σας.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΖΩΗΣ: Από τα συμπεράσματα του Συνεδρίου της ΚΕΔΚΕ προκύπτει ότι το αρχικό σχέδιο ήταν χειρότερο αυτού που τελικώς προέκυψε μετά από τον υποτιθέμενο οκτάμηνο διάλογο. Αυτό μπορεί να έχει μία μικρή σημασία, έχει όμως πολύ μεγάλη αξία και τεκμηρώνει την άποψή μας η κατά τα λοιπά αξιολόγηση αυτού του πονήματος από την ίδια την ΚΕΔΚΕ. Αφού καταγράφονται κάποιοι έπαινοι στο τελευταίο τακτικό Συνέδριο της ΚΕΔΚΕ, για λόγους ευγένειας, πιστεύω, προχωρεί στα εξής:

Απέχει ο κώδικας από τις προσδοκίες της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, αφού απαντά στη σημερινή πραγματικότητα με δεδομένη τη διοικητική δομή της χώρας και τον εξαρτημένο χαρακτήρα της Τοπικής Αυτοδιοίκησης από τον κρατικό πρόποδογματισμό.

Τι αποδεικνύουν αυτές οι επισημάνσεις; Τι καταλαβαίνουμε;

Πρώτον, εάν και όποτε υπάρξει διοικητική αναδιάρθρωση, αυτή που υποτίθεται ότι επαγγέλλεται, θα πρέπει να αλλάξει πάλι ο κώδικας, αυτός που υποτίθεται ότι είναι ο νέος, σύγχρονος και προσαρμοσμένος στα νέα δεδομένα ως εργαλείο άσκησης πολιτικής στην Τοπική Αυτοδιοίκηση.

Συνεπώς δεν προσφέρετε, κύριε Υπουργέ, σύγχρονο εργαλείο, που να προοινώζετε αυτό το όραμά σας για διοικητική αναδιάρθρωση. Παραδίδετε έναν κώδικα, για να υπηρετήσετε απλώς τα σημερινά δεδομένα και αυτό με καθυστέρηση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Ο Υφυπουργός Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, κ. Παπαδήμας, έχει το λόγο.

ΛΑΜΠΡΟΣ ΠΑΠΑΔΗΜΑΣ (Υφυπουργός Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης): Κύριοι συνάδελφοι, είμαστε ιδιαίτερα ευτυχής που υποβάλλατε αυτήν την επερώτηση, πράγμα που σας το ζητούσα εδώ και καιρό.

Χαίρομας για δύο λόγους: Ο πρώτος είναι ότι μου δίνετε την ευκαιρία να διασκεδάσω τις όποιες ανησυχίες έχετε για το παρόν και για το μέλλον των θεσμών της αυτοδιοίκησης, ειλικρινείς ή όχι ανησυχίες.

Ο δεύτερος είναι ότι επιλέξατε έναν προνομιακό για το ΠΑΣΟΚ χώρο για να κάνουμε αυτήν τη συζήτηση. Και είναι προνομιακός ο χώρος της αυτοδιοίκησης για το ΠΑΣΟΚ, γιατί, όπως είπα προχθές σ' ένα νομοσχέδιο που συζητούσαμε εδώ, την ένταξη στην Ευρωπαϊκή Ένωση την υπέγραψε ο αείμνηστος ηγέτης της Νέας Δημοκρατίας, Κωνσταντίνος Καραμανλής, αλλά το ΠΑΣΟΚ την πήρε την Ελλάδα από το χέρι, την περιπάτησε σ' αυτόν το δύστοκο και ανηφορικό δρόμο και διάλεξε καλύτερο δρόμο απ' αυτόν που προέβλεπε η αρχική δική σας υπογραφή. Το ίδιο αυτά τα χρόνια κάναμε και για την αυτοδιοίκηση. Τι αυτοδιοίκηση παραλάβαμε το 1981; Πρώτα, πρώτα ήταν ένα κράτος υπερευγκεντρωτικό, αυταρχικό, αντιδημοκρατικό και εν τέλει αναποτελεσματικό για τον πολίτη.

Με μια αυτοδιοίκηση που εκφραζόταν μέσα από ένα βαθμό καχεκτικό ώστε θνητιγενή. Ήταν οι δήμαρχοι τότε των ληξιαρχείων, των νεκροταφείων, των σκουπιδιών άντε κανενός πιστο-

ποιητικού. Αυτή ήταν η δουλειά της αυτοδιοίκησης παρ' ότι η συνταγματική επιταγή ήταν να φτιάχετε και άλλο βαθμό αυτοδιοίκησης και να ενισχύσετε και τους δύο ή τους τρεις βαθμούς.

Τι δημιουργήσαμε εμείς μετά το 1981; Μια σειρά μεταρρυθμίσεων η οποία έκινησε αμέσως μετά το 1981, συνεχίστηκε μέχρι σήμερα και ασφαλώς θα συνεχιστεί και στο μέλλον διότι η αυτοδιοίκηση ενέχει μια δυναμική. Είναι ένας θεσμός συνεχώς εξελισσόμενος όχι στη δική μας χώρα σε όλες τις χώρες του κόσμου. Σε όλες τις χώρες αναγκάζονται να αλλάξουν το θεσμικό πλαίσιο και να το βελτιώσουν. Αυτό κάνουμε και μεις. Ξεκινήσαμε, λοιπόν, με πολλές αντιδράσεις μέσα στο Κοινοβούλιο και έξω από το Κοινοβούλιο. Να θυμίσω μέσα στο Κοινοβούλιο όλα τα νομοσχέδια που φέρναμε ότι όχι δεν τα ψηφίζατε μόνο, αλλά κραυγάζατε ότι μας διαλύετε το κράτος και βγαίνατε έξω από τη Βουλή δεν συμμετείχατε στη συζήτηση.

Με σταθερά βήματα, λοιπόν, προχωρήσαμε όλα αυτά τα χρόνια και με μεθοδολογία. Διότι δεν είναι δυνατόν να φτάσεις στο όραμα που είπατε πριν, μιας αυτοδιοίκησης πραγματικά οικονομικά και διοικητικά αυτοτελούς με μια και μόνο μεταρρυθμίση με ένα και μόνο βήμα. Τα βήματα τα δικά μας ήταν προσεκτικά. Ξεκινήσαμε φτιάχνοντας τα νομαρχιακά συμβούλια φτιάχνοντας το δημοκρατικό προγραμματισμό, αποκεντρώνοντας αρμοδιότητες σοβαρότατες στον Α' βαθμό αυτοδιοίκησης. Φτιάχνοντας το θεσμό της περιφέρειας σαν βαθμίδας προγραμματισμού της ανάπτυξης. Θεσμοθετώντας το Β' βαθμό αυτοδιοίκησης. Ενδυναμώνοντας τον Α' βαθμό αυτοδιοίκησης με τον «ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑ», φτιάχνοντας την Περιφέρεια διοικητική βαθμίδα του κράτους.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Α' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. **ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΓΕΙΤΟΝΑΣ**)

Φτάσαμε, λοιπόν, να δημιουργήσουμε ένα σύγχρονο αποκεντρωμένο μοντέλο εξουσίας χωρίς να μείνει κανένας από αυτούς τους κραδασμούς που υπήρξαν στη διάρκεια της δημιουργίας του χωρίς να έχει αιτορροφηθεί. Σε τέτοιο σημείο μάλιστα που εσείς που ήσασταν σκληροί πολέμιοι αυτής της αποδόμησης του κράτους, όπως μας λέγατε τότε, να έχετε γίνει σήμερα κριτές μας γιατί δεν ενισχύουμε σωστά αυτές τις μεταρρυθμίσεις που εμείς κάναμε, γιατί δεν ενισχύουμε σωστά τον Α' και το Β' βαθμό.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΕΦΑΛΟΓΙΑΝΝΗΣ : Το Β' βαθμό τον καταργήσατε.

ΛΑΜΠΡΟΣ ΠΑΠΑΔΗΜΑΣ (Υφυπουργός Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης): Κύριε Κεφαλογιάννη, ξέρω τις απόψεις σας. Σας έχω πει και άλλη φορά να συμφωνήστε και με τον κ. Πολύδωρα και με τους άλλους και να έχετε μια ενιαία άποψη διότι πρέπει να απαντάω σε δύο διαφορετικές απόψεις και δεν θα το κάνω αυτό.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΕΦΑΛΟΓΙΑΝΝΗΣ : Έχω δική μου άποψη.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Παρακαλώ να μη γίνονται διακοπές.

ΛΑΜΠΡΟΣ ΠΑΠΑΔΗΜΑΣ (Υφυπουργός Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης): Το ξέρω ότι έχετε δική σας άποψη, κύριε Κεφαλογιάννη.

Η σάση που τηρείται σήμερα και στη Βουλή και έξω από τη Βουλή, πιέζοντας την Κυβέρνηση να στηρίζει τους αυτοδιοικητικούς θεσμούς, σε μας δημιουργεί μια μεγάλη ικανοποίηση γιατί έστω και αργά καταλάβατε ότι αυτές οι αλλαγές που φέραμε σημαίνουν πρόσδοτο, εκσυγχρονισμό του κράτους, αποτελεσματικότερη διοίκηση. Είναι μια ικανοποίηση που αμβλύνει την πικρία που δώσατε και σε μας και στην αυτοδιοίκηση την περίοδο που κυβερνήσατε τη χώρα '90-'93 όταν αθετήσατε την «οικουμενική» σας δέσμευση για να προχωρήσετε σε εκλογές για τη Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση.

Δεύτερον, δεν σεβαστήκατε το v. 1828 για την οικονομική αυτοτέλεια και εν μίᾳ νυκτί φέρατε τροπολογία στη Βουλή και στερήσατε πόρους από την αυτοδιοίκηση.

Τρίτον, η αυτοδιοίκηση ουσιαστικά πήρε τους πόρους για εκείνη τη δική σας περίοδο προσφεύγοντας στο Συμβούλιο Επικρατείας και κερδίζοντας τις δίκες.

Τέταρτον, έζησε η αυτοδιοίκηση εκείνη την εποχή μια μαύρη περίοδο όπου επανήλθε εκείνο το αλήστου μνήμης των εποχών

του πελατειακού κράτους των δεκαετιών του '50 και του '60 «κατόπιν ενεργειών μου».

Ήμουν στην ηγεσία της ΚΕΔΚΕ και τότε είχαν μαζευτεί χιλιάδες τηλεγραφήματα Βουλευτών σας –και δεν είναι στο χαρακτήρα μου να σας πω και ονόματα, γιατί μερικοί απ' αυτούς εξακολουθούν να είναι σήμερα στα έδρανα της παράταξής σας...

ΒΥΡΩΝ ΠΟΛΥΔΩΡΑΣ: Ενώ εσείς είστε αθώες περιστερές!

ΛΑΜΠΡΟΣ ΠΑΠΑΔΗΜΑΣ (Υφυπουργός Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης): ... οι οποίοι έστελναν τηλεγραφήματα σε κοινότητες και σε δήμους ότι ...

ΒΥΡΩΝ ΠΟΛΥΔΩΡΑΣ: Εσείς είστε αθώες περιστερές!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Μην «ανακυκλώσουμε» πάλι προηγούμενες κακές στιγμές. Παρακαλώ! Καμία διακοπή δεν γράφεται στα Πρακτικά και δεν επιτρέπονται διακοπές!

ΛΑΜΠΡΟΣ ΠΑΠΑΔΗΜΑΣ (Υφυπουργός Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης): Κατόπιν ενεργειών τους είχαν εξασφαλίσει πίστωση για να γίνει ο μανδρότοιχος του νεκροταφείου τους ή για να μπορέσουν να φτιάξουν ποτίστρες για τα ζώα τους. Ας είναι όμως. Είναι θετικό ότι σήμερα, έστω και φραστικά, είστε με την αυτοδιοίκηση. Γιατί πριν από λίγα χρόνια ούτε φραστικά δεν ήσασταν υπέρ της. Ήταν η εποχή που φωνάζατε ότι διαλύουμε το κράτος.

Να δούμε όμως την ουσία της επερώτησης. Το ζητούμενο, κύριοι συνάδελφοι, διαχρονικά από την αυτοδιοίκηση, αλλά και η επιταγή του Συντάγματος για τους αυτοδιοικητικούς θεσμούς ποια είναι; Είναι να έχουμε μια αυτοδιοίκηση, η οποία να απολαμβάνει διοικητικής και οικονομικής αυτοτέλειας. Τι χρειάζεται για να γίνει αυτό; Χρειάζεται να έχει η αυτοδιοίκηση συγκεκριμένες αρμοδιότητες, να έχει συγκεκριμένους πόρους, να έχει τη δυνατότητα να ασκήσει αυτές τις αρμοδιότητες με επαρκές προσωπικό και ένα θεσμικό πλαίσιο τέτοιο που να διευκολύνει τη λειτουργία της. Εγώ θα σας κάνω μια σύντομη ανάλυση σε αυτά τα τέσσερα στοιχεία και στους δύο βαθμούς.

Στον πρώτο βαθμό πιστεύω ότι κανείς από εσάς δεν έβαλε θέμα ότι υπάρχει ανεπάρκεια από πλευράς αρμοδιοτήτων και ότι θα έπρεπε να δώσουμε και άλλες αρμοδιότητες στον πρώτο βαθμό για να τις ασκήσει. Το αντίθετο ελέχθη μάλιστα από κάποιουν από εσάς πριν από λίγο, ότι πιθανότατα κάποια στιγμή να ζητήσει η αυτοδιοίκηση να φύγουν μερικές αρμοδιότητες γιατί δεν θα μπορεί να τις ασκήσει, επειδή ίσως δεν έχει πόρους.

Για τους πόρους θα τα πούμε στη συνέχεια. Όσον αφορά όμως τις αρμοδιότητες, η αυτοδιοίκηση έχει πάρει τόσες όσες –πιστεύτε με– έχουν οι πιο προηγμένες αυτοδιοικήσεις της Ευρώπης. Το θεσμικό πλαίσιο είναι τόσο πλούσιο, που εκτός από τις αρμοδιότητες που ήδη δώσαμε, όπως είναι οι παιδικοί σταθμοί, τα προνοιακά ιδρύματα, τα αθλητικά κέντρα, τα Λιμενικά Ταμεία, κλπ. Ο πρώτος βαθμός αυτοδιοίκησης έχει και θεσμούς που πρόσφατα φτιάχαμε και που αφορούν εξυπηρέτηση των πολιτών για θέματα που χειρίζεται το κράτος, όπως είναι τα Κέντρα Εξυπηρέτησης Πολιτών.

Επομένως, δεν νομίζω ότι κανένας από εσάς μπορεί να βάλει θέμα αρμοδιοτήτων. Βάλατε όμως θέμα για τους πόρους. Οι πόροι πρέπει να εξεταστούν από δύο πλευρές. Η μία πλευρά είναι αν είναι ικανοί οι πόροι για να καλύψουν τις ανάγκες της αυτοδιοίκησης. Και η δεύτερη, αν αυτοί οι πόροι μοιράζονται σωστά ή μήπως μοιράζονται από την Κυβέρνηση κατά το δοκούν, δίνοντας στους δικούς μας και αφήνοντας τους άλλους;

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Γ' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. **ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΒΡΕΤΤΟΣ**)

Το δεύτερο θέμα είναι λυμένο με το v. 1828. Και ξέρετε πολύ καλά ότι οι κεντρικοί αυτοτελείς πόροι της αυτοδιοίκησης μοιράζονται με κοινή υπουργική απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών και Οικονομικών κάθε χρόνο, μετά από γνώμη της ΚΕΔΚΕ. Εμείς όμως τη γνώμη της ΚΕΔΚΕ στην πράξη την έχουμε κάνει σύμφωνη γνώμη της ΚΕΔΚΕ. Εκείνη μας στέλνει το τρόπο της κατανομής και εμείς απλώς από που μας στέλνει το μεταφράζουμε σε κοινή υπουργική απόφαση. Επομένως, δεν

υπήρξε και δεν θα υπάρξει ούτε στο μέλλον καμία διαμαρτυρία από οργανισμό πρωτοβάθμιας αυτοδιοίκησης ότι εμείς ευνοήσαμε κάποιο δήμαρχο και κάποιον άλλο τον ζημιώσαμε. Μοιράζονται όπως οι ίδιοι οι δήμαρχοι αποφασίζουν.

Το πρώτο θέμα: είναι επαρκείς οι πόροι; Αναφερθήκατε πριν στις δεσμεύσεις που αναλάβαμε στο έκτακτο συνέδριο της ΚΕΔΚΕ. Το έκτακτο συνέδριο της ΚΕΔΚΕ συγκλήθηκε από παρεξήγηση, αλλά και από πίεση που ασκήθηκε από κάποιους δημάρχους που είχαν αμφιβολίες αν και οι φετινοί πόροι θα διθούν στο ακέραιο και οι πόροι της επόμενης χρονιάς θα είναι τέτοιοι που να επαρκούν για την άσκηση αυτών των αρμοδιοτήτων.

Όλες αυτές οι δεσμεύσεις τηρήθηκαν μέχρι κεραίας. Θα σας πω δύο εξαιρέσεις για τις οποίες υπήρξε δέσμευση της Κυβέρνησης ότι θα γίνουν.

Η μία είναι ότι δεν δόθηκαν 50 εκατομμύρια ευρώ από την τελευταία δόση της ΑΤΑ. Αυτά τα 50 εκατομμύρια πιθανότατα να δοθούν εντός του Δεκεμβρίου. Αν δεν δοθούν εντός του Δεκεμβρίου, θα δοθούν μέσα στο πρώτο δεκαήμερο του Γενάρη. Δε νομίζω ότι είναι εκεί το πρόβλημα.

Και δεύτερον, υπήρξε θέμα για 50 εκατομμύρια ευρώ στους κεντρικούς αυτοτελείς πόρους του επομένου έτους. Δηλαδή η διεκδίκηση της αυτοδιοίκησης ήταν του χρόνου να εγγραφούν 1.800 δισεκατομμύρια ευρώ και αντί για 1.800 ο προϋπολογισμός είχε 1.750. Με τη δέσμευση που πριν από δύο εβδομάδες εκφράστηκε από τον Υπουργό δημόσια στο συνέδριο της ΚΕΔΚΕ αυτά τα 50 εκατομμύρια θα μπουν στην κοινή υπουργική απόφαση. Δηλαδή, η υπουργική απόφαση δεν θα είναι 1.750, θα είναι 1.800. Θα καλυφθεί μέχρι τελευταίου ευρώ αυτό που η αυτοδιοίκηση ζητούσε. Εξάλλου φέτος η αυτοδιοίκηση πήρε 1.580.000 ευρώ, όταν στον κρατικό προϋπολογισμό για τη φετινή χρονιά ήταν γραμμένα 1.406.000 ευρώ. Η κοινή υπουργική απόφαση έχει πάντοτε μία διαφοροποίηση από τα εγγραφέντα στον προϋπολογισμό. Αυτά για τον πρώτο βαθμό.

Δεν υπήρξε καμία αντίδραση από την αυτοδιοίκηση, σε αντίθεση με αυτά που είπατε για κινητοποίηση όλων των δημάρχων της χώρας και θα έρθουν να διαμαρτυρηθούν. Οι δήμαρχοι θα έρθουν να παρακολουθήσουν –και καλά κάνουν και αυτό κάνουν κάθε χρόνο– από τα θεωρεία τη συζήτηση του προϋπολογισμού και να ακούσουν και τις δεσμεύσεις που θα αναλάβει η πολιτική ηγεσία του Υπουργείου, αλλά και τις θέσεις που θα εκφράσουν τα κόμματα.

Είναι σωστή η κατανομή των πόρων στο δεύτερο βαθμό; Και εκεί ισχύει το ίδιο από το νόμο. Η κατανομή γίνεται με γνώμη της ΕΝΑΕ. Μέχρι σήμερα η ΕΝΑΕ, παρ' ότι ήταν υποχρεωμένη από το νόμο να εκφράσει γνώμη, δεν έχει εκφράσει ποτέ γνώμη και εμπιστεύόταν τον τρόπο με τον οποίο καταρτίζονταν οι προϋπολογισμοί και γινόταν η κατανομή των κεντρικών αυτοτελών πόρων. Φέτος είπαν ότι θα εκφράσουν γνώμη και έχουν συστήσει μία επιτροπή για να φέρουν πρόταση. Η δική μας δέσμευση είναι ότι η πρόταση που θα φέρει η ΕΝΑΕ θα αποτελέσει και την κοινή υπουργική απόφαση για την κατανομή των κεντρικών αυτοτελών της πόρων.

Είναι επαρκείς αυτοί οι πόροι για να ασκήσει αρμοδιότητες; Εκείνο που ζητάει η δευτεροβάθμια αυτοδιοίκηση –και έχει απόλυτο δίκιο– είναι να ξεκαθαρίσουν τα λειτουργικά της έξοδα από τις δαπάνες που κάνει για να καλύψει τα προνοιακά επιδόματα ή τη μεταφορά των μαθητών. Γι' αυτά τα δύο θέματα έχει συμφωνήσει η Κυβέρνηση και τα δύο Υπουργεία, το δικό μας και το Οικονομικός και Οικονομικών και υπάρχει τριμελής επιτροπή, στην οποία μετέχει και η ΕΝΑΕ που επεξεργάζεται τον τρόπο με τον οποίο στους προϋπολογισμούς των Νομαρχιακών Αυτοδιοίκησεων θα είναι χωριστά αυτοί οι κωδικοί αριθμοί, ώστε να μην εμπλέκονται με τα λειτουργικά.

Αν θα ήσασταν –και ήσασταν αρκετοί– στο συνέδριο της ΕΝΑΕ θα βλέπατε ότι δεν διατυπώθηκε άποψη ότι αυτοί οι πόροι δεν επαρκούν για τα λειτουργικά. Η θέση που έβαλε η ΕΝΑΕ ήταν τι θα γίνει με τον ειδικό αναπτυξιακό πόρο. Ζητούσε η αυτοδιοίκηση αυτός ο ειδικός αναπτυξιακός πόρος ο οποίος δόθηκε στην αυτοδιοίκηση τα τελευταία χρόνια –και φέτος δίνεται και του χρόνου θα δοθεί– να αποτελέσει ένα μόνιμο πόρο

οποίος να θεσμοθετηθεί και να μην είναι στη διάθεση του εκάστοτε Υπουργού αν θα τον δώσει ή δεν έχει λεφτά να τον δώσει. Υπήρξε δική μας δέσμευση ότι αυτός ο πόρος θα θεσμοθετηθεί. Πολύ γρήγορα θα έρθει διάταξη στη Βουλή, αφού γίνει η επεξεργασία πάλι από επιτροπή που συμμετέχει η ΕΝΑΕ για να δούμε ποια έργα πρέπει να χρηματοδοτούνται απ' αυτό τον πόρο, πώς θα πρέπει να διαμορφωνεται, τι ανάγκες θα καλύπτει, αν θα πρέπει εκεί μέσα να καλύπτονται και οι ανάγκες αντιμετώπισης των συνεπιειών από φυσικές καταστροφές.

Για όλα αυτά, λοιπόν, θα έρθει διάταξη στη Βουλή, που θα θεσμοθετεί πλέον τον ειδικό αναπτυξιακό πόρο σαν ένα μόνιμο πόρο της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης, με τον οποίο αυτή θα αντιμετωπίζει τις επενδυτικές της ανάγκες.

Όσον αφορά τα θέματα του προσωπικού, για τον πρώτο βαθμό δεν χρειάζεται να πω πολλές κουβέντες. Θα σας πω μόνο ότι έχει απελευθερωθεί τελείως ο δήμος και μπορεί μόνος του να προκηρύξει και να πάρει προσωπικό, με τις διατάξεις του ν. 2190 πάντοτε και με τον έλεγχο του ΑΣΕΠ, αλλά με πολύ γρήγορες διαδικασίες που γίνονται σε επίπεδο περιφέρειας. Και λυπάμαι αν συνάδελφοι μέσα στη Βουλή δεν έχουν καταλάβει ακόμη τι γίνεται από την Περιφέρεια. Δεν παίρνει ο Περιφερειάρχης το προσωπικό. Ούτε για την Αστυνομία που μου είπατε πριν πάρνει ο Περιφερειάρχης. Ο Περιφερειάρχης, που είναι όργανο του κράτους, –είναι ο Υπουργός στο νομό– συγκροτεί μία τριμελή επιτροπή από δύο υπαλλήλους της Περιφέρειας και έναν υπάλληλο του δήμου, για να μπορέσει να γίνει η επιλογή.

Και επειδή αναφερθήκατε και στο Δήμο Αθηναίων θα ήθελα να σας πω ότι ο Δήμος Αθηναίων συμμετείχε ενεργότατα σ' αυτήν την ιστορία –και εγώ είχα παρακαλέσει προσωπικά και είχαμε κάνει και σύσκεψη στο Υπουργείο– με την μηχανογραφική του υπηρεσία, για να μπορέσει τους δεκάδες χιλιάδες ενδιαφερομένους να τους βάλει σε μια κατάσταση, να τους κατατάξει, να βάλει τα προσόντα τους και μέσα από τη μηχανογράφηση να βγει και η μοριοδότηρ τους. Όμως όλα αυτά τα αποτελέσματα υπόκεινται –είτε τα έχει ο δήμαρχος που θα έφτιαχνε την επιτροπή είτε ο περιφερειάρχης είτε ο Υπουργός είτε ο οποιοςδήποτε φορέας του δημοσίου ορίζεται από το νόμο ότι θα είναι εκείνος που θα συγκροτήσει την επιτροπή– στον έλεγχο του ΑΣΕΠ. Δηλαδή όποιος θεωρεί ότι αδικήθηκε κάνει ένσταση και η ένσταση εκδικάζεται από το ΑΣΕΠ και οι πίνακες, αν έχουν γίνει κάπου λάθος, ανατρέπονται. Στον πρώτο βαθμό λοιπόν δεν μπορεί να βάζουμε θέμα προσωπικού.

Είπατε πριν για τους καποδιστριακούς δήμους ότι έχουν μόνο τους γραμματείς, κλπ. Γιατί έχουν μόνο τους γραμματείς; Διότι η Κυβέρνηση τους έδωσε τρία στελέχη πανεπιστημιακής εκπαίδευσης: έναν μηχανικό, έναν οικονομολόγο και έναν γεωπόνο ή δασολόγο, ανάλογα με την αναπτυξιακή κατεύθυνση του δήμου, για τους οποίους ο περισσότεροι συναίνεσαν στη συνέχεια σε αποστάσεις ή σε μετατάξεις που ζητήθηκαν. Και γι' αυτό τους χάσανε. Άλλα το ότι τους έχασαν δεν σημαίνει τίποτα. Αν θέλουν να τους αναπληρώσουν, μπορούν να προκηρύξουν αύριο τη θέση. Στέλνουν την προκήρυξη στο ΑΣΕΠ για δέκα μέρες και αν το ΑΣΕΠ δεν τους απαντήσει σε δέκα μέρες θεωρείται σύννομη και τη βγάζουν στον αέρα.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΑΣΟΥΛΑΣ: Δεν έχουν να τους πληρώσουν, κύριε Υπουργέ.

ΛΑΜΠΡΟΣ ΠΑΠΑΔΗΜΑΣ (Υφυπουργός Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης): Έχω μόνο είκοσι πέντε λεπτά. Αν με διακόψετε, θα αναγκαστώ να εξαντλήσω και όλο τον χρόνο της δευτερολογίας μου.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΑΣΟΥΛΑΣ: Εσείς έχετε λεπτά, οι δήμοι δεν έχουν λεφτά.

ΛΑΜΠΡΟΣ ΠΑΠΑΔΗΜΑΣ (Υφυπουργός Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης): Θα τα πούμε στη δευτερολογία. Τοποθετηθείτε σε ό,τι έχετε απορία από αυτά που λέω.

Όσον αφορά το θεσμικό πλαίσιο επιφυλάσσομαι να σας πω στο τέλος για τον πρώτο βαθμό, γιατί ο Κώδικας είναι έτοιμος. Ασφαλώς δεν κατατέθηκε στη Βουλή, όπως από λάθος –πιστεύω– ο συνάδελφος επερωτών της Νέας Δημοκρατίας είπε. Αυτό ήταν ένα κείμενο το οποίο δόθηκε πριν από ένα

χρόνο. Τότε μάλιστα μας κακίζατε ότι θα φέρουμε τον Κώδικα αιφνιδιαστικά, ότι δεν θα περιμένουμε να αναδειχθούν τα καινούργια όργανα της Αυτοδιοίκησης για να συζητήσουμε. Θυμάστε τι γινόταν εδώ μέσα σε επερώτηση που εσείς είχατε κάνει. Και σας απάντησα ότι θα συζητήσουμε με την Αυτοδιοίκηση όσο χρόνο η ίδια θα χρειαστεί. Και συζητάμε ήδη οκτώ μήνες με την Αυτοδιοίκηση. Και ζήτησε να κάνει και συνέδριο η Αυτοδιοίκηση και το δεχθήκαμε. Μπορούσαμε να είχαμε καταθέσει τον Κώδικα εδώ και μήνες, αλλά θέλουμε να είναι και καταστάλαγμα της εμπειρίας όλων των ανθρώπων της Αυτοδιοίκησης αυτό που φτιάχνουμε. Τώρα για το αν αυτός είναι νέος ή, όπως το λέτε μέσα κάνοντας και λογοπαίγνιο, «δεν είναι ούτε νέος ούτε Κώδικας», θέλω να πω το εξής. Δηλαδή τι φανταζόσασταν; Πώς τον φαντάζεστε εσείς το νέο Κώδικα; Θα καίγαμε στην πυρά τον παλιό και θα λέγαμε, ας πούμε, ότι από εδώ και πέρα εμείς καταργούμε τα Δημοτικά Συμβούλια και πάμε σε μονοπρόσωπα όργανα, δημάρχους ή ότι καταργούμε το δήμαρχο και πάμε σε πολυδύναμη κυβέρνηση στο δήμο; Τι φαντάζεστε δηλαδή ως το νέο; Θα σας πω μετά για τον Κώδικα και θα δείτε τι νέα στοιχεία έχει και πόσο εκσυγχρονίζεται η λειτουργία των δήμων με αυτόν.

Όσον αφορά το δεύτερο βαθμό και αυτό που βάλατε σαν θέμα για τη διοικητική αναδιάρθρωση της χώρας που όπως λέτε σας έχει αναστατώσει. Εμείς έχουμε ξεκάθαρο το τι έχουμε φτιάξει μέχρι στιγμής και τι φτιάχνουμε και πού πάει αυτό το μοντέλο.

Τι έχουμε κάνει λοιπόν; Τα επίπεδα εξουσίας είναι το κράτος και οι δύο βαθμοί Αυτοδιοίκησης.

Πώς είναι αυτά διαρθρωμένα; Το κράτος είναι στο κεντρικό κράτος των Υπουργείων που είναι επιτελικό όργανο και στο περιφερειακό κράτος που είναι η Περιφέρεια και που ουσιαστικά έχει πάρει τις περισσότερες εκτελεστικές αρμοδιότητες του κράτους.

Η Αυτοδιοίκηση είναι σε δύο βαθμούς: Η Τοπική Αυτοδιοίκηση που έχει τις τοπικές υποθέσεις για την εξυπηρέτηση του πολίτη και η Νομαρχιακή –ο δεύτερος βαθμός Αυτοδιοίκησης που εκεί αυτή τη στιγμή εάν η Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση παραπονείται για αρμοδιότητες που δεν της ανήκουν είναι γιατί δεν έχει η ίδια το σχεδιασμό και την υλοποίηση της ανάπτυξης.

Τι λέμε λοιπόν ότι θα κάνουμε εκεί; Εμείς λέμε ότι θα πάμε το δεύτερο βαθμό σε επίπεδο περιφερειας. Για να σας το θέσω πολύ απλά, θα σας πω αυτό το σχήμα που ισχύει σήμερα με τις διευρυμένες Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις, όπου εκλέγεται ο υπερνομάρχης –αύριο μπορεί να λέγεται και πρόεδρος του περιφερειακού συμβουλίου- εκλέγονται οι νομάρχες και εκλέγονται και τα νομαρχιακά συμβούλια που μπορεί αριθμητικά αύριο να είναι λιγότερα και όλα τα μέλη τους να αποτελούν το περιφερειακό συμβούλιο, αλλά και σε κάθε νομό να υπάρχει η νομαρχιακή επιτροπή ή το νομαρχιακό συμβούλιο. Αυτά είναι ανοικτά στο διάλογο με το δεύτερο βαθμό Αυτοδιοίκησης και με τα κόμματα.

Αυτό το σχήμα, λοιπόν, δεν αλλάζει σε τίποτα ούτε τις διοικητικές δομές που υπάρχουν σήμερα ούτε τα σύνορα των νομών ούτε καταργεί νομάρχες. Εσείς έχετε προτείνει ένα άλλο μοντέλο. Εσείς, επειδή θέλετε να υπάρχει ένα ισχυρό κράτος - όπως είπε ο κ. Πολύδωρας στο τελευταίο συνέδριο «θέλουμε τον ισχυρό βραχίόνα του κράτους στην περιφέρεια»- μιλάτε για εκλεγμένο περιφερειακό συμβούλιο, αλλά και διορισμένο Περιφερειάρχη.

ΒΥΡΩΝ ΠΟΛΥΔΩΡΑΣ: Όχι.

ΛΑΜΠΡΟΣ ΠΑΠΑΔΗΜΑΣ (Υφυπουργός Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης): Έρχεσθε εδώ μέσα στη Βουλή και κατακρίνετε εμάς και λέτε για το διορισμό περιφερειάρχη που διορίζει, που κάνει, που φτιάχνει, αυτόν δηλαδή που εσείς λέτε ότι αν οφέποτε γίνετε κυβέρνηση θα τον φέρετε πλέον θεσμικά και αυτός θα είναι ο' αυτό που εσείς λέτε «αιρετό περιφερειακό συμβούλιο».

ΒΥΡΩΝ ΠΟΛΥΔΩΡΑΣ: Όχι, θα σας το εξηγήσω.

ΛΑΜΠΡΟΣ ΠΑΠΑΔΗΜΑΣ (Υφυπουργός Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης): Αυτό είπατε. Εάν λάθος ή εάν έχετε αλλάξει σήμερα, να μας το πείτε.

ΒΥΡΩΝ ΠΟΛΥΔΩΡΑΣ: Δεν το άλλαξα. Εσείς δεν καταλάβατε.

ΛΑΜΠΡΟΣ ΠΑΠΑΔΗΜΑΣ (Υφυπουργός Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης): Αυτά υπάρχουν στα Πρακτικά και τα έχω.

ΒΥΡΩΝ ΠΟΛΥΔΩΡΑΣ: Θα σας το εξηγήσω και θα το θυμηθείτε καλύτερα.

ΛΑΜΠΡΟΣ ΠΑΠΑΔΗΜΑΣ (Υφυπουργός Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης): Τα Πρακτικά τα έχω, κύριε Πολύδωρα.

Είναι τόσο απλό το ότι αύριο η Αυτοδιοίκηση θα σχεδιάζει και θα υλοποιεί την ανάπτυξη σε επίπεδο περιφέρειας, αλλά θα διατηρηθούν οι νομαρχίες, οι αιρετοί νομάρχες, οι οποίοι θα ασκούν τις διοικητικές αρμοδιότητες, όλες αυτές που ασκούν σήμερα.

Ποιο είναι το δύσκολο; Ποιο είναι αυτό που σας δημιουργεί πρόβλημα και βάλατε μέσα ότι υπάρχει μεγάλη ανησυχία; Η ανησυχία υπήρχε στην Αυτοδιοίκηση μέχρι να της εξηγηθεί με σαφήνεια τι σημαίνει το ότι θα αλλάξει το γεωγραφικό επίπεδο εφαρμογής του δεύτερου βαθμού από τα σύνορα του νομού και θα πάει στα σύνορα της περιφέρειας.

Όμως, όταν τους εξηγήσθηκε ότι αυτό ήδη σε τρεις περιφέρειες της χώρας εφαρμόζεται και σήμερα με τις διευρυμένες Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις, δεν νοιμάζω ότι υπάρχει πια κανείς που ασχολείται με αυτό. Τις λεπτομέρειες, το πώς θα γίνονται εκλογές, εάν ο πρόεδρος του περιφερειακού συμβουλίου θα είναι άμεσα εκλεγμένος ή έμμεσα, το πώς θα εκπροσωπούνται οι συνδυασμοί στο περιφερειακό συμβούλιο, όλα αυτά θα τα δούμε. Έχουμε άνεση. Εξάλλου, οι εκλογές γι' αυτό το βαθμό θα γίνουν μετά από τρία χρόνια και έχουμε τη δυνατότητα να μπορέσουμε να προετοιμάσουμε τη χώρα γι' αυτές τις εκλογές.

Να σας πω δύο κουβέντες για τον Κώδικα και γι' αυτό θα παρακαλούσα για δύο τρία λεπτά, κύριε Πρόεδρε. Ο Κώδικας έπρεπε οπωσδήποτε να αναθεωρηθεί. Ήταν ξεπερασμένος γιατί, πρώτον, έπρεπε πλέον οι αναθεωρημένες διατάξεις του Συντάγματος να περιληφθούν μέσα με τη μορφή συγκεκριμένων άρθρων του Κώδικα, ώστε να εναρμονισθούν με το νέο Σύνταγμα, δεύτερον, έπρεπε να περιληφθούν οι κατευθύνσεις που δίνει ο Χάρτης της Ευρωπαϊκής Αυτονομίας και -αν θέλετε- έπρεπε να μπει μέσα και η φιλοσοφία της ισχυροποίησης των δήμων, αφού έγινε ο ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΣ, έφτιαξε δυνατότερους Οργανισμούς Αυτοδιοίκησης σε σχέση με πριν, σε μερικές περιπτώσεις τους έκανε απόλυτα ισχυρούς, αυτοδύναμους ώστε να μπορούν να ασκήσουν όλες τις αρμοδιότητες που πρέπει να ασκεί ο πρωτοβάθμιος ΟΤΑ.

Θα πρέπει όμως μέσα από τον Κώδικα να δώσουμε τη δυνατότητα σ' όλους τους κατοίκους της χώρας, οπουδήποτε κατοικούν, σ' όσο μικρό δήμο και αν κατοικούν, να απολαύσουν τις ίδιες υπηρεσίες από την Πρωτοβάθμια Αυτοδιοίκηση που απολαμβάνουν και οι δημότες ενός μεγάλου δήμου. Αυτό λοιπόν μας υποχρεώνει εδώ να δώσουμε κίνητρα για τη διαδημοτική συνεργασία, να δώσουμε κίνητρα για την ιδιαιτερότητα που αντιμετωπίζουν οι νησιωτικοί ΟΤΑ, αλλά και οι ορεινοί, οι μειονεκτικοί ΟΤΑ της χώρας μας, να δώσουμε κίνητρα για συμπολιτείες, ώστε να μπορούν να ασκηθούν αυτές οι αρμοδιότητες.

Ακόμη εδώ στον καινούργιο Κώδικα περιλαμβάνεται η υποχρέωση του δήμου να κάνει μακροπρόθεσμο σχεδιασμό, που πριν ήταν μόνο ελάχιστοι οι δήμοι που το έκαναν αφού δεν ήταν υποχρεωτικό και όποιος ήθελε το έκανε προαιρετικά. Εδώ, λοιπόν, θα πρέπει να σχεδιάζει την ανάπτυξή του σε τετραετή βάση και να εξειδικεύει μετά αυτό το τετραετές πρόγραμμα σε ετήσια προγράμματα.

Δίνει τη δυνατότητα να συμπράξουν οι ΟΤΑ με ιδιώτες και για προσφορά υπηρεσιών στους πολίτες και για έργα με τη μέθοδο της αυτοχρηματοδότησης και για συμβάσεις χρηματαδοτικής μίσθωσης, δηλαδή για leasing, το οποίο μπορεί να οδηγήσει τους δήμους άμεσα στην προμήθεια σημαντικότατου εξοπλισμού, αλλά και κτηματικών εγκαταστάσεων και ακινήτων, που μπορούν να διευκολύνουν άμεσα τη λειτουργία τους. Σας πληροφορώ ότι πάρα πολλοί δήμοι, μεταξύ των οποίων και ο Δήμος Αθηναίων, έχουν ενδιαφερθεί και έχουν πιέσει σ' αυτήν την

κατεύθυνση.

Πέρα από αυτά φέρνει μεγαλύτερη εσωδημοτική δημοκρατία, διότι καθιερώνεται πλέον ότι το προεδρείο του δήμου θα είναι διαπαραταξιακό και η δημαρχιακή επιτροπή επίσης θα είναι διαπαραταξιακή. Ως τώρα η δημαρχιακή, απ' ότι ξέρετε, είχε μόνο έναν από την αντιπολίτευση, που συνήθως ήταν από τη μείζονα αντιπολίτευση. Υπήρχαν όμως και φαινόμενα να είναι και από την ελάσσονα αντιπολίτευση, γιατί τον ψήφιζαν όλοι οι δημοτικοί σύμβουλοι. Καθιερώνουμε, λοιπόν, τώρα να υπάρχει η δημοτική ομάδα σαν όργανο και όλοι αυτοί που θα εκπροσωπούν τη συγκεκριμένη παράταξη και στη δημαρχιακή επιτροπή, αλλά και σ' όλα τα νομικά πρόσωπα του δήμου, όπου θα υπάρχουν εκπρόσωποι, υποχρεωτικά θα εκλέγονται από τη δημοτική ομάδα. Αυτή θα ορίζει με την ψήφο της ποιοι θα είναι οι εκπρόσωποι. Είναι εσωτερικές διαδικασίες.

Ένα άλλο πολύ μεγάλο θέμα του Κώδικα είναι η οικονομική διαχείριση το οποίο εσείς το έχετε παρακολουθήσει σε πρόσφατο νομοσχέδιο και σας εξήγησα γιατί το φέραμε πριν από τον Κώδικα, σχετικά με τον έλεγχο της Αυτοδιοίκησης, με τους προϋπολογισμούς, τους απολογισμούς που θα πηγαίνουν σε ειδικές συνεδρίασεις, με τη δημοσιότητα που πρέπει να δίνεται στον απολογισμό, στον ισολογισμό, στα αποτελέσματα χρήσης, τα πιστοποιητικά ελέγχου από τους ορκωτούς λογιστές, τον προληπτικό και τον κατασταλτικό έλεγχο, όλα αυτά στοχεύουν στο να μπορέσουν να αυξήσουν το κύρος της Αυτοδιοίκησης, που είναι δεδομένο ότι έχει τρωθεί τα τελευταία χρόνια από κακές διαχειρίσεις, που έκανε ένα μικρό ποσοστό δημάρχων. Θα προστατεύσουμε το κύρος της Αυτοδιοίκησης, αλλά θα εγκαθιδρύσουμε και μία διαδικασία διαφάνειας στη διαχείριση των οικονομικών των δήμων τέτοια, που να είναι ήσυχος ο πολίτης ότι τα χρήματά του τα διαχειρίζονται με πλήρη διαφάνεια.

Έγγι ο πειρυφιλάσσομαι στη δευτερολογία να συμπληρώσω ό,τι πιθανότατα αυτήν τη στιγμή άφησα κενό, αλλά και ό,τι εσείς θα θέλετε να συμπληρώσετε ρωτώντας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κώνσταντίνος Βρεττός): Έχω την τιμή να ανακοινώσω στο Σώμα ότι η Διαρκής Επιτροπή Οικονομικών Υποθέσεων καταθέτει την έκθεσή της στο σχέδιο νόμου του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων: «Άδεια δόμησης, πολεοδομικές και άλλες διατάξεις θεμάτων αρμοδιότητας Υπουργείου Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων».

Επίσης έχω την τιμή να ανακοινώσω στο Σώμα ότι οι Υπουργοί Δικαιοσύνης και Οικονομίας και Οικονομικών, κατέθεσαν σχέδιο νόμου: «Παροχή νομικής βοήθειας σε πολίτες χαμηλού εισοδήματος».

Παραπέμπεται στην αρμόδια Διαρκή Επιτροπή.

Επίσης, έχω την τιμή να σας ανακοινώσω ότι τη συνεδρίασή μας παρακολουθούν από τα άνω δυτικά θεωρεία της Βουλής, αφού προηγουμένως ξεναγήθηκαν στην έκθεση της αίθουσας «ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ BENIZELΟΣ» με θέμα: «Κρήτη, 90 χρόνια από την Ένωση με την Ελλάδα», πενήντα οκτώ μαθητές και δύο συνοδοί-καθηγητές από το 3ο Ενιαίο Λύκειο Άργους Αργολίδας.

Η Βουλή τους καλωσορίζει.

(Χειροκροτήματα απ' όλες τις πτέρυγες της Βουλής)

Το λόγο έχει ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος της Νέας Δημοκρατίας κ. Βύρων Πολύδωρας.

ΒΥΡΩΝ ΠΟΛΥΔΩΡΑΣ: Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, η επερώτηση της Νέας Δημοκρατίας ανεπτύχθη με πληρότητα, σαφήνεια και πολύ σοβαρή τεκμηρίωση. Οι εισηγητές περιέγραψαν με πολύ καλή αποδεικτική γραφή και προφορική ανάπτυξη τη δυσμενή θέση στην οποία έχει περιέλθει η Τοπική Αυτοδιοίκηση -δήμοι, κυρίως καποδιστριακοί και νομαρχίες- από την αδιαφορία, την ανικανότητα και την αναποτελεσματικότητα της Κυβέρνησης να χειρίστει τα προβλήματα της Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

Ο κ. Πολύζος, πρώτος εισηγητής από πλευράς επερωτώντων, ήταν πάρα πολύ τεκμηριωμένος και όσον αφορά τα θεσμικά και όσον αφορά τα οικονομικά προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι δήμοι και οι νομαρχίες. Όλοι οι συνάδελφοι έκαναν έκκληση στην Κυβέρνηση, ας εγκύψει έστω και την υπόταπτη ώρα

για τον ελάχιστο χρόνο που της μένει -ο χρόνος ετελείωσε, όπως είπε ο κ. Ζώης, υπάρχει έλλειψη χρόνου- τουλάχιστον στα επείγοντα και στα ζέοντα για να δείξει στην πράξη ότι όντως ενδιαφέρεται για την Τοπική Αυτοδιοίκηση.

Η άποψή μου είναι ότι η ανικανότητα δεν αστειεύεται, εκτείνεται και στο πεδίο της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, παρά τη θεσμολαγνεία ή τη θεσμική ακρατεία ή και τη συναφή ρητορική στην οποία επιδίδεται η Κυβέρνηση, διασδηλώνοντας και κοπτώμενη ότι φροντίζει και κήδεται της Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

Αποτύχατε, κύριε Υπουργέ. Αποτύχατε και οι ευθύνες σας είναι τεράστιες, για τον απλούστατο λόγο ότι στην πολιτική πορεία των σχέσεων Κυβέρνησης και Τοπικής Αυτοδιοίκησης είχατε και έχετε ένα σύμμαχο: αυτόν της Νέας Δημοκρατίας. Πολλές φορές είμαστε και αρωγοί και στυλοβάτες και συνήγοροι και συνεισηγητές των μέτρων τα οποία εξαγγέλλετε.

Σας θυμίζω ότι έχετε τεράστιες εκκρεμότητες. Έχετε ορφανά παιδιά έκθετα αφήσει στο δρόμο, όπως είναι οι Συμπολιτείες, το πρόγραμμα «Πολιτεία», τα προγράμματα ΕΠΤΑ και ΣΕΤΑ, τα οποία τα υπογράφουμε τώρα. Τα υπογράψαμε κι όταν εξηγήθησαν, αλλά η ουσία είναι ότι δεν υπήρξε αποτέλεσμα αντίστοιχο για το δήμο, για τη νομαρχία.

Και φυσικά επερωτάστε γιατί τόση αδιαφορία. Επερωτάστε γιατί τόση θεσμική αβεβαιότητα και σύγχυση. Επερωτάστε γιατί δεν τηρείτε τις υποσχέσεις που δώσατε πρόσφατα για τα οικονομικά και αναφέρομαι στο έκτακτο συνέδριο της ΚΕΔΚΕ. Είναι πολύ σαφής η επερώτηση και κατατείνει εν τέλει σ' ένα κοινοβουλευτικό έλεγχο, ο οποίος δεν μπορεί να περιμένει θεραπεία από εσάς. Θα έρθει η θεραπεία των σχέσεων κυβέρνησης και Τοπικής Αυτοδιοίκησης από τη νέα κυβέρνηση. Όμως, διατυπώνουμε μια καταγγελία για την ανικανότητά σας, την αδιαφορία σας και την απροθυμία σας.

Έχω μερικά συγκεκριμένα εισαγωγικά, τα οποία έχω να σας πω.

Οι Δημάρχοι Αλμυρού, Σκιάθου και ο πρώην Δήμαρχος Αθηναίων κ. Αβραμόπουλος περίπου δώκονται για τα διοικητικά τους καθήκοντα. Νομίζω, οι διώκτες, ποινικά και διοικητικά, έχουν υπερβεί τα εσκαμμένα. Δηλαδή, κάνουν επίδειξη μιας προσήλωσης στη νομιμότητα -όλοι είμαστε υπέρ της νομιμότητας- η οποία είναι παράξενη.

Για παράδειγμα, ο Αβραμόπουλος διώκεται διότι ανανέωσε συμβάσεις εργαζομένων στην καθαρότητα. Αυτά πρέπει να τα χειριστεί το Υπουργείο και να δώσει λύσεις. Ο Δήμαρχος Αλμυρού τα ίδια, ο Δήμαρχος Σκιάθου τα ίδια.

Θέλω να επιληφθεί το Υπουργείο, διότι υπόδικοι δήμαρχοι -μιλώ συγκεκριμένα από σωρεία καταγγελιών- δεν είναι ότι καλύτερο στη σχέση της Κυβέρνησης με την Τοπική Αυτοδιοίκηση που αποτελεί και το θέμα της επερωτήσεώς μας.

Μάλιστα, σας ζητώ καθ' υποφοράν να μην καταλήξετε να μου πείτε για τη νομιμότητα, την ανεξάρτητη δικαιοσύνη, την πειθαρχική διαδικασία, κλπ. Εγώ σας λέω ότι πρέπει να βρεθεί τρόπος συνεργασίας για το δημόσιο αξίωμα Αυτοδιοίκησης και για το δημόσιο αξίωμα κεντρικής διοίκησης.

Η καινούργια, σύγχρονη άσκηση και για το σύγχρονο μάντζευν και για τη διοικητική επιστήμη, είναι να παρουσιάσουμε και να εφαρμόσουμε -λαμβάνοντες τη δημοκρατική νομιμοποίηση, δηλαδή την εντολή από τη λαϊκή κυριαρχία- μορφές και παραλλαγές άπειρων συνεργασιών σ' όλους τους τομείς. Το ίδιο γίνεται και για τον πόλεμο -εγένετο πάντα- το ίδιο να γίνεται και για την ειρήνη. Μη συνεργαζόμενα τμήματα και με την έννοια των αυτονόμων διοικητικών οντοτήτων, μας οδηγεί σε δοβιλετοποίηση, την οποία δεν θέλει κανένας.

Δεν θέλω υπόδικους δημάρχους. Βρέστε τον τρόπο. Δεν θέλω να κουκουλώσω καμία παρανομία, αλλά ο Δήμαρχος Σκιάθου εγκαλείται από τον Περιφερειάρχη -και δεν ξέρω και από την κεντρική υπηρεσία του Υπουργείου- για λόγους τυπικούς, με αποτέλεσμα να ερμηνεύεται από μερικούς -δεν θέλω να το υιοθετήσω εγώ ακόμα- ότι πρόκειται για πολιτική δύων γιατί πρόσκειται στη Νέα Δημοκρατία. Άπαγε της βλασφημίας! Όμως, σας ζητώ χειρισμούς.

Επίσης, τα συγκεκριμένα που θέλω να θίξω, κύριε Υπουργέ, είναι τα εξής: Έχουμε υποβάλλει μία τροπολογία από κοινού για

τον καταλογισμό δαπανών που έχει κάνει ο Πάρεδρος. Έχουμε συμφωνήσει όλες οι πιέρυγες της Βουλής με τους επίσημους εκπροσώπους τους ότι αυτό είναι άδικο, γιατί, απόλυτο δίκιο, απόλυτη αδικία- «summus ius, summa iniuria»- και προτείναμε την άρση των καταλογισμών, να συμφωνήσουμε στο ότι συννόμιας εγένοντα τα δαπανήματα και να απαλλαγούν από το βραχάνι, από το άγχος, από τη δαμάκλειο σπάθη υπό την οποία βρίσκονται οι δίκμαρχοι.

Έχετε υποσχεθεί ότι θα τη φέρετε σε προσεχές νομοσχέδιο. Δεν ξέρω αν εννοείτε τον Κώδικα. Δικαιούματα εγώ να εμπιστεύθω τη δέσμευσή σας, αλλά θα μπορούσατε κάλλιστα να το έχετε θεραπεύσει στο προηγούμενο νομοσχέδιο, όταν υποβάλλαμε την από κοινού τροπολογία.

Το ίδιο προκύπτει και για τις οφειλές των δήμων προς την ΕΥΔΑΠ και σας ζητήσαμε να μην εξαιρεθεί η ΕΥΔΑΠ. Τι είναι η ΕΥΔΑΠ; Είναι κράτος εν κράτε; Τα χρέη έχουν γίνει από τα κοινόχρηστα, πολλές φορές υπήρχαν βλάβες της ΕΥΔΑΠ στους δήμους, όπως μου καταγγέλλουν δίκμαρχοι, δηλαδή έγραψαν τα ρολόγια τρελές καταναλώσεις και ύστερα ήλθαν εξίσου αντιστοιχα τρελοί λογαριασμοί.

Όπως κάνουμε με τη σχετική διάταξη που υπερψήφιστηκε στο τελευταίο νομοσχέδιο, όπως κάνουμε για την περίπτωση οφειλών προς το δημόσιο και ρύθμιση σχετική των χρεών αυτών, έτσι θα πρέπει να γίνει και για την ΕΥΔΑΠ.

Σημειώθηκε από επερωτώντες συναδέλφους η περίπτωση της ρυθμίσεως των χρεών με άτοκο δάνειο.

Εκεί υπάρχει ο όρος του 20% των εσόδων. Δηλαδή, παρατηρείται το φαινόμενο ότι πρέπει να είναι κανείς βαρύς οφειλέτης για να τύχει της ευχέρειας και της δυνατότητας, ενώ θα έπρεπε να έχουμε στρέψει την προσοχή μας προς το χαμηλό οφειλέτη, ο οποίος κατά τεκμήριο είναι και αδύνατος οικονομικά -δήμος ή Τοπική Αυτοδιοίκηση, δήμος εν προκειμένω ή κοινότητα- και θα πρέπει να τον φροντίσουμε.

Θα σας ζητούσα να αναθεωρήσουμε την άποψη του 20% των οφειλών σε σχέση με τα τακτικά έσοδα, για να μπορέσουν να ανακουφιστούν με τις ευχέρειες που τους δίνει ο νόμος και οι αδύνατοι δήμοι.

Πρέπει να σημειώσω, στα ειδικά που καταλήγω τώρα, ένα ειδικό θέμα των απολογισμών από τα Άνω Λιόσια. Εκεί, έχουμε ειδική περίπτωση διότι ο Δήμος Άνω Λιόσιων είναι δυνατός οικονομικά και η περίπτωση των προσλήψεων και των προσληφθεισών υπαλλήλων ήταν, με ανανεώσεις, για πάγιες και διαρκείς ανάγκες του δήμου. Καταλαβαίνετε ότι το δίκαιο τους, από πλευράς εργαζομένων, είναι τεράστιο. Δεν μπορώ να καταλάβω πώς αναφέρει ότι δεν μπορεί να πληρώσει τις προϋποθέσεις του ΑΣΕΠ ο Δίκμαρχος των Άνω Λιόσιων. Αυτό έχει σαν αποτέλεσμα να έχουμε μια εστία ενός κοινωνικού δράματος εν εξελίξει. Θα ήθελα το Υπουργείο να μη νίπτει τας χείρας του. Θα πρέπει να συνεργαστεί με τον πλούσιο Δήμο των Άνω Λιόσιων για τη ρύθμιση του θέματος των εργαζομένων.

Έρχομαι τώρα στα θεσμικά και οικονομικά, που είναι και ο πυρήνας της επερωτήσεως μας. Κύριε Υπουργέ, θέλω να σας πω ότι ο πανηγυρικός -όπως τον διατυπώνετε πολλές φορές- ισχυρισμός ότι έχουν ευχέρεια οι δήμοι να προσλαμβάνουν προσωπικό, εξουδετερώνεται από μια ένσταση του κ. Τασούλα που διατύπωσε κατά την αγόρευσή σας, ότι μπορεί να έχουν δυνατότητες και ευχέρειες να προσλάβουν οι δήμοι, αλλά δεν έχουν λεφτά να κάνουν αυτές τις προσλήψεις. Η ευχέρεια και η δυνατότητα, που αναφέρετε, να προσλάβουν, ότι δηλαδή λύθηκε το διαδικαστικό ζήτημα της προσλήψεως, ουδέν προσφέρει σαν ενίσχυση, σαν δυνατότητα και σαν ευχέρεια στην Τοπική Αυτοδιοίκηση και καλό είναι αυτός ο τυμπανισμός για την ευχέρεια και τη δυνατότητα που τους παρέχετε, να πάψει. Δεν δικαιολογείται κανένας πανηγυρισμός λέγοντας ότι έχουν ευχέρεια όταν τα χρήματα δεν υπάρχουν.

Η εισήγησή μας, της Νέας Δημοκρατίας -και σας το λέω εισηγητικά, όπως πολλά άλλα, γιατί είναι δημόσια πράγματα και είναι κοινό το ενδιαφέρον μας για την Τοπική Αυτοδιοίκηση, άσχετα αν δεν έχει αποτελεσματικότητα και είναι τελιματωμένη στις μέρες σας- είναι τα λειτουργικά έξοδα να κατοχυρωθούν. Δηλαδή, να δούμε ένα μίνιμου λειτουργικών εξόδων και από

πλευράς προσωπικού και από πλευράς άλλων αναγκών για τους δήμους, κυρίως τους Καποδιστριακούς. Ευχέρειες και δυνατότητες, δεν νοούνται.

Επίσης, δεν νοείται και ο ρόλος του Πόντιου Πιλάτου για τους αποψιλωθέντες, το ειδικό επιστημονικό δυναμικό, δηλαδή ένας οικονομολόγος, ένας μηχανικός και ένας δασολόγος, ανάλογα με το αντικείμενο ή κάποια άλλη ειδικότητα. Δεν νοείται ο επόπτης-κράτος, που τους εδωσε την ευχέρεια και ξεχώρισε αυτούς τους επιστήμονες για να λειτουργήσουν οι Καποδιστριακοί δήμοι -είναι άλλο ένα σημείο, αμάχητο τεκμήριο, ανικανότητας- να κάθεται να θεάται την αποψίλωση απ' αυτό το προσωπικό. Δεν γίνεται, δεν χωράει στη λογική μου.

Τους δώσαμε μηχανικό, οικονομολόγο και δασολόγο; Μάλιστα. Πώς έφυγαν αυτοί; Δηλαδή εξυπηρετήθηκε ο δήμος ή έγινε κάποια πλασματική ζήτηση και διορίσαμε κάποιους κάπου ώστε ύστερα να γίνει η απόσπαση; Είναι ατέλεια σας, είναι ανικανότητα σας να εμπλουτίσετε με επιστημονικό προσωπικό τους Καποδιστριακούς δήμους, που είναι πολλαπλή η αξία και η κρισιμότητα αυτών των επιστημόνων να υπηρετούν εκεί.

Έρχομαι στα θεσμικά. Εδώ συμπλέκω τα γιγνόμενα με όσα συμπλέκονται στον Κώδικα. Θέλω να σας πω ότι στόχος μας πρέπει να είναι -και σας προτείνω να το υιοθετήσετε και να το εντάξετε στα όποια σχέδιά σας, έστω για τη συναίνεση- να προκληθεί ένα consensus πάνω σ' αυτά τα θέματα. Σας προτείνω να σώσουμε πάση δυνάμει το δημοτικό διαμέρισμα με τη διοικητική του αυτοτέλεια και μία οικονομική λειτουργικότητα.

Το δημοτικό διαμέρισμα για τους Καποδιστριακούς δήμους είναι τεράστιο κεφάλαιο, είναι η παλιά κοινότητα, είναι μία εστία. Εγώ δεν είμαι αιθεροβάμων, κλαίει η ψυχή μου γιατί απεριμώνεται η ύπαιθρος, αλλά θέλω να σας πω ότι υπάρχει τοις πράγματασι είναι διπτός λειτουργικός προορισμός των διαμερισμάτων, δηλαδή των χωριών μας, δηλαδή των παλαιών κοινοτήτων. Θα σας τον θυμίσω. Είναι άπτο γηροκομείο του χειμώνος και καλό θέρετρο το καλοκαίρι. Έχει δίκτυο, συνήθως οδικό, συνήθως ΔΕΗ, συνήθως ΟΤΕ. Να το σώσουμε, να μη χαθεί, να το «κουράρουμε» το κοινοτικό διαμέρισμα, την παλαιά κοινότητα.

Εγώ αποδέχομαι και «πλέει» η Νέα Δημοκρατία με τον «Καποδίστρια», με την επιφύλαξη όπου υπάρχουν κοινωνικές εντάσεις να τις «θεραπεύσουμε». Δεν έχει κανένα νόημα να πανηγυρίζουμε ότι εμείς είμαστε εκείνοι που βγάλαμε τον «Καποδίστρια».

Τώρα, επί της πράξεως, στη σκληρή πραγματικότητα, σας ζητώ να σεβαστούμε το δημοτικό διαμέρισμα και να το στηρίξουμε. Έχει αξία από πλευράς εθνικής, κοινωνικής και οικονομικής συνοχής αυτού του τόπου και αυτού του λαού.

Συντομεύω το λόγο μου για να σημειώσω ότι αυτές οι πρόνοιες για το δημοτικό διαμέρισμα πρέπει να είναι πρόνοιες για τον Κώδικα. Ό,τι σχήματα και αν βρουν οι ευφάνταστοι, έτσι όπως τον εισάγετε, τον εισάγετε για να διασπάσετε την αποτελεσματικότητα της δημοτικής αρχής. Οι πονηροί λένε ότι όλα είναι τεχνάσματα, ώστε ο δίκμαρχος να μην μπορεί να φέρει αποτελεσμα, δηλαδή με τη συλλογικότητα της δημοτικής επιτροπής, του Δημοτικού Συμβουλίου, τις αντιπροσωπεύσεις, καταφέρνεται αυτό που δεν θέλει η Τοπική Αυτοδιοίκηση, δηλαδή την πρόκληση μιας αναποτελεσματικότητας στο διοικείν την τοπική μονάδα.

Λέμε, λοιπόν, να έρθει σε συμφωνία, να έρθει από την ΚΕΔΚΕ ένα ομόφωνο ψήφισμα, δηλαδή το σχέδιο του Κώδικα. Δε χρειάζεται η Κυβέρνηση να αυτοσχεδιάζει ή πονηρά ή αγαθά. Εν πάσῃ περιπτώσει, ένας εκτεταμένος διάλογος πρέπει να μας δώσει το προϊόν που λέγεται «Κώδικας της Αυτοδιοίκησης».

Η τελευταία παρατήρησή μου έχει να κάνει με τα επίπεδα εξουσίας κι εγώ οφείλω μία διευκρίνιση. Άλλωστε, την έχουμε γράψει στο πρόγραμμα της Δημόσιας Διοίκησης και της Τοπικής Αυτοδιοίκησης ως Νέα Δημοκρατία. Λέμε με το όνομά του: Πρώτος βαθμός Τοπικής Αυτοδιοίκησης ο δήμος, δεύτερος βαθμός Τοπικής Αυτοδιοίκησης η νομαρχία. Η αυτοτελής οντότητα διοικητικού δικαίου, που είναι η περιφέρεια τοις πράγμασι, προσλαμβάνει αιρετότητα και για τη συγκρότηση του περιφερειακού συμβουλίου και για τον πρόεδρο του περιφερειακού

συμβουλίου.

Μας απομένει το αποκεντρωμένο κράτος, που πρέπει να το εκφράσουμε με ένα όργανο. Με συρρικνωμένες, περιορισμένες αυστηρά αρμοδιότητες προτείνουμε το γενικό γραμματέα της περιφέρειας επί θητεία. Έτσι, αυτός είναι μόνο για εκείνες τις εξουσίες τις αυστηρά προσδιορισμένες από την έννοια της αποκέντρωσης του κράτους και τίποτε άλλο.

Η λειτουργικότητα είναι προσδιορισμένη στο πρόγραμμά μας μεταξύ αιρετής περιφέρειας και αιρετού προεδρου του περιφερειακού συμβουλίου.

Συνεργασία για να κατανείμει τα ποσά και τα αναπτυξιακά προγράμματα στους νομούς που υπάγονται στην Περιφέρεια. Οι νομοί συνεργάζονται σ' ένα πλαίσιο δημοκρατικού προγραμματισμού για τη συγκρότηση – κατάρτιση του προγράμματος και των προτεραιοτήτων ανάπτυξης με τη Νομαρχία. Η Νομαρχία τα επεξεργάζεται με το εκλεγμένο Περιφερειακό – με μία αιρετότητα- Συμβούλιο και Πρόεδρο Περιφερειακού Συμβουλίου.

Και βλέπουμε μία λειτουργία στην περιφέρεια και στην ευρύτερη Τοπική Αυτοδιοίκηση με την αίρεση μόνο του επί θητεία Γενικού Γραμματέα της Περιφέρειας, που δεν είναι το «καπέλο» το σημερινό, είναι τεράστιες οι διαφορές.

Έτσι, μπορούμε να προσβλέπουμε σε μία λειτουργικότητα και δημοκρατικότητα στην κατάστρωση του συστήματος εξουσιών, όπως είπατε, δηλαδή Α' και Β' Βαθμού και περιφέρειας και πώς θα υπάρξουν αυτά τα όργανα.

Σας παρακαλώ μη διαστρεβλώνετε. Νομίζω ότι συναντώμεθα στην αιρετότητα της Περιφέρειας. Τα άλλα είναι πειράματα που κάνετε με την κατάργηση της Νομαρχίας. Διότι στο σχήμα που λέτε, έχουμε την υπερνομαρχία σε τρεις περιοχές κλπ., δεν αποδίδει τα πράγματα. Είναι μία διεξόδος, μία διαφυγή δική σας. Κρατήστε τη Νομαρχία. Είναι ιστορικά καταξιωμένος θεσμός.

Θα σας πω ένα παράδειγμα που μου έτυχε για την απομάκρυνση της εξουσίας από το λαό, ενώ θέλουμε ένα σύστημα λειτουργιών που θα είναι κοντά στο λαό.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Τελεώνω, κύριε Πρόεδρε.

Αποζημίωση ΕΛΓΑ για τη Λαμία. Θα πάει ο ελεγκτής από την ιερά πόλη του Μεσολογγίου γιατί εκεί είναι η έδρα μιας μεγάλης Ρούμελης, δηλαδή μιας μεγάλης περιφέρειας του ΕΛΓΑ.

Πρέπει να έχουμε λειτουργικότητες κοντά στο λαό. Πρέπει να έχουμε τις αρχές της δημοκρατικής εκπροσώπησης και της αποτελεσματικότητας να διέπουν όλο το σχήμα και όλο το χάρτη, το διοικητικό και τον καταστατικό, θεσμικό, για την Τοπική Αυτοδιοίκηση, δηλαδή για τις σχέσεις της κεντρικής εξουσίας με την Τοπική Αυτοδιοίκηση.

Με αυτές τις σκέψεις σας ζητώ να επιληφθείτε για τις εκκρεμότητες, τις ειδικές που σας ανέφερα και να έχουμε τον εκτεταμένο διάλογο με την Τοπική Αυτοδιοίκηση για τα θεσμικά και λειτουργικά όπως θα αποτυπωθούν τουλάχιστον στον Κώδικα Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός): Κύριες και κύριοι συνάδελφοι, έχω την τιμή να ανακοινώσω στο Σώμα ότι τη συνεδρίασή μας παρακολουθούν από τα άνω δυτικά θεωρεία της Βουλής, αφού προηγουμένως ξεναγήθηκαν στην έκθεση της αίθουσας «ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ» με θέμα: «Κρήτη, 90 χρόνια από την Ένωση με την Ελλάδα», είκοσι δύο μαθητές και πέντε συνοδοί - καθηγητές από το 3ο Γυμνάσιο Αλίμου, και δεκαέξι μαθητές και δύο συνοδοί - καθηγητές από το 7ο Γυμνάσιο Χαλανδρίου.

Η Βουλή τους καλωσορίζει.

(Χειροκροτήματα απ' όλες τις πτέρυγες της Βουλής)

Το λόγο έχει ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του ΠΑΣΟΚ κ. Αναστάσιος Μαντέλης.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΜΑΝΤΕΛΗΣ: Κύριοι συνάδελφοι, προσπάθησα ειλικρινά να καταλάβω τι επιδιώκοταν με αυτή την επερώτηση, τι καταλογιζόταν με αυτή την επερώτηση.

Ειλικρινά, ακούγοντας μάλιστα και την αγόρευση του συναδέλφου μου προηγουμένως, κατάλαβα ότι τα θέματα τα οποία τέθηκαν είναι περισσότερο να φανούμε αρεστοί σε κάποιους δημάρχους, σε κάποιες καταστάσεις και μόνο αυτό.

Ας έρθουμε, όμως, να δούμε τι ακριβώς λέχθηκε.

Καταλογίστηκε ανικανότητα στην Κυβέρνηση όταν επί είκοσι τρία χρόνια που παρακολουθώ αυτό το Κοινοβούλιο, από τότε που πρωτεκλέχθηκα μέχρι σήμερα, αυτή η Κυβέρνηση ήταν που έφερε όλους τους μεγάλους θεσμούς και έκανε όλες τις μεγάλες αλλαγές για να είναι η Αυτοδιοίκηση σήμερα πραγματικός πόλος εξουσίας και πραγματικός πόλος είτε στον Α' είτε στο Β' του Βαθμού είτε στο τοπικό είτε στο νομαρχιακό του επίπεδο, αντιμετώπισης των προβλημάτων των πολιτών και πρώθησης των αναπτυξιακών προγραμμάτων. Αυτό δεν έγινε από κάποιον τρίτο. Δεν έγινε από κάποιον άλλο. Δεν έγινε από κάποια άλλη κυβέρνηση που υπήρξε σε αυτόν τον τόπο.

Έγινε μόνο απ' αυτή την Κυβέρνηση και καταλογίζεται ανικανότητα. Θα επανέλθω ποια είναι τα σημεία του καταλογισμού της ανικανότητας. Αλλά το πιο ωραίο ήταν ότι συμπληρώνεται πως αυτή «ανικανότητα» υπάρχει παρ' όλο που η Νέα Δημοκρατία στάθηκε σ' όλες αυτές τις μεγάλες αλλαγές, τις μεγάλες θεσμικές καινοτομίες, σ' όλες τις προσπάθειες που έκανε η Κυβέρνηση, στάθηκε αρωγός και στυλοβάτης. Δεν θυμάμαι ούτε μια αλλαγή ούτε μια καινοτομία που να έγινε στον τομέα της Τοπικής Αυτοδιοίκησης που να μην είχαμε τη λυσσαλέα αντίδραση της Νέας Δημοκρατίας και τη συστηματική υπονόμευση οποιασδήποτε προσπάθειας.

Δεν υπήρξε νόμος και μάλιστα από τους βασικούς νόμους για την Τοπική Αυτοδιοίκηση στον οποίο η Νέα Δημοκρατία να μη διαδήλωνε μετά πάθους δια του Αρχηγού της και των Βουλευτών της και δια των κατά τόπων στελεχών της ότι αυτό το νόμο οπότε οφείποτε έρθει στην εξουσία θα τον καταργήσει. Αυτή ήταν η στήριξη που έκανε η Νέα Δημοκρατία.

Αλλά ας δούμε ποια είναι η ανικανότητα και τι καταλογίστηκε ως «ανικανότητα» στην Κυβέρνηση. Πρώτον, ότι η δικαιοσύνη δείχνει αυστηρή προσήλωση στην πλήρη νομιμότητα. Φταίει η Κυβέρνηση επειδή η δικαιοσύνη δείχνει προσήλωση στη νομιμότητα.

Δεύτερον, φταίει η Κυβέρνηση επειδή το Ελεγκτικό Συνέδριο που σ' άλλες περιπτώσεις έχω ακούσει τη Νέα Δημοκρατία να το εκθειάζει και σωστά εκθειάζει το ρόλο και τη σοβαρότητά του στον έλεγχο των δημοσίων δαπανών, επειδή το Ελεγκτικό Συνέδριο καταλογίζει. Αυτή είναι η ανικανότητα της Κυβέρνησης ότι το Ελεγκτικό Συνέδριο -η ανεξάρτητη δικαιοσύνη που είναι αρμόδια από το Σύνταγμα- ελέγχει τις δαπάνες που εκτελεί το κράτος.

Φταίει η Κυβέρνηση κύριε Υπουργέ, και είναι ανίκανη η Κυβέρνηση διότι ορισμένοι δήμοι το νερό που έχει τεράστια αξία, το νερό που στηρίζει έναν ολόκληρο πλανήτη και η έλλειψή του είναι αυτή που θα επιφέρει τις μεγάλες αλλαγές και τα μεγάλα προβλήματα, δεν πληρώνουν τον λογαριασμό προς την ΕΥΔΑΠ. «Ανίκανη» λοιπόν η Κυβέρνηση επειδή κάποιοι δήμοι δεν πληρώνουν τον λογαριασμό του νερού.

Τέταρτη ανικανότητα γιατί η Κυβέρνηση δεν φροντίζει κάποιοι δήμοι που χρωστάνε, να πληρώσουν τις οφειλές τους. Είναι οι αδύναμοι οφειλέτες, εκείνοι δηλαδή που όλοι γνωρίζουμε και δεν το λέμε, έχουν κατακοκκίνισει τους λογαριασμούς τους και δεν πληρώνουν τίποτα. Και γι' αυτό φταίει η Κυβέρνηση που οι δήμοι δεν φροντίζουν να πληρώσουν τις οφειλές τους.

Άλλη «ανικανότητα» είναι ότι η Κυβέρνηση δεν φροντίζει να ενισχύει τους δημάρχους με τα λειτουργικά έξοδά τους, οποιεσδήποτε προσλήψεις κι αν κάνουν. Εδώ έχω κάποιες καταστάσεις που ορισμένοι δήμοι κατά 500% ή 800% αύξησαν το πρωτότικο τους για συγκεκριμένους πολιτικούς λόγους. Προ ημέρων ήμουν στο Δήμο Ζωγράφου και με πληρίσασαν οι εργαζόμενοι εκεί και μου είπαν ότι έχουν τέσσερις μήνες να πληρωθούν. Όχι γιατί δεν φτάνουν τα προγραμματισμένα λεφτά τα οποία επρόκειτο να πάρουν, αλλά διότι υπερακοντίστηκε το κονδύλιο των προγραμματισμένων εσόδων που είχε ο δήμος, διότι οι προσλήψεις κατά την προεκλογική περίοδο αυξήθηκαν κατά 400% με 600%. Και φταίει η Κυβέρνηση που κάποιοι δήμαρχοι

για να κερδίσει τις εκλογές έκανε προσλήψεις παραπάνω από τον προϋπολογισμό του. Και αυτό αποδίδεται σε «ανικανότητα» της Κυβέρνησης.

Επίσης δεν θα ήθελα να μιλήσω για τις καταστάσεις που ζήσαμε στην Αθήνα με το βουνό των σκουπιδιών. Φταιέι η Κυβέρνηση που οι δήμαρχοι δεν μάζευαν τα σκουπίδια;

Σχετικά με αυτά που είπαν οι συνάδελφοι, δύο είναι τα πράγματα τα οποία απασχολούν τη Νέα Δημοκρατία. Το ένα είναι αυτό που λέχθηκε και μάλιστα με έμφαση και χρησιμοποιήθηκε για να δοθεί μεγαλύτερη έμφαση η έκφραση του ίδιου του Αρχηγού της Νέας Δημοκρατίας ότι το κράτος υπεξαιρεί τα χρήματα των δήμων, ότι υπεξαιρεσες τους θεσμοθετημένους πόρους.

Θα θυμίσω ότι η Κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ ήταν εκείνη που έκανε τον v. 1828 που έφερε τους κεντρικούς αυτοτελείς πόρους. Οι κεντρικοί αυτοτελείς πόροι αποτελούν χρήματα από τα φορολογικά έσοδα του κράτους, φόρος εισοδήματος, φόρος ακίνητης περιουσίας, ποσοστά δηλαδή επί αυτών των πόρων.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα να έχω τον ίδιο χρόνο με τον κ. Πολύδωρα.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΑΣΟΥΛΑΣ: Δηλαδή είκοσι λεπτά;

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΜΑΝΤΕΛΗΣ: Γιατί όχι;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός): Δεν έχετε αυτό το δικαίωμα, κύριε συνάδελφε.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΜΑΝΤΕΛΗΣ: Τον πλεονάζοντα χρόνο, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός): Θα έχετε κάποια ανοχή, αλλά δεν είναι δυνατόν να ζητάτε κάτι το οποίο δεν δικαιούστε.

Συνεχίστε, παρακαλώ.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΜΑΝΤΕΛΗΣ: Όταν το 1992, κύριοι συνάδελφοι, τέθηκε το ζήτημα τα χρήματα που προέρχονται από τους ελέγχους αυτών των πόρων, αν θα πρέπει να πάνε κατά το ποσοστό τους στην Τοπική Αυτοδιοίκηση, η Νέα Δημοκρατία, δια του τότε Πρωθυπουργού της και του τότε Υπουργού Οικονομικών κ. Παλαιοκρασσά, αναγκάστηκε να φέρει νόμο που να καταργεί αυτόν τον πόρο. Και όλη η εκκρεμότητα η οποία υπήρξε, ήταν εκκρεμότητα η οποία δημιουργήθηκε από το ότι η Νέα Δημοκρατία με νόμο επεδίωξε να περιορίσει αυτόν τον πόρο. Και αυτός ο πόρος έχει αποδιθεί και αποδίδεται συστηματικά.

Επιτρέψτε μου να σας θυμίσω τα παραπάνω που δίδονται αυτήν τη στιγμή, απ' αυτά που δεν δίνονταν ποτέ. Είναι 3,5 δισεκατομμύρια ευρώ παραπάνω στην Τοπική Αυτοδιοίκηση αυτά τα χρόνια από το 1998 μέχρι σήμερα, από το ΕΠΤΑ.

ΒΥΡΩΝ ΠΟΛΥΔΩΡΑΣ: Τηρείται ο νόμος και δεν το ξέρουμε;

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΜΑΝΤΕΛΗΣ: Κεντρικοί αυτοτελείς πόροι. Από 300 εκατομμύρια ευρώ έχουν φθάσει στο 1.760 εκατομμύρια ευρώ. Και υπάρχει, λέτε, ευθύνη της Κυβέρνησης, επειδή από το 2003 που ήταν οι πόροι 1.400 εκατομμύρια ευρώ, η Κυβέρνηση έδωσε 1.530 εκατομμύρια ευρώ -ευθύνη γιατί έδωσε παραπάνω- και γιατί το 2004 δεν προϋπολογίζαμε μία φυσιολογική αύξηση αυτών των πόρων, που θα μπορούσε να ήταν ούτος ήταν ο ρυθμός ανάπτυξης, ένα 4% ή 5%, αλλά φθάνει πάνω από 10% η αύξηση. Από τα 1.530 που έδωσε, το φθάνει στα 1.760. Και το παράπονο είναι το εξής. Ζήτησαν κάτι παραπάνω, το οποίο όμως δεν μπορούσε να μπει στον κρατικό προϋπολογισμό. Παρ' όλα αυτά όμως, σ' άλλες περιπτώσεις και με άλλες διαδικασίες, όπως σας είπε προηγουμένως ο κύριος Υπουργός, η Κυβέρνηση είπε ότι θα το καλύψει, για να μην είναι κανένας παραποτεμένος. Τα 40 εκατομμύρια ευρώ είναι εκείνα που καθορίζουν ή τα 1.760 εκατομμύρια ευρώ;

ΒΥΡΩΝ ΠΟΛΥΔΩΡΑΣ: Ο v. 1828, αν έχετε ακούσει...

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΜΑΝΤΕΛΗΣ: Κύριε Πολύδωρα, τα 1.760 εκατομμύρια ευρώ που παίρνουν παραπάνω, δεν είναι καθοριστικά; Σημαίνει ότι η Κυβέρνηση υπεξαίρεσε πόρους, όταν δίνει αύξηση πάνω από 10% απ' ότι έδωσε πέρυσι; Αυτή είναι η πραγματικότητα. Τα νούμερα, δυστυχώς, σας διαφεύδουν.

Και θα μου επιτρέψετε να σας πω ότι το περίφημο πρόγραμ-

μά σας για την επανίδρυση του κράτους, αυτή η ιστορία που αναφέρατε προηγούμενα, είναι πλήρης διάλυση του κράτους. Λέτε να δημιουργήσετε τρίτο βαθμό Τοπικής Αυτοδιοίκησης, χωρίς να είναι θεσμοθετημένος. Μιλάτε για αιρετό περιφερειακό συμβούλιο, το οποίο θα κατανέμει τους πόρους, θα έχει πολιτική εξουσία και του βάζετε επικεφαλής διορισμένο περιφερειάρχη. Πείτε μου, πώς θα δουλέψει αυτό το κράτος, που θέλετε να προσφέρετε στον Έλληνα πολίτη, όταν θα έχετε συγκρούσεις πολιτικής εξουσίας μεταξύ αιρετού νομαρχιακού συμβουλίου και αιρετού περιφερειακού συμβουλίου; Πώς θα αντιμετωπίσετε το κράτος -αν δεν το διαλύσετε- όταν θα έχετε αιρετό περιφερειακό συμβούλιο, που θα αντλεί πολιτική δύναμη από το λαό που θα το εκλέγει και θα συγκρούεται με τον διορισμένο περιφερειάρχη που θα βάζετε, ο οποίος θα αντλεί εξουσία από την κεντρική διοίκηση;

ΒΥΡΩΝ ΠΟΛΥΔΩΡΑΣ: Μπορεί να συμφωνήσουν. Σκεφθείτε το καλύτερα.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΜΑΝΤΕΛΗΣ: Αυτό, που μπορεί να πάει; Μπορείτε να αντιληφθείτε; Μπορείτε να κάνετε μία προέκταση στο μέλλον, να δείτε με αυτού του ειδους τις φιλοσοφίες και ιδέες, που ο δηγιγείτε στην πραγματικότητα τη χώρα;

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΒΥΡΩΝ ΠΟΛΥΔΩΡΑΣ: Αρμοδιότητες και λειτουργίες.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός): Κύριε Μαντέλη, δίνουμε λίγο χρόνο παραπάνω στον Κοινοβουλευτικό Εκπρόσωπο της Νέας Δημοκρατίας, αλλά του κόβουμε τη δευτερολογία. Καταλάβατε; Εσείς σύμφωνα με τον Κανονισμό δεν έχετε δευτερολογία. Από τι να κόψουμε; Γι' αυτό σας έδωσα τρία λεπτά. Νομίζω πως είστε ικανοποιημένος.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΜΑΝΤΕΛΗΣ: Δεν πειράζει, κύριε Πρόεδρε. Το δέχομαι. Είναι φυσιολογικό. Να μη στεναχωρήσω και τους συναδέλφους.

ΒΥΡΩΝ ΠΟΛΥΔΩΡΑΣ: Όχι, καθόλου. Σκεφθείτε καλύτερα. Θα βρείτε συμπέρασμα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός): Το λόγο έχει ο κ. Πολύδωρος.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΠΟΛΥΖΟΣ: Κύριε Πρόεδρε, δεν χρειάζονται πολλά επιχειρήματα προκειμένου να αποδείξουμε ότι η Κυβέρνηση απέτυχε και θεσμικά και οικονομικά στην Τοπική και Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση.

Ποιοι έκαναν, κύριε Πρόεδρε, τους αναπτυξιακούς συνδέσμους, κατήργησαν τους αναπτυξιακούς συνδέσμους και στη συνέχεια τα συμβούλια περιοχής; Επειτα, τα συνοικιακά συμβούλια; Το «ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑ»; Και ο συνάδελφος, ο κ. Πολύδωρος, είτε πριν να προσέξουμε αυτό το κύτταρο που λέγεται δημοτικό διαμέρισμα. Εμείς δεν εγκαταλείπουμε τις θέσεις μας για τον «ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑ», απλά λέμε -για να μην υπάρχουν αναταράξεις- αυτό που έγινε ας μείνει. Πλην όμως να ενισχύουμε το δημοτικό διαμέρισμα να έχει την αυτοτέλεια του και τη διοικητική και την οικονομική, προκειμένου να αποτελέσει αυτήν την κυψέλη που παλαιότερα λεγόταν κοινότητα.

Μας είπατε, κύριε Μαντέλη -απευθύνομαι σε σας παρά στον κύριο Πρόεδρο- για τη Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση. Εσείς την κάνατε έτοι. Και είδατε μετά από επτά, οκτώ χρόνια ότι δεν «περιπατάει» και θέλετε να την αλλάξετε. Δεν την κάναμε εμείς. Εμείς τότε είχαμε τις διαφωνίες μας και τώρα ισχυρίζομαστε αυτό το μοντέλο, το οποίο υπάρχει στο πρόγραμμά μας.

Δημιουργείτε συγκρίσεις τι έπαιρνε η Τοπική Αυτοδιοίκηση πριν από δέκα, δεκαπέντε χρόνια με τώρα. Κι αυτό το κάνετε ίσως εν αγονία σας. Ο κύριος Υπουργός γνωρίζει πόσες αρμοδιότητες επιπλέον δόθηκαν στην Τοπική Αυτοδιοίκηση. Και ενώ έχει κοστολογήσει το Υπουργείο, δεν έχει δώσει τους απαιτούμενους πόρους.

Όλα αυτά αποτελούν ένα γεγονός. Και δεν είναι δυνατόν να συγκριθεί το 2003 με το τι γινόταν πριν από δέκα, δεκαπέντε χρόνια. Μιλάμε για τον Κώδικα, στον οποίον θα αναφερθώ παρακάτω. Έχουμε τον Κώδικα του 1980 ακόμη και η Κυβέρνηση, ενώ έπρεπε πριν από ένα χρόνο, την άνοιξη του 2003 συγκεκριμένα σύμφωνα με το χρονοδιάγραμμα του κυρίου Υπουργού, να τον φέρει προς ψήφιση, ακόμη δεν τον έφερε, όπως και για την υπόλοιπη θεσμική κατοχύρωση της Τοπικής και Νομαρ-

χιακής ή και της Δημόσιας Διοίκησης.

Όπως δεν έφερε τους δείκτες αποδοτικότητας στη Δημόσια Διοίκηση. Και έπρεπε να φέρει το νόμο αυτόν το φθινόπωρο του 2002. Όπως δεν έφερε την ιεραρχική εξέλιξη, αξιοκρατία στη Δημόσια Διοίκηση, για την οποίαν έπρεπε πάλι να φέρει το νόμο το φθινόπωρο του 2002. Αυτά είναι πράγματα που ο κ. Σκανδαλίδης έχει πει.

Επίσης, κύριε Υπουργέ, άκουσα από σας ότι θα έρθουν στις 18 του μηνός οι δήμαρχοι να παρακολουθήσουν τη συζήτηση μας για τον προϋπολογισμό. Δεν διαβάσατε, δεν έχετε ενημέρωση; Να σας διαβάσω την απόφαση του επήσιου τακτικού συνεδρίου στη Θεσσαλονίκη στις 27, 28 και 29 Νοεμβρίου, που λέει το εξής: «Αποφασίζουμε να παραστεί η Τοπική Αυτοδιοίκηση στη Βουλή των Ελλήνων στις 18 Δεκεμβρίου, ημέρα έναρξης της συζήτησης του προϋπολογισμού του 2004, προκειμένου να διεκδικήσει από την Κυβέρνηση και τα πολιτικά κόμματα την αποτύπωση των κυβερνητικών δεσμεύσεων στον προϋπολογισμό».

Δεν έρχονται εκδρομή οι δήμαρχοι, κύριε Υπουργέ. Έρχονται για να διεκδικήσουν αυτά που σας είπα πριν. Και να σας διαβάσω και τι λένε στο ψήφισμα: 50 εκατομμύρια από τη ΣΑΤΑ, 200 εκατομμύρια από την μη ορθή εγγραφή στον προϋπολογισμό του 2004.

Κάνετε ανενεργό το ν.2539/1997 για το ΕΠΤΑ. Αυτά τα οποία οφείλετε στην Τοπική Αυτοδιοίκηση είναι 600 εκατομμύρια, που πρέπει να γράφονται για πέντε χρόνια στον προϋπολογισμό, όπως λέει το ψήφισμα.

Να σας πω για το ΕΠΤΑ, κύριε Υπουργέ; Το ΕΠΤΑ, με το οποίο ασχολήθηκαμε πάρα πολύ, εκτός από το ότι το χρησιμοποιούν οι δήμοι για διαδημοτικά έργα, τα οποία παλαιότερα γίνονταν από τη Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση ή από την περιφέρεια και τώρα τα φορτώσατε στην Τοπική Αυτοδιοίκηση, είναι μικρό και δεν ανταποκρίνεται σ' αυτά που είπατε. Για το 1998 έως το 2002, γι' αυτή την πενταετία που ήταν με παράταση, είναι 2.900.000.000.000 ευρώ. Η απορρόφηση έπρεπε να γίνει μέχρι το 2002. Τι δώσατε; Τι απορροφήθηκε μέχρι το 2002; Το 50% με 55%, το οποίο και πληρώσατε.

Και μας είπε ο κ. Σκανδαλίδης ότι μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου θα γίνει αποδέσμευση και του υπόλοιπου 50% για να δημοπρατηθεί. Ρωτήστε τους δημάρχους σας εάν δημοπρατήθηκε κάποιο έργο. Αυτά, όπως σας είπα, έπρεπε να τελειώσουν μέχρι το Δεκέμβριο του 2002.

Τι δώσατε για το 2003, κύριε Υπουργέ, από το ΕΠΤΑ και τι γίνεται στη συνέχεια; Οι νόμοι που χρησιμοποιούνταν οι λογαριασμοί για το ΕΠΤΑ πλέον δεν ισχύουν. Πόσα χρήματα πήρε το ΕΠΤΑ από το Γ' Κοινωνικό Πλαίσιο Στήριξης; Πώς είναι δυνατόν οι δήμοι που κατηγορούνται –έξερε ότι έχω άποψη κι εγώ ότι δεν είναι πλέον οι δήμοι, όπως όταν την υπηρετήσαμε εμείς την Τοπική Αυτοδιοίκηση- να κάνουν μελέτες για να διεκδικήσουν ένα κομμάτι από το Γ' Κοινωνικό Πλαίσιο Στήριξης;

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Ένα λεπτό, κύριε Πρόεδρε.

Λέχθηκε από τον κ. Ζώη ή τον κ. Τασούλα –δεν είμαι σίγουρος- ότι για κάθε έργο χρειάζεται μελέτη περιβαλλοντικών επιπτώσεων. Με τι χρήματα είναι δυνατόν οι δήμοι να το κάνουν αυτό;

Έπειτα εδώ μπάρχει, κύριε Υπουργέ, και μια ανακολουθία ακόμα και σ' αυτό το οποίο ο κ. Σημίτης υποσχέθηκε στην Τοπική Αυτοδιοίκηση. Το Φεβρουάριο του 2001 η ΚΕΔΚΕ συναντήθηκε με τον κ. Σημίτη και όπως φαίνεται από τα επίσημα Πρακτικά, τα οποία καταθέτω στη Βουλή, συμφώνησαν ότι αυτά τα πράγματα που γίνονται, είναι απαράδεκτα και ότι πρέπει η Κυβέρνηση να προχωρήσει στη χρηματοδότηση αυτών που οφείλει και στη συνέχεια να φαίνεται συνεπέστερη.

(Στο σημείο αυτό ο Βουλευτής κ. Ευάγγελος Πολύζος καταθέτει για τα Πρακτικά τα προαναφερθέντα έγγραφα, τα οποία βρίσκονται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Και ο κ. Σημίτης ακόμη –λυπάμαι που το λέω για τον Έλληνα Πρωθυπουργό- εξαπάτησε την Τοπική Αυτοδιοίκηση.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει επανειλημμένα το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός): Τελειώστε, αν θέλετε, κύριε Πολύζο.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΠΟΛΥΖΟΣ: Δεν τελειώνει το θέμα της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός): Και το παραμικρό θέμα να ξεκινήσεις να συζητάς, μπορεί να σου πάρει ώρες ολόκληρες. Αυτό είναι προφανές, αλλά δυστυχώς πρέπει να τηρούμε το χρόνο.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΠΟΛΥΖΟΣ: Ολοκλήρωσα, κύριε Πρόεδρε.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός): Το λόγο έχει ο κ. Τασούλας.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΑΣΟΥΛΑΣ: Κύριε Πρόεδρε, η απάντηση του κυρίου Υφυπουργού Εσωτερικών στην επερώτησή μας, στην οποία ξεκίνησε λέγοντας ότι σκοπεύει να διασκεδάσει τις εντυπώσεις που δημιουργούνται από αυτή, μου θυμίζει τους τυχερούς συμφοιτέλους μου στη Νομική Σχολή στο αχανές ή περίπου αχανές μάθημα του Αστικού Δικαίου που, όπως ξέρει καλά ο κ. Μαντέλης, ενώ είχαν ελάχιστες γνώσεις, αν ήταν τυχεροί στις προφορικές εξετάσεις, μπορούσαν και να το περάσουν. Στην πραγματικότητα δεν ήξεραν Αστικό Δίκαιο. Και είναι τέτοιος ο κίνδυνος των αχανών θεμάτων, όπου ακόμα και προετοιμασμένος να είσαι, μπορεί τελικά να κοπείς.

Εσείς διαλέξατε δυο-τρεις απαντήσεις μέσα στο χάος των απυχιών, των αδιαφοριών και των αστοχιών της Κυβερνήσεως, οι οποίες κυρίως έχουν να κάνουν με την ικανότητά σας να ονοματίζετε πράγματα, να θεσμοθετείτε πράγματα και να τα αφήνετε σε καθεστώς «λευκού γάμου».

Δεν θεσμοθετούμε πάρους για να επαιρόμαστε μετά από χρόνια ότι απλώς τους θεσμοθετήσαμε. Η θεσμοθέτηση πάρων γίνεται για να καταβάλλονται οι πάροι.

Και εν συνεχείᾳ στο Βήμα της Βουλής πέρασε ο κ. Μαντέλης ο οποίος μοίρασε το λίγο χρόνο που είχε στο να απαντήσει σε μας πάλι επικαλούμενος θεσμούς και όχι πεπραγμένα. Και κατόπιν μετετράπη ως προανάκρουσμα της αυριανής του ιδιότητας, σε επερωτώντα προς τη Νέα Δημοκρατία, ρωτώντας εμάς αν το πρόγραμμά μας ή αυτά που προβλέπουμε ότι θα κάνουμε, είναι σωστά ή όχι.

Μη βιάζεστε να γίνετε αντιπολίτευση. Θα γίνετε για αρκετό καιρό και θα το χαρέτε, μια και βλέπω ότι έχετε τέτοιες προκαταβολικές διαθέσεις.

Αντιλαμβάνομαι, κύριε Υπουργέ –για να επανέλθω- ότι ασφαλώς είναι σοβαρό το θέμα. Ασφαλώς η θέση στην οποία βρίσκομαστε δεν συγκρίνεται με τη δική σας. Είναι ευχερέστερο, αντιλαμβάνομαι, για μας να είμαστε πιο ευνοϊκοί σε αυτά τα αιτήματα απ' ότι είστε εσείς. Αυτή όμως η ομολογία δεν σημαίνει ότι μπορεί κανείς να αγνοήσει το γεγονός ότι η ΕΝΑΕ σας έβαλε προθεσμία μέχρι 30 Ιανουαρίου γιατί θα αρχίσουν κινητοποιήσεις και κλειστήματα των νομαρχιών μετά, εάν δεν αισθανθούν ότι και νομικά και δεσμευτικά οι πάροι τους θεωρούνται κατοχυρωμένοι. Δεν συγκρίνεται αυτό που εγώ είπα με αίσθημα ευθύνης με το γεγονός ότι η ΚΕΔΚΕ ισχυρίζεται και αποδεικνύει ότι χρωστάτε 3 δισεκατομμύρια ευρώ. Αν αυτό δεν θέλετε να το πούμε υπεξάρεστη και να το πούμε οφειλή ή υποχρέωση ή δέσμευση ή οτιδήποτε άλλο, το αποτέλεσμα είναι εξίσου καταθλιπτικό για την ικανότητα της Τοπικής Αυτοδιοίκησης να ανταποκριθεί στις υποχρεώσεις της. Βεβαίως σας προτείνουν μια επιτροπή η οποία θα οριστικοποιήσει αυτό το ποσό και θα κατανείμει σε ένα μάκρος χρόνου την καταβολή του.

Όλα αυτά όμως δεν σχετίζονται με την ικανότητά σας να ονοματίζετε τα πράγματα και να θεσμοθετείτε διαρκώς. Διότι εάν θέλετε να ξέρετε, όλη αυτή η θεσμική πανδαισία, η οποία προσφέρεται και στην Τοπική Αυτοδιοίκηση, καταλήγει σε δυσπραγία διοικητική. Ακόμη και ένας θεσμός μέτριος χρειάζεται χρόνο για να αποδώσει. Και όλη αυτή η κινητικότητα στην οποία έχετε αναγκάσσει τους θεσμούς, παράγει και αποτέλεσμα δυσμενές για τη λειτουργικότητα, διότι δεν κατασταλάζει με σας κανένας θεσμός.

Εγώ θα ήθελα να τα τονίσω αυτά και να επισημάνω ότι δεν

αρνούμαι ότι είναι δύσκολη η θέση σας. Να επισημάνω όμως ότι αυτό δεν σας απαλλάσσει από το να έχετε τεράστιες ευθύνες για την κακοδαιμονία της Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

Να καταθέσω στα Πρακτικά της Βουλής, μιας και αναφέρθηκε και το θέμα των τοπικών συμβουλίων, που είναι η συνέχεια των παλιών κοινοτήτων, τα πρακτικά της έκτακτης γενικής συνέλευσης του Συλλόγου Προέδρων και Παρέδρων του Νομού Ιωαννίνων, που διεκδικούν -και το περιεχόμενο αυτού του ψηφίσματος ταιριάζει σε όλους τους νομούς της Ελλάδας- μία υπόσταση για τα τοπικά διαμερίσματα.

(Στο σημείο αυτό ο Βουλευτής κ. Κωνσταντίνος Τασούλας καταθέτει για τα Πρακτικά το προαναφερθέν έγγραφο, το οποίο βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Αυτή η υπόσταση θα βοηθήσει στη λειτουργικότητα αυτής της μονάδας, αυτού του πυρήνα της Τοπικής Αυτοδιοίκησεως.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός): Ο κ. Τσούρνος έχει το λόγο.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΤΣΟΥΡΝΟΣ: Κύριε Πρόεδρε, κατ' αρχήν να παρακαλέσω τον παριστάμενο συνάδελφο κ. Τσιπλάκη να μεταφράσει στη γλώσσα που γνωρίζει ο απουσιάζων Βουλευτής του ΠΑΣΟΚ κ. Γικόνογλου αυτά που είπε στην πρωτολογία του. Διότι η δηλωθείσα από τον κ. Γικόνογλου αμάθεια περί αυτών έγινε πρόξενος φραστικού επιεισοδίου, διατάραξε την ομαλή λειτουργία του Κοινοβουλίου και εξετράπη τόσο ο κ. Γικόνογλου όσο και οι άλλοι σε ύβρεις.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός): Παρακαλώ, επί του θέματος. Δεν έχετε δικαίωμα να μιλάτε για θέματα που δεν σας αφορούν. Το θέμα έχει τελειώσει.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΤΣΟΥΡΝΟΣ: Αυτά για τον Κοινοβουλευτικό Εκπρόσωπο του ΠΑΣΟΚ για να τα μεταβιβάσει. Αυτά για την ιστορία.

Είπε ο κύριος Υπουργός ότι με αυτά που θα μας πει θα διασκεδάσσει τις ανησυχίες μας για το παρόν και το μέλλον της Τοπικής Αυτοδιοίκησης. Κυρίως μας αφορά για το παρελθόν.

Η Κυβέρνηση οφείλει να απολογηθεί για το παρελθόν, για το έργο που έχει προσφέρει μέχρι σήμερα στην Τοπική Αυτοδιοίκηση. Αυτό τόσο στην Τοπική Αυτοδιοίκηση όσο και σε άλλους τομείς δράσεις δεν το βλέπουμε. Βλέπουμε την Κυβέρνηση να λέει τι θα κάνει η Νέα Δημοκρατία ως κυβέρνηση. Δεν λέει τι έκανε το ΠΑΣΟΚ μέχρι σήμερα.

Κύριε Υπουργέ, μας θύμισε το με '81, τον λεγόμενο δημοκρατικό προγραμματισμό. Μου δημιουργεί μελαγχολία το 1982, παραδείγματος χάρη, αυτόν τον περιβόλτη δημοκρατικό προγραμματισμό που έλεγε η κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ «για να εγκρίθει ο προϋπολογισμός δημοτικής αρχής δήμου θα έπρεπε στο καφενείο του χωριού να μαζευτεί ο δήμαρχος, να καλέσει το χωριό, να εγκρίνει τον προϋπολογισμό». Και αν δεν υπήρχε τέτοιο πρακτικό, δεν ενεκρίνετο από τη νομαρχία ο προϋπολογισμός. Εκεί βέβαια γινόταν μία παρωδία δημοκρατικού προγραμματισμού, γιατί προφανώς ο πολίτης έλεγε «Κύριε δήμαρχε, δεν έχουμε σχολεία» και ο δήμαρχος απαντούσε «Δεν είναι αρμοδιότητα του δήμου αλλά άλλου. Δεν έχουμε λεφτά». Αυτό δημιουργεί θλιβερές αναμνήσεις, γιατί ήταν μία παρωδία δημοκρατίας.

Είπε ο κύριος Υπουργός ότι η διοικητική βαθμίδα της περιφέρειας είναι ένας νέος θεσμός. Μάλλον αντί να έχουμε αποκέντρωση έχουμε συγκέντρωση. Είδαμε τι γινόταν με τη νομαρχία με την οποία μπορούσαμε να συνεργαστούμε. Τώρα όμως πήραμε όλες τις εξουσίες από το νομάρχη -επειδή οι αιρετοί νομάρχες δεν παίζουν το ρόλο τους στην Κυβέρνηση και επειδή η Κυβέρνηση θέλει ασφυκτικό έλεγχο στους ΟΤΑ- και τις πήγαμε στον κομματικό περιφερειάρχη. Ο κομματικός περιφερειάρχης με τις αρμοδιότητες που έχει ευκαιρεί μόνο να βάζει υπογραφές και τίποτε άλλο.

Είπε ο κύριος Υπουργός ότι τα οφειλόμενα 50.000.000 ευρώ θα διοθούν εντός του Δεκεμβρίου. Στην περιοχή μου την Αργολίδα ρωτούν οι μανταρινοπαραγωγοί: πότε θα καταβληθούν οι αποζημιώσεις για τους παγετούς κλπ. Και απαντάνε προεκλογικά ότι θα διοθούν όλα τα οφειλόμενα επομένως και αυτά τα

οφειλόμενα της Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

Είπε ο κύριος Υπουργός ότι η Δημοτική Αστυνομία υπόκειται στον έλεγχο του ΑΣΕΠ. Κάθε πράξη της Τοπικής Αυτοδιοίκησης υπόκειται στον έλεγχο του κράτους. Γιατί λοιπόν θα πρέπει ο κομματικός περιφερειάρχης να ορίζει τους όρους με τους οποίους θα προσληφθούν στη Δημοτική Αστυνομία του Δήμου Αθηναίων και δεν θα μπορούσε ο δήμος να αναλύσει τους όρους και το αποτέλεσμα των επιλογών να υπόκειται στον έλεγχο του κράτους; Γιατί πρέπει και εκεί να είναι ο κομματικός περιφερειάρχης;

Να μην επαναφέρω τα λεγόμενα συμβούλια περιοχής, τους αναπτυξιακούς συνδέσμους, τις εκσυγχρονιστικές πρωτοβουλίες στην Τοπική Αυτοδιοίκηση οι οποίες οριστικά έχουν ταφεί στην ιστορία. Τώρα μας είπατε ότι έχουμε διαδημοτική συνεργασία. Στην Αργολίδα δεν έχω δει ένα βήμα διαδημοτικής συνεργασίας, όπως την περιγράφατε στο τελευταίο νομοσχέδιο. Επομένως και αυτή η νομοθετική πρωτοβουλία υπέρ των ΟΤΑ αφορά στην τύχη που είχαν και οι αναπτυξιακοί σύνδεσμοι και τα δημοτικά συμβούλια.

Μας είπατε για το νέο κώδικα. Εφόσον το ΠΑΣΟΚ ισχυρίζεται ότι θέλει αναβαθμισμένη Τοπική Αυτοδιοίκηση γιατί δεν προβλέπεται -να μας πέίτε αν το προβλέπετε- τα τοπικά δημοψηφίσματα; Αρνηθήκατε τη λέξη «δημοψήφισμα» επειδή σας ενοχλεί πολύ η δημοκρατία στην Αναθεώρηση του Συντάγματος. Τουλάχιστον στο νέο κώδικα γιατί δεν νομοθετείτε τα τοπικά δημοψηφίσματα όπως σε πολλές ευρωπαϊκές χώρες ώστε ο λαός να αποφασίζει σε θέματα που αφορούν την τοπική κοινωνία;

Ο κ. Μαντέλης είπε για όλες τις μεγάλες αλλαγές. Όλες αυτές οι μεγάλες αλλαγές ανήκουν στην ιστορία. Αυτός ο κύκλος Τοπικής Αυτοδιοίκησης έχει κλείσει. Η Νέα Δημοκρατία με το πρόγραμμα που έχει εξαγγείλει ...

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΜΑΝΤΕΛΗΣ: Ποιο πρόγραμμα;

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΤΣΟΥΡΝΟΣ: Το πρόγραμμα θα σας δοθεί εάν δεν το έχετε διαβάσει. Με αυτό το πρόγραμμα θα ξεκινήσει μία άλλη πορεία για την Τοπική Αυτοδιοίκηση που τόσο έχει ανάγκη και αυτή και ο τόπος.

Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός): Ο κ. Τσιπλάκης έχει το λόγο.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΣΙΠΛΑΚΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, σκιάδουν πραγματικά το Κοινοβούλιο οι υβριστικές παραπληροφόρησης και επιπλητικές απόψεις εκφραζόμενες ανεπιτρέπτως και αναιτίως από συναδέλφους, όπως των κ. Γικόνογλου και των κ. Καψή και εκλαμβάνω την παρέμβαση του κ. Κακλαμάνη ως προτροπή προς τους συγκεκριμένους συναδέλφους για να αποκατασταθεί η εύρυθμη λειτουργία του Κοινοβουλίου.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει η Δ' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. ΑΝΝΑ ΜΠΕΝΑΚΗ-ΨΑΡΟΥΔΑ)

Επί της ουσίας τώρα της προτεραιότητης επερώτησης μου δημιουργείται αυτονότητα ερώτημα για τη γλωσσοπλαστική δυνατότητα των κυβερνώντων, σχετικά με την εκφρασθείσα απόψη του κ. Παπαδήμα αύτη η διαμαρτυρία που θα κάνει η ΚΕΔΚΕ στις 18 Δεκεμβρίου είναι μια απλή επίσκεψη παρακολούθησης των λειτουργιών του Κοινοβουλίου.

Εγώ ως μέσος συνετός πολίτης προσπαθώ να διερμηνεύσω από τους ισχυρισμούς που ακούστηκαν τι υποστηρίζει επιτέλους η Κυβέρνηση. Ποιος είναι ο ρόλος της; Είναι κριτής, είναι ελεγκτής, είναι επερωτών ή είναι κρινόμενος, ελεγχόμενος επερωτώμενος ο χώρος της κυβερνώσας παράταξης. Η ουσία του ενυπάρχοντος στην επερώτηση ισχυρισμού είναι ότι έχουμε θεσμική σύγχυση στον τομέα της αυτοδιοίκησης και οικονομική δυστοκία. Για τη βασιμότητα του ισχυρισμού μας επικαλούμεθα αυτά που απεφασίσθησαν σε τακτικά συνέδρια από την ΚΕΔΚΕ και από την ΕΝΑΕ.

Και αντί να επιχειρηματολογήσει η Κυβέρνηση μάς είπε ότι η Νέα Δημοκρατία αποδόμησε την αυτοδιοίκηση, ότι την υποβάθμισε και ότι δεν νομοθέτησε ποτέ. Τέτοια νομοθέτηση να μας λείπει. Τι επιζητούσατε; Να ψηφίσουμε τον «ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑ» καθ' όν τρόπον τον φέρατε και με τη συλλογιστική που τον φέρατε με το οικονομικό υπόβαθρο που επικαλεστήκατε ότι θα

πραγματοποιήσετε, αλλά δεν το κάνατε; Υποστηρίζετε ότι δώσατε τα πρέποντα χρήματα και ότι έχει τονωθεί η λειτουργία της αυτοδιοίκησης; Ελέγχοντάς μας σε ανόμοιες ιστορικά περιστάσεις προσπαθείτε να μας πείτε ότι υστέρησε η Νέα Δημοκρατία σε αυτόν τον τομέα, η οποία όμως έχει διασφαλίσει τους θεσμούς της αυτοδιοίκησης. Στην πρόσφατη συνταγματική αναθεώρηση εμείς είχαμε ζητήσει να κατοχυρωθεί και το Γ' βαθμός Τοπικής Αυτοδιοίκησης. Όλα αυτά είναι αυταπόδεικτα. Ο Έλληνας πολίτης κατανοεί πού βρίσκεται η αλήθεια και ποια βασιμότητα έχουν οι εκατέρωθεν απόψεις.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αννα Μπενάκη - Ψαρούδα): Ο κ. Ζώης έχει το λόγο.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΖΩΗΣ: Κυρία Πρόεδρε, δεν μπόρεσα να καταλάβω γιατί ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος της Πλειοψηφίας προσπάθησε να απαξιώσει την επερώτησή μας.

Παρ' όλο που τον άκουσα με μεγάλη προσοχή, δυσκολεύομαι να αντιληφθώ γιατί κατέφυγε σε σοφιστείες για να τεκμηριώσει τα ατεκμηρώτα. Από πού συνάγεται ότι εμείς ήλθαμε εδώ για να υπερασπιστούμε το εάν είναι ανίκανη η Κυβέρνηση αναφέρομενοι για παράδειγμα στο Δήμο Ζωγράφου; Δεν διάβασε την επερώτησή μας, δεν άκουσε κανέναν μας! Λυπούμαι, διότι από την τοποθέτηση του Κοινοβουλευτικού Εκπροσώπου συνάγεται ότι δύο τινά μπορεί πλέον να συμβαίνουν: ή ότι δεν ενστερνίζεται το ΠΑΣΟΚ την αγωνία της Τοπικής και της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης και περιφρονεί την κραυγή αυτή αγωνίας, ή ότι νομίζει ότι έχει επιτελέσει το χρέος του έναντι της κοινωνίας και της Αυτοδιοίκησης και πλέον μπορεί να επαναπαύεται στις δάφνες του ενίστε και να τις αναμασά.

Ευτυχώς ο κύριος Υφυπουργός Εσωτερικών είναι αλήθεια ότι με μετριοπάθεια κατέλαβε το Βήμα και προσπάθησε να απαντήσει επί της ουσίας τα όσα προσάπτουμε στην Κυβέρνηση. Έχω όμως να παραπήρωσα για τον κύριο Υφυπουργό ότι έβγαζε μια αυτοπεποίθηση η οποία εδράζεται μόνο σε διακηρύξεις του παρελθόντος. Και δεν έχει καμία σχέση αυτή η αισιοδοξία και η αυτοπεποίθηση, δεν μπορεί να πηγάζει από την πραγματικότητα αυτή.

Επειδή έγινε, με σημείο αναφοράς τη δική μου τοποθέτηση στον Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων, μια εκτενής προσέγγιση αυτής της απόπειρας που κάνει η Κυβέρνηση, εγώ, κύριος Υφυπουργός, βεβαίως επικυρώσαμε για την ώρα που θα έλθει στο Σώμα αυτό το σχέδιο νόμου. Όμως για την ώρα σας καλώ να δείτε με προσήκαι και να ερμηνεύεστε την τοποθέτηση της ΚΕΔΚΕ πάνω στο θέμα του κώδικα. Όσο κακόπιστος και να είναι κανείς, δεν μπορεί να κάνει άλλη ερμηνεία από αυτήν που προκύπτει από την απλή ανάγνωση αυτής της θέσης της ΚΕΔΚΕ.

Αναφερθήκατε στα οικονομικά. Πάω πάλι στο Συνέδριο της ΚΕΔΚΕ. Λέει η ΚΕΔΚΕ: «Εμμένουμε και στα δύο σημεία των αποφάσεων του εκτάκτου συνεδρίου της Αθήνας για τα οικονομικά κρίνοντας ότι υπάρχει απόκλιση από τις δεσμεύσεις της Κυβέρνησης». Τι σχέση έχει η τοποθέτηση αυτή της ΚΕΔΚΕ, που έχω εγώ στα χέρια μου με τα όσα μας είπατε εσείς; Από που προκύπτει. Δεν προκύπτουμε από πουθενά. Γ' αυτό είπα ότι αυτή η αισιοδοξία δεν μπορεί να πηγάζει από την πραγματικότητα αλλά από την επανάπτωση στις δάφνες του παρελθόντος. Έχουν λυθεί τα οικονομικά προβλήματα. Γιατί η ΚΕΔΚΕ αναγκάζεται να καταφύγει στη λεξη εμμονή; Γιατί μιλάει για αποκλίσεις από τις δεσμεύσεις σας; Θα υπήρχε εμμονή της Τοπικής Αυτοδιοίκησης εάν δεν υπήρχαν άλλα προβλήματα;

Κάνατε αναφορά στο 7. Επειδή το 7 ήταν η προίκα που συνόδευε τον «ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑ», θα περιμένω, κύριε Υπουργέ, να μας ενημερώσετε μέχρι πότε θα έπρεπε να υλοποιηθεί το 7 και γιατί έχουμε φθάσει σχέδον στις 31/12/2003 και παραμένει παγωμένο ακόμα το 50%; Και για να δείτε την αξιοποιία του 7, να πάτε να ρωτήσετε τους δημάρχους τι απαντούν στους Γενικούς Γραμματείς των Περιφερειών όταν τους καλούν τώρα προεκλογικά δύο, τρεις μήνες πριν τις εκλογές να εγγράψουν πιστώσεις και να φέρουν μελέτες για το υπόλοιπο 50%. Θα δείτε ότι δεν τους εμπιποτεύεται κανείς.

Βεβαίως, δεν θα κάνω κανένα σχόλιο για την επάρκεια του προσωπικού στους καποδιστριακούς δήμους. φαίνεται πάλι ότι δεν προκύπτει η τοποθέτησή σας από πραγματικά στοιχεία.

Και βεβαίως θα αφήσω ασχολίαση στην ιδιότυπη καινούρια θέση σας που αφορά στη Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση και η οποία προφανώς προέκυψε μετά το ανατρεπτικό αποτέλεσμα που είχαν για την κυβέρνηση σας οι εκλογές της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης το 2002.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αννα Μπενάκη - Ψαρούδα): Ο κύριος Υπουργός έχει το λόγο.

ΛΑΜΠΡΟΣ ΠΑΠΑΔΗΜΑΣ (Υφυπουργός Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης): Για να μη διαψεύσω τον τελευταίο ομιλητή θα είμαι μετριοπαθής αν και εσείς δεν δίνετε απόλυτη αιτιολογία σ' αυτόν που ανεβαίνει στο Βήμα να είναι μετριοπαθής.

Θα ήθελα να πω ότι ίσως αυτό που είπε ο κ. Τασούλας να έχει απόλυτο δίκιο. Παρομοίασε δηλαδή τη διαδικασία της συζήτησης των θεμάτων της αυτοδιοίκησης σαν μια διαδικασία μαθήματος Αστικού Δικαίου σε ένα αχανές πεδίο διατάξεων. Αυτό όμως για τους αδιάβαστους μαθητής, με συγχωρείτε που θα το πω, αλλά αφορά εσάς. Άκουσα πράγματα εδώ που εάν -και δεν ξέρω, θα σκεφτώ αν θα το κάνω- θα έπρεπε να βγουν σε ένα βιβλίο και να σταλούν στους δημάρχους, θα έδειχναν με ποια σοβαρότητα αντιμετωπίζετε αυτό το τεράστιο θέμα. Άκουσα για παραδείγματα.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΖΩΗΣ: Να το κάνετε, κύριε Υπουργέ. Να δούμε ποιος είναι αδιάβαστος και ποιος είναι διαβασμένος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αννα Μπενάκη - Ψαρούδα): Σας παρακαλώ, κύριε Ζώη!

ΛΑΜΠΡΟΣ ΠΑΠΑΔΗΜΑΣ (Υφυπουργός Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης): Ακούστηκε εδώ μέσα ότι η θέση της Νέας Δημοκρατίας δεν είναι αυτή που εκφράστηκε στο συνέδριο της ΕΝΑΕ για την περιφερειακή αυτοδιοίκηση. Είναι διαφορετική. Εγώ θέλω να πω στον κ. Πολύδωρα να επιλέξει μεταξύ των δύο θέσεων του.

ΒΥΡΩΝ ΠΟΛΥΔΩΡΑΣ: Το ίδιο είπα και εγώ.

ΛΑΜΠΡΟΣ ΠΑΠΑΔΗΜΑΣ (Υφυπουργός Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης): Δεν είπατε το ίδιο. Υπάρχουν Πρακτικά. Μπορείτε να ζητήσετε τουλάχιστον να διαγραφούν κάποιες ολόκληρες σειρές από την ομιλία σας στα Πρακτικά για να διευκρινιστεί αυτό.

ΒΥΡΩΝ ΠΟΛΥΔΩΡΑΣ: Τα έχουμε γράψει στο πρόγραμμά μας. Τι είναι αυτά που λέτε;

ΛΑΜΠΡΟΣ ΠΑΠΑΔΗΜΑΣ (Υφυπουργός Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης): Εδώ, λοιπόν, έχετε να επιλέξετε ή μεταξύ της αντισυνταγματικότητας της θέσης σας, ότι θα φτιάξετε τρίτο βαθμό αυτοδιοίκησης, γιατί αυτό λέτε....

ΒΥΡΩΝ ΠΟΛΥΔΩΡΑΣ: Είναι de facto μονάδα η περιφέρεια.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αννα Μπενάκη - Ψαρούδα): Κύριε Πολύδωρα, θα δευτερολογήσετε και σεις. Είναι ανάγκη να διακόπτετε τον κύριο Υπουργό τώρα;

Παρακαλώ, κύριε Υπουργέ, και σεις να μην τροφοδοτείτε το διάλογο.

ΛΑΜΠΡΟΣ ΠΑΠΑΔΗΜΑΣ (Υφυπουργός Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης): Επαναλαμβάνω, λοιπόν: έχετε να επιλέξετε ή σ' αυτήν την αντισυνταγματική θέση σας μείνετε ότι ουσιαστικά φτιάχνετε τρεις βαθμούς αυτοδιοίκησης στη χώρα ή πηγαίνετε στην άλλη λογική ότι κρατάτε όπως είπατε εσείς τις νομαρχίες και φτιάχνετε ένα αιρετό περιφερειακό συμβούλιο που δεν είναι αυτοδιοίκηση αυτό και εκεί επάνω του βάζετε καπέλο έναν διορισμένο από το κράτος με θητεία, αν θέλετε, ή όπως θέλετε.

ΒΥΡΩΝ ΠΟΛΥΔΩΡΑΣ: Με θητεία και με αυστηρές αρμοδιότητες.

ΛΑΜΠΡΟΣ ΠΑΠΑΔΗΜΑΣ (Υφυπουργός Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης): Επομένως δεν μιλάτε για αυτοδιοίκηση. Αυτό το καπέλωμα που πριν λέγατε από τον κομματικό, αυτός που θα διοριστεί δηλαδή τι θα είναι; Εκτός αν δηλώσετε ότι αν ποτέ έρθετε στην εξουσία, εσείς θα φροντίσετε να μην είναι από το κόμμα σας ο διορισμένος αλλά από κάποιο άλλο κόμμα. Άλλα αυτές οι τοποθετήσεις σας δείχνουν και για ποιο λόγο επί τόσα χρόνια μένετε στην Αντιπολίτευση και γιατί θα εξακολουθήσετε να μένετε στην Αντιπολίτευση.

Διότι δεν αντιμετωπίζετε με σοβαρότητα θέματα τα οποία απασχολούν και τις τοπικές κοινωνίες και το σύνολο του λαού.

Τοπιθετήθηκαν κάποιοι ομιλητές και μπέρδεψαν -παρότι όπως είπαν έχουν θητεύσει στην αυτοδιοίκηση- το δημοκρατικό προγραμματισμό με τις λαϊκές συνελεύσεις. Έλεος! Είπε κάποιος ο ομιλητής γιατί πρέπει να ορίζει λέξι τους όρους της πρόσληψης στη Δημοτική Αστυνομία ο περιφερειάρχης και όχι ο Δήμαρχος Αθηναίων. Ποιος περιφερειάρχης ορίζει όρους; Δεν ξέρετε ότι έχει ψηφίσει η Βουλή νόμο που καθορίζει πώς θα γίνει η επιλογή; Καθορίζει ο περιφερειάρχης κατά το δοκούν τους όρους; Άλλα και πάλι εσείς ζητούσατε πηγαίνοντας στη λογική του πελατειακού κράτους, να ορίζει ο δήμαρχος τους όρους, πώς θα τους πάρει, ενώ εδώ είναι ξεκαθαρισμένο ότι γίνεται με το νόμο η διαδικασία και σεις μένετε στα παλιά.

Μιλήσατε για την απαξίωση των καποδιστριακών δήμων και τα «καημένα» τα δημοτικά διαμερίσματα, αν μπορούν να πληρώσουν το φως και το νερό, τους λογαριασμούς, γιατί το καλοκαίρι θα έρθουν παραθεριστές κλπ.

Είπατε επίσης για τις προσλήψεις και μια κριτική που μου είπατε ότι έγινε από κάποιο στέλεχος της παράταξης σας, όταν έλεγα ότι μπορούν να πάρουν οι δήμοι όποιον θέλουν. Και ρώτησε εκείνη τη στιγμή αν μπορούν να τον πάρουν, αφού δεν έχουν χρήματα. Επιτρέπεται να μην ξέρετε εσείς ως παράταξη ποια είναι τα χρήματα που πάνε για λειτουργικά έξοδα στην αυτοδιοίκηση; Επιτρέπεται να μην ξέρετε πόσο κόσμο έχει η αυτοδιοίκηση; Θα σας πω, λοιπόν, εγώ.

Τα χρήματα που θα πάνε το 2004 στην αυτοδιοίκηση -και μιλάω μόνο για λειτουργικά έξοδα- είναι 600 δισεκατομμύρια δραχμές. Το προσωπικό που έχει η αυτοδιοίκηση είναι πενήντα έξι χιλιάδες. Εγώ θα στρογγυλοποιήσω τον αριθμό στις εξήντα χιλιάδες. Με έξι εκατομμύρια αμοιβές το χρόνο καθένας από αυτούς, έχουμε 360 δισεκατομμύρια. Εξακόσια παίρνουν, τριάκοσια εξήντα πληρώνουν για το προσωπικό τους. Το ένα τρίτο όμως του προσωπικού είναι από ανταποδοτικές υπηρεσίες, που είναι υποχρεωμένοι να το πληρώνουν από έσοδα που εισπράττουν από τους δημότες. Επομένως αυτά που θα πληρώσουν για το προσωπικό είναι τα 240 δισεκατομμύρια. Τι σχέση έχουν, λοιπόν, τα 240 δισεκατομμύρια με τα 600 δισεκατομμύρια που θα πάρουν; Έχουν τη δυνατότητα, αν θέλουν, να πάρουν κι άλλο προσωπικό, έχουν τη δυνατότητα να μπορέσουν όχι απλώς να καλύψουν τους λογαριασμούς αλλά να κάνουν και εξωραϊσμούς στα δημοτικά διαμερίσματα.

Και όπως είπα, τα χρήματα αυτά δεν μοιράζονται με απόφαση της Κυβέρνησης. Μοιράζονται με απόφαση της Αυτοδιοίκησης. Και αν θέλετε πραγματικά να προσφέρετε κάποια υπηρεσία στην Αυτοδιοίκηση, πείτε και στους δικούς σας δημάρχους να παλέψουν μέσα από τα συνέδρια της ΚΕΔΚΕ να βγει ένας σωστότερος τρόπος κατανομής των χρημάτων. Διότι η Κυβέρνηση δεν θα έρθει σε ευθεία σύγκρουση ποτέ με την Αυτοδιοίκηση αλλά ούτε και με τα άλλα κόμματα μέσα στη Βουλή, για να πει από μόνη της ότι θα μοιράσει όπως εκτιμά ότι θα είναι η δικαιοτερη κατανομή.

Βάλτε διάφορα θέματα για τις διώξεις των δημάρχων. Οι διώξεις των δημάρχων γίνονται από τη δικαιοσύνη και ασφαλώς όταν υπάρχουν καταδικαστικές αποφάσεις σε βάρος των δημάρχων, τότε τίθενται σε αργία. Και αυτό η Κυβέρνηση δεν έχει σκοπό να μην το κάνει. Το ίδιο ισχύει επίσης και όταν παραπέμπονται με αμετάκλητα βουλεύματα.

Είπατε για τον κ. Αθραμόπουλο. Δεν έχει καμία ανάμειξη η Κυβέρνηση σε αυτήν την ιστορία. Το ΑΣΕΠ, όπως είχε υποχρέωση και όπως έχει κάνει για πάρα πολλούς δημάρχους, έστειλε και στη δικαστική εξουσία το πόρισμα της έρευνας που έκανε για το θέμα των προσλήψεων και για το θέμα της διατήρησης στο δήμο όλων αυτών. Όσον αφορά στο θέμα της τροπολογίας για τους καταλογισμούς, υπήρξε δέσμευση δική μας και θα είμαστε συνεπείς. Αυτή η τροπολογία θα κατατεθεί στη Βουλή και θα είναι ασφαλώς βελτιωμένη σε σύγκριση με εκείνη που είχε υποβληθεί. Σας είπα ήδη τι βελτιώσεις έχουν γίνει.

Για το θέμα της ΕΥΔΑΠ δόθηκε εξήγηση -και μέσα στη Βουλή και στο συνέδριο της ΚΕΔΚΕ- γιατί δεν περιλήφθηκε στη διάταξη για τη ρύθμιση των χρεών. Επίσης, σας έδωσα εξήγη-

ση γιατί πήγαμε στο πλαφόν...

ΒΥΡΩΝ ΠΟΛΥΔΩΡΑΣ: Γιατί; Γιατί;

ΛΑΜΠΡΟΣ ΠΑΠΑΔΗΜΑΣ (Υφυπουργός Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης): Διότι ήδη είκοσι πέντε δήμοι της Αττικής είχαν υπογράψει με την ΕΥΔΑΠ συμφωνία και είχαν επιτερησει σε δόσεις τα ποσά, ανάλογα πώς ήθελε ο κάθε δήμος, από οκτώ μέχρι σαράντα οκτώ δόσεις. Δεύτερον, γιατί η ΕΥΔΑΠ θα μπορούσε να διαπραγματευτεί με τους δήμους την παραχώρηση των δικτύων τους και να χαριστούν όλα τα χρέη. Υπήρχαν πολλοί λόγοι...

ΒΥΡΩΝ ΠΟΛΥΔΩΡΑΣ: Σας το είπα αυτό.

ΛΑΜΠΡΟΣ ΠΑΠΑΔΗΜΑΣ (Υφυπουργός Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης): Ναι. Υπήρχαν πολλοί λόγοι που δεν επέτρεπαν να έρθει ρύθμιση. Και το ζητούσαν οι ίδιοι οι δημάρχοι να μην έρθει ρύθμιση.

Όσον αφορά τη ρύθμιση των χρεών και το πλαφόν του 10% και 20%, σάν αυτά τα πλαφόν δεν υπάρχουν, δεν ξέρουμε μέχρι πού θα φτάσει ο διανεισιός των δήμων και αν θα μπορέσει το Ταμείο Παρακαταθήκων και Δανείων να εξυπηρετήσει.

ΒΥΡΩΝ ΠΟΛΥΔΩΡΑΣ: Μπορεί και να το βρείτε.

ΛΑΜΠΡΟΣ ΠΑΠΑΔΗΜΑΣ (Υφυπουργός Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης): Η Κυβέρνηση έχει δεσμευτεί ότι, όταν τελειώσει η εξυπηρέτηση των πρώτων δήμων, πιθανότατα να υπάρξει στη συνέχεια μια νέα νομοθετική πρωτοβουλία.

Όσον αφορά το «ΕΠΤΑ», που είχα παραλείψει στην πρωτολογία να σας πω: Το «ΕΠΤΑ», λοιπόν, -επειδή και εκεί ανακριβώς αναφέρθηκε ότι έπρεπε να τελειώσει το 2002- τελειώνει το 2004...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΣΑ (Άννα Μπενάκη- Ψαρούδα): Θα πρέπει να επισπεύσετε, κύριε Υπουργέ.

ΛΑΜΠΡΟΣ ΠΑΠΑΔΗΜΑΣ (Υφυπουργός Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης): Δύο λεπτά μόνον, κυρία Πρόεδρε.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΖΩΗΣ: Δεν είπα εγώ το 2002, κύριε Υπουργέ.

ΛΑΜΠΡΟΣ ΠΑΠΑΔΗΜΑΣ (Υφυπουργός Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης): Όχι, δεν το είπατε εσείς. Το είπε αλλος ομιλητής από την παράταξή σας.

ΒΥΡΩΝ ΠΟΛΥΔΩΡΑΣ: Έγινε παραδρομή. Προχωρήστε στην ουσία.

ΛΑΜΠΡΟΣ ΠΑΠΑΔΗΜΑΣ (Υφυπουργός Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης): Τελειώνει το 2004 και το υπόλοιπο 50% ήδη έχει «ανοίξει» για μας. Εμείς έχουμε στείλει -όχι προφορικά αλλά γραπτά- σε όλους τους δήμους ειδοποίηση ότι «ανοίγει» και πρέπει να κάνουν προτάσεις. Και οι προτάσεις τους θα ενταχθούν και μέσα στις αρχές του χρόνου θα μπορέσουν να δημιουργήσουν τα έργα.

Νομίζω ότι δεν υπάρχει άλλο θέμα που να έμεινε αναπάντητο. Θα ήθελα μόνο να σας πω ότι ανάμεσα στα θέματα για τα οποία μας κάνατε κριτική στις δευτερολογίες ήταν και γιατί δεν φέραμε τον κώδικα την άνοιξη. Από τη μία πέρσι τέτοιον καιρό μας λέγατε: «καθυστερήστε, μη φέρνετε τον κώδικα» -και δεσμευθήκαμε στη Βουλή όχι επειδή το λέγατε εσείς μόνο, αλλά επειδή έτσι ήταν το σωστό, επειδή έπρεπε να συζητήσουμε με τις καινούργιες αρχές που θα αναδεικνύονταν από τις εκλογές- και εδώ μας κατηγορείτε και λέτε: «στη δέσμευσή σας πριν από ενάμιση χρόνο ότι την άνοιξη ότι θα ψηφιστεί ο κώδικας...». Ο κώδικας ήταν έτοιμος από εμάς, όμως έπρεπε να συζητηθεί. Τον συζητήσαμε, η Αυτοδιοίκηση έχει συμφωνήσει πλήρως στον κώδικα και στο συνέδριο της...

ΒΥΡΩΝ ΠΟΛΥΔΩΡΑΣ: Όχι.

ΛΑΜΠΡΟΣ ΠΑΠΑΔΗΜΑΣ (Υφυπουργός Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης): Θα πρέπει να πάρετε το πόρισμα από το συνέδριο.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΖΩΗΣ: Το έχουμε.

ΛΑΜΠΡΟΣ ΠΑΠΑΔΗΜΑΣ (Υφυπουργός Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης): Την απόφαση του συνέδριου.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΖΩΗΣ: Και αυτή την έχουμε.

ΛΑΜΠΡΟΣ ΠΑΠΑΔΗΜΑΣ (Υφυπουργός Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης): Έχει συμφωνήσει με τον

κώδικα. Οι παρατηρήσεις που έχει κάνει η Αυτοδιοίκηση έχουν γίνει όλες αποδεκτές. Έστειλε το κείμενο η Αυτοδιοίκηση, συνεργαστήκαμε με την Αυτοδιοίκηση αυτές τις μέρες, -γι' αυτό περιμέναμε κιόλας- και γι' αυτό λέμε ότι θα καταθέσουμε τον κώδικα και σας λέω ότι συμφώνησε σε αυτήν τη διαδικασία.

Με το ότι έγιναν αποδεκτές οι παρατηρήσεις εννοείται ότι έχει συμφωνήσει στο κείμενο του κώδικα.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΖΩΗΣ: Βελτιώθηκε ένα αρχικώς πολύ κακό σχέδιο νόμου, αυτό σας είπε. Άλλα κρατά τις επιφυλάξεις της...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΣΑ (Άννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Κύριοι συνάδελφοι, έχω την τιμή να ανακοινώσω στο Σώμα ότι η Διαρκής Επιτροπή Οικονομικών Υποθέσεων καταθέτει την έκθεσή της στο σχέδιο νόμου του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών «Κύρωση του κρατικού προϋπολογισμού και των προϋπολογισμών ορισμένων ειδικών ταμείων και υπηρεσιών οικονομικού έτους 2004».

Το λόγο έχει ο κ. Πολύδωρας.

ΒΥΡΩΝ ΠΟΛΥΔΩΡΑΣ: Μόνον τρεις παρατηρήσεις θα κάνω, κυρία Πρόεδρε.

Η πρώτη παρατήρηση αφορά την πρόταση-δέσμευση της Νέας Δημοκρατίας για το πώς οργανώνει το ζήτημα των σχέσεων κεντρικής εξουσίας και Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

Είναι εντυπωσιακή η εμμονή στο να διαστρεβλώνει, να παραχαράσσει τις θέσεις της Νέας Δημοκρατίας και ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του ΠΑΣΟΚ και ο κύριος Υπουργός. Τα έχουμε γράψει στο πρόγραμμά μας. Μπορεί να διαφωνείτε με αυτά που έχουμε γράψει, αλλά εμείς έχουμε κατακτήσει το εύσημο της γενναιότητας, της ευθυκρισίας και της παρρησίας με το να τα γράφουμε. Εσείς εγκαλείστε για το φλόμο, τη θολούρα και την ασάφεια, η οποία βλάπτε τη διοίκηση, κεντρική και κυρίως αυτοδιοικητική διοίκηση.

Λέμε με το ίδιομά του τον πρώτο βαθμό. Εκεί έχουμε και τη γενναία καινοτομία ότι δεν χρειάζονται δύο Κυριακές σαν να έχουμε την παγκόσμια διακυβέρνηση του σύμπαντος, αλλά όποιος καταγάγει το 42% και πάνω σχηματίζει την τοπική κυβέρνηση στο δήμο και στη νομαρχία. Αυτό είναι προϊόν της πείρας. Το ζήτησαν όλοι οι ενδιαφερόμενοι, δηλαδή ΚΕΔΚΕ, δήμαρχοι, νομάρχες, και καταλήγουμε εμείς με ευθύτητα. Μάλιστα τους προκαλούμε αντί να κάνουν παζάρια ανάμεσα στις δύο Κυριακές, να κάνουν σοβαρές συνεννοήσεις στις τοπικές κοινωνίες, να καταλήξουν σε προγραμματικές πλατφόρμες και να εκτελούν στην κοινωνία από την αρχή για την επιδίωξη του αποτελέσματος εκλογής δημοτικών αρχόντων και νομαρχών από την πρώτη Κυριακή.

Ο δεύτερος βαθμός είναι η νομαρχία, το λέμε με ευθύτητα. Γιατί η νομαρχία έχει αρετές, δεν εξάντλησε τα όριά της. Πρέπει να έχει τη διοικητική οντότητα, την οντότητά της για να είναι κοντά στον πολίτη όχι ως εξουσία, ως λειτουργία. Μην απομακρύνετε τη λειτουργία από τον πολίτη.

Σας λέω ότι αν πάμε στην περιφέρεια ως κέντρο, θα χάσει η προβατίνα το αρνί της. Δεν γίνεται διοίκηση έτσι. Κάνετε πειράματα επι γονάτου! Δεν είναι σωστό και σεις επιμένετε. Μάλιστα, μου κάνετε και κάτι ευρωπαϊκά ιδεολογήματα «η Ευρώπη των πόλεων και των περιφερειών». Διαβάζουμε με προσοχή και επισταμένως ασύνδετα τα πράγματα. Δεν υπάρχει καμία υποχρεωτικότητα και σας ζητούμε -αν θέλετε- να καταλάβετε τι προτείνουμε. Τέρμα οι στρεψοδικία και κυρίως σας ζητούμε να εγκαταλείψετε τα πειράματά μας.

Μένει ένα θέμα περιφέρεια και αιρετότητα. *De facto* κατάσταση. Δεν είναι αντισυνταγματικότητα επειδή δεν το λέμε τρίτο βαθμό, γιατί δεν το εννοούμε και ως τρίτο βαθμό. Το εννοούμε ως μια υπάρχουσα κατάσταση, *De facto* κατάσταση, περιφέρεια. Υποδέχεται τα προϊόντα του δημοκρατικού προγραμματισμού από δήμους-νομαρχία, κάνει κατανομές, ορίζονται αυτητά οι αρμοδιότητες. Αιρετότητα για το περιφερειακό συμβούλιο, αιρετότητα για τον πρόεδρο του περιφερειακού συμβουλίου και έχουμε μια λειτουργικότητα με τις αρχές της δημοκρατικότητας και της αποτελεσματικότητας στο σχήμα «δήμος - νομός - περιφέρεια» με αιρετότητα.

Για το αποκεντρωμένο κράτος και τις περιορισμένες και πεπερασμένες ανάγκες, τις οποίες ορίζουμε για να μη διαλύ-

σουμε το κράτος και να μην έχουμε ασύνδετο το κέντρο από την περιφέρεια, προτείνουμε μια σοβαρή μορφή της αποκέντρωσης με το βραχίονα του κράτους «γραμματέας περιφέρειας επί θητεία» που δεν είναι «καπέλο» στην περιφέρεια με την αιρετότητα και περιφερειακό συμβούλιο και νομό - δήμο. Είναι στις δικές του δουλειές. Το μόνο που έχει είναι ο συντονισμός μεγάλων αναπτυξιακών διανομαρχιακών προγραμμάτων.

Αυτό διατυπώνεται με σαφήνεια και ευθύνη. Κάναμε κόπο με επιστήμονες, με ακαδημαϊκούς –εννοώ με δασκάλους- είχαμε εκτενή διάλογο για να καταλήξουμε σε αυτό το σχήμα, για να αποφύγουμε το δικό σας αυτοσχεδίασμα, αυτό το πειραματικό σχεδίασμα. Εμείς δεν ερχόμαστε να κάνουμε πειραματισμούς. Ερχόμαστε με ασφάλεια να διοικήσουμε, δηλαδή να υπηρετήσουμε την περιφέρεια στις μορφές του πρώτου και του δεύτερου βαθμού και την αποκέντρωση με το γραμματέα επί θητεία.

Σας ζητούμε να λάβετε το λόγο, να κατανοήσετε και ύστερα αν συμπίπτει με τις δικές σας γνώμες και κομματικές σκοπιμότητες -αφού το βλέπετε τόσο επίμονα κομματικά μας αντικρούετε. Άλλα μην επικαλείστε ότι δεν καταλαβαίνετε τι λέμε, ότι δεν καταλαβαίνετε τι προτείνουμε. Αυτό είναι το πρόγραμμά μας για τη σχέση κέντρου και περιφέρειας, κράτους και αυτοδιοίκησης. Αυτή ήταν η πρώτη παρατήρηση.

Έχω να σας κάνω ακόμα δύο παρατηρήσεις. Εξισώνετε τα λειτουργικά έξοδα με τις ανελαστικές δαπάνες προσωπικού, κύριε Παπαδήμα, και αυτό είναι το λάθος. Δηλαδή μου είπατε στην απάντηση σας, όταν εμείς προβάλλαμε την ένστασή μας, «μα, δεν έχουν λεφτά, μη τους δίνετε λευκή και άνευ αντικρίσματος επιταγή, ότι δηλαδή, κύριοι, μπορείτε να προσλαμβάνετε». Δεν είναι έτσι! Εθελοτυφλείτε ή αγνοείτε πράγματα που κακώς τα αγνοείτε. Παίζετε με μας και με τους ενισταμένους σε εμάς στην επερώτησή μας και με τους δήμους. Σας δίνουμε ευχέρειες και κάνετε μια αυθαίρετη εξίσωση των λειτουργικών εξόδων με τις ανελαστικές δαπάνες προσωπικού. Αυθαίρετο πράγμα. Κοιτάξτε τι έξοδα έχουν και θα βρείτε...

ΛΑΜΠΡΟΣ ΠΑΠΑΔΗΜΑΣ (Υφυπουργός Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης): Σας μίλησα με στοιχεία. Πείτε μου ένα στοιχείο, γιατί δεν μπορώ να τους προσλάβω.

ΒΥΡΩΝ ΠΟΛΥΔΩΡΑΣ: Μιλήσατε για εξακόσια και τριακόσια και προσέξτε τι ζαβολιά κάνετε πάλι. Εγώ έχω υπόψη μου εκατοντάδες δήμους που στενάζουν και «δεν έχουν μία», κατά το δη λεγόμενον. Και σεις δεν έχετε το κουράγιο να ανασύρετε τον κατάλογο των αναζηταριώντων δήμων, τους οποίους έχετε αφήσει στο έλεος του Θεού -και είναι η επαρχία που στενάζει και είναι αφημένη στο έλεος του Θεού και στην εγκατάλειψη παρά βρήκατε το μεγάλο λογιστικό τέχνασμα «εξακόσια και τριακόσια».

Δεν είναι έτσι -δεν αντιστοιχεί, δηλαδή, η εξίσωση λειτουργικά έξοδα ίσον ανελαστικές δαπάνες προσωπικού- γιατί έχω τον κατάλογο που καποδιστριακοί δήμοι όχι μόνο δεν έχουν τις αρμοδιότητες να βάψουν το σχολείο, γιατί τα λεφτά είναι ελάχιστα, αλλά δεν έχουν να πληρώσουν το ρεύμα, δεν έχουν να πληρώσουν τους λογαριασμούς. Δεν είναι της παρούσης, αλλά τα ξέρετε γιατί δέχεσθε βροχή επιστολών και παραπόνων.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Συνεπώς παραμένει η ένσταση στέρεη και ισχύουσα ότι δεν έχουν λεφτά και τους δίνετε ευχέρειες. Δεν μιλάμε για τους πλούσιους δήμους που και εκεί παρατηρούνται τα φαινόμενα αυτά, όπως σας είπα για τα Άνω Λιόσια, τον «πλουσιότερο δήμο» της χώρας που σχολάει τους εργαζομένους, δεν έρω για ποιους δικούς του λογαριασμούς ή για τους κρατάει σε ομηρία.

Η τελευταία παρατήρηση μου είναι η εξής. Η επίκληση του ιστορικού επιχειρήματος για τις δάφνες σας -που το λέμε θεσμική ακράτεια- είναι το μεγάλο μειονέκτημά σας. Έχουν μείνει στο δρόμο έκθετα παιδιά σας από τα τοπικά συμβούλια μέχρι τις συμπολιτείες, χίλια μύρια. Αυτά όλα είναι πιστοποίηση ότι στο διάλογο με τις τοπικές κοινωνίες είσαστε κοινοί κατεργαριοί. Λέτε λόγια, λόγια, θεσμούς, να κι άλλος θεσμός κλπ. κάπου υπάρχει κι ένα δέλεαρ να τους ενεργοποιείτε με αποτέ-

λεσμα να έχετε φέρει τη διοικητική μηχανή της χώρας στον τομέα της Τοπικής Αυτοδιοίκησης σε πλήρη απόγνωση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Άννα Μπενάκη - Ψαρούδα): Κύριε Πολύδωρα, παρακαλώ, ολοκληρώστε.

ΒΥΡΩΝ ΠΟΛΥΔΩΡΑΣ: Τελειώνω, κυρία Πρόεδρε.

Και το πρόβλημά μου είναι ότι δεν συναισθάνεστε την κατάσταση στην οποία έχετε περιαγάγει τους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης και περί άλλων τυρβάζετε.

Η λογική των γεγονότων οδηγεί σε ένα συμπέρασμα. Ευτυχώς εσώθηκε ο καιρός για σας και τα μεγάλα έργα και οι ημέρες σας επί της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, διότι συν Θεώ και με την εντολή του λαού απέρχεσθε. Άλλα κατανοείστε τουλάχιστον το πρόβλημα, γιατί το κράτος συνεχίζεται.

(Χειροκροτήματα)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Άννα Μπενάκη - Ψαρούδα): Ορίστε, κύριε Υπουργέ, έχετε το λόγο, για να κλείσετε.

ΛΑΜΠΡΟΣ ΠΑΠΑΔΗΜΑΣ (Υφυπουργός Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης): Θα είμαι σύντομος, κυρία Πρόεδρε.

Εγώ θα ήθελα να σας παρακαλέσω, επειδή σ' αυτά τα έδρανα θα κάθεστε αρκετό καιρό ακόμη, άλλες φορές στις επερωτήσεις που κάνετε, αν θέλετε να μάθετε κάποια πράγματα, να κάνετε θεματικές επερωτήσεις και όχι εφ' όλης της ύλης: πρώτο, δεύτερο βαθμό Τοπικής Αυτοδιοίκησης. Κάντε μια επερωτήση για τα οικονομικά, διότι βάζετε και ξαναβάζετε το θέμα των οικονομικών και τα αναμασάτε, χωρίς να λέτε τίποτα.

Ακούω τώρα ότι υπάρχουν καποδιστριακοί δήμοι που δεν έχουν να πληρώσουν το φως. Έχετε σκύψει ποτέ να δείτε σε έναν τέτοιο δήμο που δεν έχει να πληρώσει το φως -αν υπάρχει κάποιος τέτοιος, μπορεί να σας είπαν- να δείτε τις έχει συμβεί εκεί; Γιατί εγώ δεν έχω κάποιον υπόψη μου. Τουλάχιστον η ΚΕΔΚΕ έχει φροντίσει το ελάχιστο λειτουργικό κόστος να καλύπτεται ακόμα και στις χειμάζουσες κοινότητες, αυτές οι κοινότητες δηλαδή που λειτουργούν μόνο έξι μήνες το χρόνο. Δεν υπάρχει καμία τέτοια δικαιολογία.

Εγώ σας απέδειξα με νούμερα πριν ότι τα λειτουργικά έσοδα που μοιράζονται στους δήμους είναι τουλάχιστον δυόμισι φορές πάνω από αυτά που αφορούν τη μισθοδοσία. Το δυόμισι φορές πάνω από τη μισθοδοσία σημαίνει ότι πολλά από αυτά δεν καλύπτουν μόνο λειτουργικές δαπάνες. Κάποιοι ικανοί δήμαρχοι, που ξέρουν κιόλας να κάνουν κουμάντο στο σπίτι τους, από αυτά τα χρήματα κάνουν και έργα. Τα ρίχνουν και στα επενδυτικά τους προγράμματα.

Θα ήθελα, λοιπόν, να σας παρακαλέσω άλλη φορά να φέρετε θεματικά τα προβλήματα, να μπορέσουμε να τα συζητήσουμε με κάθε λεπτομέρεια και να φέρνετε και κάποια στοιχεία. Όταν μου λέτε ότι υπάρχουν αναξιοπαθίουντες δήμοι, γενικά το «αναξιοπαθίουντες δήμοι» τι σημαίνει: ότι υπάρχουν υπερχρεωμένοι δήμοι; Υπάρχουν. Και υπάρχουν δήμοι υπερχρεωμένοι που έχουν τα ίδια χαρακτηριστικά με ένα διπλανό δήμο ο οποίος έχει και περίσσευμα. Κάθε χρόνο μεταφέρει στον προϋπολογισμό του επόμενου έτους υπόλοιπο. Με τον ίδιο πληθυσμό ο ένας είναι υπερχρεωμένος και ο άλλος ξεχέρωτος, δραστήριος με έργο. Σε αυτά φταίει η Κυβέρνηση; Έχετε κάποιο παράδειγμα να μου πείτε ότι ένας δήμος δεν μπορεί με τα έσοδα αυτά να ανταποκριθεί γιατί πραγματικά δεν μπορεί να πληρώσει το πρωστικό του, ένα προσωπικό που να είναι μέσα σε λογικά όρια;

Φέρατε πριν σαν παράδειγμα το Δήμο Λιοσίων. Ο Δήμος Άνω

Λιοσίων έχει σχεδόν το 15% του πληθυσμού του που δουλεύει στο δήμο. Αν συνέβαινε αυτό με το δικό μου το δήμο στη Λαμία, θα έπρεπε να είχα περίπου εππάτα χιλιάδες ανθρώπους. Δεν είχα βέβαια εππάτα χιλιάδες, είχα διακόσιους. Ο δήμος, όμως, αυτός έχει έσοδα πολλά, αντισταθμιστικά κλπ.. Ο δήμαρχος ακολούθησε πολύ σωστή πολιτική, καθώς είχε έσοδα και φρόντισε να μπει δυναμικά και στο θέμα της απασχόλησης των δημοτών του. Δημιούργησε, λοιπόν, δημοτικές επιχειρήσεις και τους απασχόλησε.

Κάποια στιγμή βέβαια τέλειωσαν όλα τα έργα, δεν μπορούσε να έχει έργα και αυτούς τους απολυμένους που αναφέρατε -γιατί έχω απαντήσει πριν από τη διαδικασία της επερωτήσης και σε μία επικαρπι ερώτηση συναδέλφου μας της δικής σας παράταξης- είναι αυτοί που απολύθηκαν από τις δημοτικές επιχειρήσεις. Δημιούργηθηκε θέμα τι θα κάνει η Κυβέρνηση γι' αυτό, επειδή δηλαδή απολύθηκαν κάποια άτομα από μία δημοτική επιχειρήση σε ένα δήμο που όπως είπα απασχολεί το 15% του συναδέλφου πληθυσμού του σε επιχειρήσεις και στο δήμο.

Ελπίζω, κύριοι συνάδελφοι, ότι άλλη φορά θα έχουμε τη δυνατότητα να αναλυτικά να συζητήσουμε επί ενός θέματος και όχι εφ' όλης της ύλης.

ΒΥΡΩΝ ΠΟΛΥΔΩΡΑΣ: Δεν θα υπάρξει άλλη φορά για πολλούς λόγους, κύριε Υπουργέ.

ΛΑΜΠΡΟΣ ΠΑΠΑΔΗΜΑΣ (Υφυπουργός Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης): Εγώ πιστεύω ότι θα είστε και την άλλη φορά εδώ, κύριοι συνάδελφοι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Άννα Μπενάκη - Ψαρούδα): Κύριοι συνάδελφοι, έχω την τιμή να σας ανακοινώσω ότι τη συνεδρίασή μας παρακολουθούν από τα άνω δυτικά θεωρεία της Βουλής, αφού προηγουμένως ξεναγήθηκαν στην εκθεση της αιθουσας «ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ», με θέμα: «Κρήτη, 90 χρόνια από την Ένωση με την Ελλάδα» σαράντα τέσσερις μαθητές και πέντε συνοδοί από το Δημοτικό Σχολείο Κρεστένων Ηλείας και δεκανεύεα μαθητές και οκτώ συνοδοί από το Γ' Δημοτικό Σχολείο Κάρλας Καναλίων Μαγνησίας.

Η Βουλή τους καλωσορίζει.

(Χειροκροτήματα από όλες τις πτέρυγες της Βουλής)

Θα ήθελα να τους πληροφορήσω ότι ήρθαν ακριβώς τη στιγμή της λήξης της συνεδρίασης, όπου συζήτηθηκε επερωτήση Βουλευτών της Νέας Δημοκρατίας προς τον Υπουργό Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης.

Κύριοι συνάδελφοι, κηρύσσεται περαιωμένη η συζήτηση επί της υπ' αριθμ. 21/14.11.2003 επερωτήσης Βουλευτών της Νέας Δημοκρατίας προς τον Υπουργό Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, σχετικώς με την πολιτική της Κυβέρνησης για την Τοπική Αυτοδιοίκηση.

Κύριοι συνάδελφοι, δέχεστε στο σημείο αυτό να λύσουμε τη συνεδρίαση;

ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

Με τη συναίνεση του Σώματος και ώρα 14.24, λύεται η συνεδρίαση για τη Δευτέρα 15 Δεκεμβρίου 2003 και ώρα 18.00' με αντικείμενο εργασίαν του Σώματος: κοινοβουλευτικό έλεγχο: α) συζήτηση επικαίρων ερωτήσεων και β) συζήτηση της υπ' αριθμ. 14/3/30.10.2003 επερωτήσης Βουλευτών της Νέας Δημοκρατίας προς τον Υπουργό Μεταφορών και Επικοινωνιών, σχετικώς με την πρόσδιο των έργων του ΤΡΑΜ και του Προαστιακού Σιδηροδρόμου, σύμφωνα με την ημερήσια διάταξη που έχει διανεμηθεί.

